

GA-93

РУДОЛФ ЩАЙНЕР

**ЛЕГЕНДАТА ЗА ХРАМА
СВОБОДНОТО-МАСОНСТВО
И СРОДНИТЕ
ОКУЛТНИ ДВИЖЕНИЯ**

част първа

**20 лекции държани в Берлин
между 23. 5. 1904 и 2. 1. 1906 г.**

превод от английски: ВЕРА ГЮЛГЕЛИЕВА

Публикации за историята и съдържанието на езотеричната школа от 1904 до 1914

- Легендата за Храма и Златната легенда
като символичен израз на минали и бъдещи тайни на човешкото развитие.
От съдържанията на Езотеричната школа.
Двадесет лекции, държани в Берлин между 23. Май 1904 и 2. Януари 1906
Събр. съч. № 93
- Основни елементи на езотериката
Бележки от един езотеричен курс под формата на 31 лекции, държани в Берлин
от 26. Септември до 5. Ноември 1905
Събр. съч- № 93а
- За историята и съдържанието на първия отдел на езотеричната
школа 1904 до 1914
Писма, циркулярни писма, документи и лекции
Събр. съч. № 264
- За историята и съдържанието на познавателно-култовия отдел на езотеричната
школа 1904 до 1914
Писма, документи и лекции
Събр. съч. № 265
- Указания за езотерично обучение
Из съдържанието на езотеричната школа
Събр. съч. № 266

Указания относно публикуваните лекции на Рудолф Щайнер

Основата на антропософски ориентираната духовна наука са написаните и публикуваните от Рудолф Щайнер (1861-1925) произведения. Редом с това от 1900 до 1924 година той изнася многобройни лекции и курсове, както за широката общественост, така и за членовете на Теософското общество, по късно за членовете на Антропософското общество. Отначало той е искал да не се записват лекциите, понеже те са били предвидени като «устни, не предназначени за печатане съобщения». След като се увеличават непълните и неточни записки, които се размножават и разпространяват между слушателите, той се е видял принуден да се погрижи за стенографиране на лекциите. С тази задача той натоварва Мари Щайнер фон Сиверс. Тя е била отговорна за поръчването на стенографите, за съхраняване на преписите и за необходимите за печатането корекции на текстовете. Понеже Рудолф Щайнер поради липса на време само в редки случаи сам е коригирал стенографирания текст, по отношение на всички публикувани лекции трябва да се има предвид неговото изказване: «Предполага се, че в тези не прегледани от мен текстове могат да се намерят грешки.»

Относно лекциите за членовете на обществото, които първоначално са били разпространявани като ръкописи и относно неговите публикувани произведения Р. Щайнер се произнася в «Моят жизнен път» 35 глава. Съответният текст е даден накрая на този том. Казаното там същевременно важи и за всички курсове за различните професии, които са били предназначени за запознати с основните линии на духовната наука участници.

След смъртта на Мари Щайнер (1867-1948) започва издаването на Събраните съчинения на Рудолф Щайнер според нейните указания. Настоящият том принадлежи към тези «Събрани съчинения». Доколкото се налага, в началото на главата «Забележки» се намират описания на произхода на текстовете.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Забележки на издателя.....15

I.

2. ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, Берлин, Петдесятница, 23 5. 1904 г.....21

Света троица - празник на освобождението на човешкия дух.

Света Троица и нейната връзка със световната еволюция, според ръкописа от Ватиканската библиотека и друг в притежание на Граф Сен Жермен. Двете велики световни философии на петата коренна раса: Египетско-индийско-европейски мироглед, зависещ от интуицията за Девите; персийско-германския световен мироглед, свързан с интуицията за Асурите. Контрастът между тези два потока. Началото на човешкото прераждане през Лемурия и събития, свързани с това. Грехопадението на човека като нещо необходимо за търсещото свобода човечество. Прометей като представител на човешкия стремеж за свобода. Указния относно Мистерията на Света Троица в Евангелието на Йоан. Света Троица като символ на стремежа на човека за свобода.

3. ВТОРА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 10 6. 1904 г.....33

Контрастът между Каин и Авел.

Окултното съдържание на Мойсеевия разказ за Адам и Ева и техните потомци. Половото размножаване започващо от времето на Сет. Преминаването от Адам към Сет: Каин и Авел. Контрастът между Каин /мъжкия дух/ и Авел /женския дух/: интелектуален и инспиративен принцип. Раждането на егоизма чрез интелекта. Борбата срещу окултните неприятели на човечеството; расата на РакшаСете. Изпълнението пророчеството на Нострадам чрез основаване на Теософското общество и новоустановяването на първоначалните мистерии. Учението за прераждане и карма.

4. ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 30 9. 1904 г.....42

Мистерии на Друидите и на "Дротите".

Дроти или друиди, древните германски посветени. Трите степени на посвещение. "Едда" като описание на онова, което фактически е ставало в древните дротически мистерии.

Свещеникът на друидите като архитект на човешката раса; слабо копие на това във вярванията на Свободните зидари.

5. ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 7 10. 1904 г.....47

Прометеевата легенда.

Екзотеричното, алегоричното и окултното тълкуване на легендите. Прометеевата легенда. Нейното тълкуване като мистериен разказ за следатлантската история. Лемурийските, атлантските и следатлантските времена. Откриването на огъня и Прометей като представител на следатлантските времена. Контрастът между кама-манасичното мислене на Епиметеус и манасичното мислене на Прометей, посветеният в мъдрост и дело водач на следатлантското човечество.

6. ПЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 4. 11. 1904 г.....58

Мистерията на Розенкройцерите.

Митът за Каин и Авел и за Хирам и Сломон /Легендата за Храма/, даден от Християн Розенкройц на Розенкройцерското братство в XV столетие. Легендата като символично представяне на съдбата на 3-та, 4-та и 5-та култури на петата коренна раса във връзка с развитието на християнството. Християнският принцип за равенството на човека пред погледа на Бога и неговото приложение в светски смисъл по време на Френската революция. Граф Сен Жермен и Френската революция. Християнството на Разпнатия Исус Христос и бъдещето Християнство на Кръста на Розата. Тайната на Бронзовото море и Златният триъгълник.

7. ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, Берлин 11. 11. 1904 г.....68

Манихейството.

Духовното течение Манихейство. Животът на неговия основател Мани. Великият опонент на манихейството и манихейското тълкуване на злото като ненавременно добро, както и манихейският принцип за лично духовно просветление /Фауст/ като противоположност на принципа на външния авторитет /Августин и Лютер/. Взаимодействие на доброто и злото във връзка с принципа за живота и формата. Животът и формата в еволюцията на християнството. Победа над злото чрез благост като задача на манихейския духовен поток. Борбата на Августин срещу Фауст и на йезуитизма срещу Свободното зидарство. Същност и задача на Свободното зидарство от гледна точка на духовната наука.

Берлин

8. СЕДМА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 2. 12. 1904 г /първа лекция/.....80

Същността и задачата на Свободното зидарство /Свободното масонство/ от гледна точка на духовната наука.

Легендата за храма като основа на Свободното масонство. Церемонии за приемане в Занаятчийското масонство /ложата св. Йоан/. Майсторската степен и Легендата за храма. Символичните действия като образ на окултни събития на астралното поле. Свободните масони в древни времена са били практикуващи зидари. Строителното изкуство в отношение към знанието за вселената. Свободното масонство е надрасло своята действителна задача; неговото оправдано съществуване през 4-та културна епоха.

9. ОСМА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 9. 12. 1904 г. /втора лекция/.....91

Същността и задачата на Свободното зидарство /Свободно масонство/ от гледна точка на духовната наука.

Свободното масонство - една външна обвивка, на която липсва правилното съдържание. Гьоте и Свободното масонство. Степента Royal Arch. Действено Масонство и архитектурата. Висшите степени. Манифестът на Великия Ориент на Мемфиското и Мизраимското масонство в Германия. Значението на Легендата за храма, на действащото масонство; интуитивно знание, което трябваше да изчезне. Нашето време /петата културна епоха/ като истинската епоха на човешкия разум. Проникването на минералния свят с човешката духовност - смисъл на Бронзовото море. Речта на английския министър-председател лорд Балфор за значението на електричеството: намек за една повратна точка в човешкото мислене. Древният произход на свободно-масонските институти.

10. ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 16. 12. 1904 г. /трета лекция/.....103

Същността и задачата на Свободното масонство от гледна точка на духовната наука.

Свободното зидарство на висшите степени. Съчетаният ритуал на Мемфис и Мизраим. Калиостро и висшите степени. Философският камък /безсмъртието/ и мистичният пентаграм в учението на Калиостро. Френската революция и граф Сен Жермен. Разликата между постепенното посвещение във висшите степени и демократичното придобиване на знание при Занаятчийското масонство. Четири учебни метода в ритуалите на Мемфис и Мизраим. Същественото в окултните институти са формите. Новото знание за атома. Бъдещето знание за връзката между атома, електричеството и човешката мисъл.

Лежащата в основата на тайните общества мисъл за еволюцията и инволюцията

1. ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 23. 12. 1904 г.116

Еволюцията и инволюцията както те се тълкуват от окултните общества.

Значението на окултното знание: посредник за осъзнаване на непрекъснатия живот, безсмъртието. Всемирният закон за развитието на съзнанието. Задачата на нашата епоха, да проникне минералния свят с човешкия дух. Одухотворените природни царства като бъдещето душевно съдържание на човека, почиващо на закона на еволюцията и инволюцията. Бъдещето въздействие на човешкия дух до атома. Връзка на атома, мисълта и електричеството. Загиването на петата коренна раса чрез борбата на всеки срещу всеки. Значението на формите във връзка с бъдещите степени на развитие. Тяхното съответствие с висшите степени на Свободното масонство. Петата култура като епоха на чистия интелект, като епоха на егоизма и неговото преодоляване.

II.

За изгубения храм и за необходимостта той отново да бъде изграден във връзка с Легендата за кръста или Златната легенда

12. ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 15 май 1905 г.

/първа лекция/.....129

Теософия и практически живот /пример: изграждане на тунел/. Знание за законите на човешкото сътрудничество като предварително условие за изграждането на човешкото общество. Замяната на древната жреческо-държавна култура със световно мъдрата култура на 4-тата културна епоха. Троянската война. Основаването на Рим. Първите седем царе на Рим като представители на седемте степени на 4-та културна епоха. Тяхната връзка със седемте принципа в човека. Легендата за храма, нейната връзка с изгубения храм, и необходимостта за неговото отново възстановяване.

13. ДВАНДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 22 май 1905 г.

/втора лекция/.....143

Соломоновият храм като символ за човека като убежище на Бога. Ноевият ковчег, Соломоновият храм и мерките на човешкото тяло. Вътрешността на Соломоновия храм. Понятието за Соломоновия храм. Рицарите темплиери и техните учения. Двата потока в началото на човешката раса: децата на света

/Синовете на Каин/ и децата на Бога /синовете на Авел-Сет/. Целта на розенкройцерите, като продължители на Ордена на рицарите темплиери, не е била по-различна от тази на теософията; съграждането на Великия храм на човечеството.

14. ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 29 май 1905 г.
/трета лекция/.....154

Легендата за кръста и историческото световно значение на Соломоновия храм. Контрастът на двете течения вътре в човечеството: Синовете Божии /потомци на Авел-Сет/ и Синовете човешки /потомци на Каин/. Обединяването на двата потока в Христос Исус. Изграждането на трите степени на Световния храм /съответстващо на физическото тяло, етерното тяло и астралното тяло на човека/ през цялото време на Стария завет от Синовете на Каин, слугите на света. Работата, извършена в служба на Божествения световен ред от Синовете на Бога, служители на Ковчег на завета. Соломоновият храм, вършен израз на онова, което Ковчегът на завета би трябвало да стане. Човешката земна еволюция във връзка със символа на кръста. Различаването от апостол Павел на закона и благодатта. Връзката на закона и греха в Стария завет и на закона и любовта в Новия завет.

15. ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 5 юни 1905 г.
/четвърта лекция/.....172

Относно изгубения храм и как да бъде възстановен.

Изгубената дума, която трябва да бъде преоткрита - една алегория, свързана с празника Света Троица. Света Троица, празникът на свободата на човешката душа. Свободата на избор между добро и зло. Грехопадението на човека. Еволюцията на света през еоните: кръгове, глобуси и раси или епохи. Седмината царе на Соломоновата династия през 7-те епохи на астралния глобус. Изграждането на макрокосмоса чрез Духа, Сина и Отец; вътрешната работа на човека от Духа, през Сина към Отца. Следатлантската култура по времето на Христовото събитие в неговата връзка с принципите: Отец, Син и Дух. Събуждането на вътрешното слово, възкресението на етерното тяло като тайна на празника Света Троица.

Логосът и атомите в светлината на окултизма

16. ПЕТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 21 октомври 1905 г.
/Бележки/.....186

Атомите и Логосът в светлината на окултизма.

Бъдещата задача на теософското световно течение. Планът за ръководене на човечеството от Учителите на Бялата ложа. Логосът, земната еволюция и атомите.

Ш.

1. ШЕСТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 22 октомври 1905 г.....199

Отношението на окултизма към теософското движение.

Същината на окултните общества лежи в тяхната йерархическа структура; Същината на Теософското общество е неговата демократична основа. Връзката между тях е разкриването на окултизма в Теософското общество. Задачата на истинския окултизъм е вътрешно обучение; вътре в теософското движение целта е да се популяризира окултното знание. Задачата на Теософското общество е разбиране на окултните учения и окултния живот. Строго противоречие между окултно течение и организацията в Теософското общество.

2. СЕДЕМНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 23 октомври 1905 г....215

Свободното масонство и човешката еволюция I. /само за мъже/ /

3. ОСЕМНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 23 октомври 1905 г.228

Свободното масонство и човешката еволюция II. /само за жени/.

Физическото диференциране на хермафродитния човек в двуполовия през лемурийско време. Един вид преповторение на духовното равнище през следатлантските времена: разделяне на мъдростта, в познание клонящо към мъжкия и към женския принцип. Каин и Авел като представители на това древно мистерийно учение и на Легендата за храма на Свободното масонство като символичен израз на това. Тълкуването от страна на Свободното масонство на бъдещите възпроизводителни сили, съсредоточени в словото. Едностранен стремеж в Свободното масонство и при йезуитите. Победата на древната мъдрост чрез новата мъдрост на теософията, която има своя произход в по-възвишената асексуалност.

4. ДЕВЕТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 23 октомври 1905 г.

/вечерна лекция/.....243

Отношението между окултното знание и ежедневиия живот.

Включването на окултното познание в непосредствения живот. Астралното тяло на човека. Значението на възпитанието. "Междинна" астрална субстанция. Преобразуване на астралната субстанция чрез чувства, понятия и решения на волята. Астрални мисловни форми. Индивидуални астрални тела и астралната субстанция на отделни народи. Израз на задачите на отделните народи на астралния план. Народностен темперамент и народностен характер. Славянските и американските народи, започващи да се вдъхновяват от мисълта за тяхната националност. Духовността на националното вдъхновение на Изток /славяните/, психическо вдъхновение на Запад /американците/. Тяхната връзка - на Изток с монголския елемент, на Запад с негърския елемент.

5. ДВАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, Берлин, 2 януари 1906 г.....	258
<i>Царственото изкуство в нова форма. /на смесена аудитория от мъже и жени/.</i>	
Недоразумения и грешки на Свободното масонство. Измамата на Таксил. Произход на името "Свободното масонство". Трите сфери или стълбовете на културата: мъдрост, красота и сила. Разглеждане на 12-тото столетие и Легендата за Светия Граал според масонско тълкувание. Контраст между мъжко-масонския и женско-свещеническият принцип; овладяване на неодушевената природа и приемане на дадени от Бога жизнено енергии. Знакът на кръста. Светият Граал като символ на бъдещето овладяване силите на живота: нова форма на Царското изкуство.	
6. Гьоте и неговата връзка с Розенкойцерството.....	294
7. Бележки.....	297

БЕЛЕЖКИ ОТ РЕДАКТОРА НА НЕМСКОТО ИЗДАНИЕ

Лекциите, събрани в тази серия, образуват част от учението на Езотеричната школа на Рудолф Щайнер¹. С тях е трябвало да се подготви една форма на езотерично обучение, която се е съблюдала от 1906-а година нататък.

Чрез изясняване езотеричното съдържание на картинния език на митовете, сагите и легендите и по-специално на Легендата за храма и Легендата за кръста /обикновено наричана от Рудолф Щайнер Златната легенда/ трябвало да бъде създадена една основа за възпитаване в един вид култов символизъм. Всяко нещо от естеството на някакъв култ, "ала не само външната форма на култа, а разбирането на света чрез картини", медитиране в картини, може да доведе човек до истинско разбиране на самия себе си и на света /лекция, изнесена в Дорнах, 27 април 1924 г. в "Кармични взаимовръзки", том. II Събр. съч. 236/. Защото всичко произлиза от образите, както те се представят пред творческо имажинативно мислене. "Образите са истинският произход на нещата, картини лежат в основата на всичко, което ни заобикаля... тези картини имат в предвид всички, които говорят за духовните основи" /Лекция, Берлин 6. VII. 1915 г. в "Човешки съдби и съдбите на народите" Събр. съч. 157/. Тези картини са облечени в митове и легенди от мъдреците на древността. Правилното въздействие върху съвременното съзнание зависи от това, доколко картинният език може да се проникне с понятийно съдържание.

¹ Самата Езотерична Школа е просъществувала от 1904 г. до започването на Първата Световна Война през лятото на 1914 г. и се състояла от три класа. Виж Събр. съч. 264, 265, 266. /След десетгодишна пауза тя е била наново основана през 1924 г. под името Свободна Висша Школа за Духовна Наука, виж «Конституцията на Всеобщото антропософско общество и Свободната висша школа за духовната наука-Наново построяване на Гьотеанума» Събр. Съч. 260а. Поради тежкото заболяване Рудолф Щайнер е успял да организира само първия клас, чието съдържание е дадено в Събр. Съч. 270.

Тъй като картините, принадлежащи на Легендата за храма и Златната легенда образуват неразделна част от секцията, боравеща с култ и символизъм, настоящата серия от лекции се занимава главно с тяхното тълкуване. Рудолф Щайнер смяташе, че за съвременното съзнание това е необходима предпоставка при работата му с картини, съответно със символи, би трябвало човек първо да бъде запознат с тяхното езотерично съдържание. Това изисква Розенкройцерското обучение, както е дадено от него, на което първата стъпка е изучаване и само втората стъпка е творческо имагинативно мислене.

Що се отнася за забележките относно Свободното масонство трябва да бъде специално отбелязано, че по онова време Рудолф Щайнер възнамерява да основе втора секция на своята Езотерична школа, която да борави с култ и символизъм. В нея трябваше се запази новата форма на "Царското изкуство", която се оформя като следствие от собствените му духовни изследвания. Подготвителните лекции изясняваха неговата същност и история, и посочваха, че човечеството стои на прага на една нова епоха в развитието на това царско изкуство, показвайки с това, какво би било неговото бъдещо съдържание.

В по-късните години, в някои от своите лекции, които отдавна са напечатани, той осъжда някои практики в Свободното масонство, защото винаги най-строго е порицавал смесването на окултизъм със стремежа за власт, където и това да се появи.² Избухването на Първата Световна война му доказва, че с "някои основни принципи на знанието", е било злоупотребено от някои окултни братства на Запад, "за да се повлияе върху световните събития и създаде определена политическа атмосфера, която подготвя световната катастрофа". Рудолф Щайнер се почувствува задължен да посочи, че едно първоначално добро и необходимо нещо, което е трябвало да служи на "цялото човечество без расови различия или лични интереси", по необходимост се обръща в нещо лошо,

² /Виж например седемтомната поредица "Космическа и човешка история", (1914 до 1917) Събр. съч. 170 до 174-а и б; "Окултното движение през XIX столетие и неговото отношение към световната култура", Събр. съч. 254 (1915), "Съвременност и минало на човешкия дух", (1916) Събр. съч. 167; "Как може човечеството може отново да намери Христос?", (1918) Събр. съч. 187; "Лечебни фактори за социалния организъм" (1920), Събр. съч. 198.

когато бива използвано "като средство за власт в ръцете на изолирани групи хора"³

Що се отнася до връзката, която Рудолф Щайнер направи под една напълно външна форма със Символично-култовата секция на Мизриамското-Мемфиско-Свободно масонство на Джон Йаркър /John Yarker/, често преднамерено криво разбрана от неговите неприятели, виж Автобиографията на Рудолф Щайнер, гл. 36, както и "За историята и съдържанието на познавателно-култовия отдел на езотеричната школа 1904 до 1914" Събр. съч. 265.

Тъй като тези лекции бяха изнесени, когато Рудолф Щайнер все още работеше в Теософското общество, той използва обичайната по онова време терминология. От историческа гледна точка ние сме се въздържали да заменим израза "Теософия" с "Антропософия", както обикновено се правеше по изричното желание на Рудолф Щайнер, след като Немската секция на Теософското общество се бе преустроила под името Антропософско общество. Читателят обаче трябва да има предвид, че теософията, която Рудолф Щайнер преподаваше - както е представена в неговата основна книга "Теософия - въведение в свръхсетивното познание за света и за предназначението на човека" Събр. съч. 9 - е била винаги еднаква с онова, което той по-късно нарече "Антропософия" или "антропософски ориентирана духовна наука".

Що се касае до текста, трябва да се подчертае, че общо за повечето от ранните ръкописи, когато не бяха ангажирани професионални стенографи, той е забележително непълен, понякога съществуващ само във формата на бележки. Стилистични и логични несъвършенства не трябва следователно да бъдат приписвани на Рудолф Щайнер. Ала макар че не всеки път се касае за дума по дума препис, съдържанието, както ни е предадено, формира една единствена по рода си съставна част от пълните трудове на Рудолф Щайнер, без която не може. За да се гарантира, доколкото е възможно, свободен от грешки текст, са били използвани и сравнявани всички източници

³ От едно неподписано въведение към "Evter - Frgimarerei und Heltkrieg" на Карл Хайзе, Базел, 1918/.

и там, където са съществували стенографски бележки, те също са били използвани при проверката. В бележките в края на книгата, отделно за всяка лекция, са дадени използваните източници. Думи и фрази в текста, заградени от квадратни скоби са вмъкнати от редактора /и в няколко случая от преводача на английското издание/, а пък думи, заградени от обикновени скоби, принадлежат на оригиналния текст. Голямото количество бележки имат за цел да компенсират, доколкото това е възможно, непълнотата на текста. Главният източник на използвания материал са отнасящите се до лекциите книги от собствената библиотека на Рудолф Щайнер.

H. W.

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ
СВЕТА ТРОИЦА (Петдесетница) - ПРАЗНИК НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО
НА ЧОВЕШКИЯ ДУХ

Берлин, Петдесетница- понеделник, 23 май 1904 г.

Трябваше да се очаква, че днес ще се събере малобройна група слушатели. Въпреки това реших да проведя тази вечер нашето събрание, като говоря пред онези от вас, които присъстват, за нещо, свързано със Света Троица.

Преди да започна, бих искал да ви разкажа за един от резултатите от моето последно посещение в Лондон, който е, че по всяка вероятност госпожа Безант ще ни посети тук през есента. Ние ще имаме възможността тогава отново да чуем една от личностите, принадлежащи към най-силните духовни влияния на нашето време. Следващите две публични лекции ще бъдат изнесени след една седмица в Клуба на архитектите на тема спиритизма, - а през следващата седмица и върху сомнамбулизма и хипнотизма. След това обикновените понеделнични събрания отново ще започнат да се провеждат редовно. През идващите четвъртъци ще говоря за теософската космология, за теософските идеи относно сътворението на Вселената. Онези от вас, които се интересуват от такива неща ще могат да чуят много, което все още не е известно от обикновената теософска литература. Аз желая да задържа за по-късна дата лекциите върху елементите на теософията.

Онова, за което искам да говоря днес, идва от една древна окултна традиция. С тази тема, разбира се, не можем изчерпателно да се занимаем днес. Част от нея може да се стори невероятна. Бих помолил следователно, днешната лекция да бъде приета като един епизод, в който нищо не се доказва, а само се разказва.

Хората днес празнуват своите празници, без да имат ни най-малка идея от това, което те означават. Във вестниците, които за по-голяма част от нашите съвременници представляват главният източник на образование и просвета, човек може да прочете и различни статии, писани за такива празници,

като писателите им нямат и най-малката идея за значението на един такъв празник. Ала за теософите е необходимо отново да погледнат тяхното вътрешно значение. И така днес искам да отправя вашето внимание към произхода на един такъв древен празник: първоизточникът на празника Света Троица.

Света Троица е един от най-важните празници и един от най-трудните за разбиране. За християнското съзнание той означава идването на Светия Дух. Това събитие е описано като чудо. Светият Дух се излива над апостолите така, че те започват да говорят на всевъзможни езици. Това означава, че те са могли да достигнат до всяко сърце и да говорят според разбирането на всекиго. Това е *едното* от тълкуванията на Светата Троица. Ако искаме да достигнем до по-основно разбиране, трябва да навлезем по-дълбоко във въпроса. Светата Троица - като символичен празник - е свързан с най-дълбоките тайни, с най-свещените духовни качества на човечеството - това е причината, поради която е трудно да се говори за него. Днес аз желая поне да засегна няколко неща.

Онова, което празникът Света Троица символизира, основният принцип, от който той получава своето дълбоко вътрешно значение, е запазено в един единствен ръкопис, който се намира във Ватиканската библиотека, където най-грижливо се пази. Наистина в този ръкопис не се споменава празникът Света Троица, но той ни разказва за онова, за което празникът Света Троица е само един външен символ. Почти никой не е видял този ръкопис, ако не е бил посветен в най-дълбоките тайни на католическата църква или не е бил в състояние да го прочете от астралната светлина. Едно копие е в притежание на една личност, която е била твърде криво разбрана в света, но към която днешните историци започват вече да проявяват интерес. Аз също така бих могъл да кажа "беше притежание" вместо "е в притежание", но чрез това би се предизвикало липса на яснота. Затова отново казвам: едно копие *е* в притежание на *граф Сен Жермен*, и то е единственият източник на сведенията, които се разпространяват по света.

Аз бих искал в смисъла на теософията да дам няколко пояснения. Ние ще бъдем отведени чрез това до нещо,

интимно свързано с еволюцията на човечеството през петата коренна раса. Човекът възприе съвременната си форма през третата коренна раса, времето на древна Лемурия, разви я по-нататък през четвъртата коренна раса, времето на древна Атлантида и след това прогресира до петата коренна раса с това, което той бе придобил по този начин. Всеки, който е чул моите лекции върху Атлантида ще си спомни, че при гърците все още съществува ясен спомен за онези времена.

За ориентация би трябвало да хвърлим кратък поглед към две течения, принадлежащи на нашата пета коренна раса, които действат като живи скрити сили в душите на хората и често са в конфликт едно с друго. Едното течение най-ясно и най-добре е представено от онова, което ние наричаме египетски, индуски и южно-европейски мироглед за живота. Всичко, принадлежащо по-късно на юдаизма и дори на християнството съдържа по нещо от него. От друга страна в нашата европейска култура то се смесва с другото течение, което живее в мирогледа на Древна Персия и - ако не обърнем внимание на онова, което казват антрополозите и етимолозите и навлезем по-дълбоко във въпроса - отново можем да го намерим, простряло се на Запад от Персия до областите на тевтонците.

Искам да обясня, че тези две течения насочват към две велики духовни интуиции, които се намират в основата им. Едната най-добре бе разбрана от древните Риши. На тях бе разкрита интуицията за съществата от по-висш разряд, така наречените Деви. Онзи, който е преминал окултно обучение и може да провежда изследвания по тези въпроси, знае какво са Девите. Тези чисто духовни същества, живеещи в астралната и умствената сфера, имат двукратна вътрешна природа, докато човешката природа е трикратна. Тъй като човекът се състои от тяло, душа и дух, а природата на Девата - доколкото може да бъде изследвана - се състои само от душа и дух. Тя може да притежава и други устройства, ала ние не сме в състояние да ги открием дори чрез окултни средства⁴. Девата непосредствено притежава духа в своята вътрешна същност. Той е един, надарен с душа дух.

⁴ През по-късните години, със задълбочаването на изследванията на Рудолф Щайнер, той говори и за по-висшата природа на различните духовни същества от висшите йерархии. Бел кор.

ИмпулСете, чувствата, желанията, които живеят невидими в човека, биват виждани като светлинни ефекти от ясновидеца, който е развил своите духовни сетива; тези душевни сили, това душевно тяло, което съставлява човешкото вътрешно същество, подкрепяно от физическото тяло, е най-низшето тяло, което Девите притежават. Можем да го считаме за тяхно тяло. Интуитивната способност на индуса се е занимавала главно с обожаването на тези Деви. Човекът на Индия вижда тази Деви навсякъде наоколо. Той ги вижда като творчески сили, когато проникне зад воала на външните неща. Тази интуиция е основна за миросгледа на народите от Южната зона. В Египетския миросглед това е изразено по мощен, величествен начин.

Другата интуиция е била основата, върху която е бил основан древният персийски мистицизъм и това е водело до благоговение пред съществата, които също са имали двойна натура - Асурите. Те също притежавали онова, което ние наричаме душа, ала душевността им била включена вътре в едно физическо тяло, развито по величествен, титаноподобен начин. Индуският възглед за света, който се е придържал към обожаване на Девата, е считал Асурите за нещо по-низше; докато онези, които клонели към гледната точка на северните народи се придържали към Асурите, към физическата природа. Така в Северната зона по-специално се разви импулсът за контролиране нещата на сетивния свят по материален начин, към едно подреждане на света на реалностите посредством най-висок технически напредък, чрез физически изкуства и т.н.. Днес никой повече не продължава обожаването на Асурите, ала мнозина сред нас все още имат нещо от тяхната природа вътре в себе си. Оттам идва склонността към материалистичната страна на живота и това е основната склонност на северните народи. Всеки, който признава чисто материалистичните принципи, може да бъде сигурен, че в себе си притежава нещо от Асурите.

Сред привържениците на Асурите се разви едно особено основно чувство. Най-напред то се прояви в духовния живот на Персия. Персийците развиха един вид страх от природата на Девите. Те изпитваха страх, подозрение и ужас пред онова, което бе от чисто душевно-духовна природа.

Това бе причината за големия контраст, който сега наблюдаваме между миогледа на персийците и на индусите. В персийския миоглед често се почитаха онези неща, които пък за индусите бяха лоши и по-нисши и точно онези неща се избягваха от персийците, които пък индийците почитаха. Персийското отношение към света бе пропито с това своеобразно основно чувство спрямо едно същество, което всъщност беше с природата на Девите, но което беше избягвано, от което се страхуваха хората с този миоглед. Накратко, това е образът на Дявола, който възниква в този миоглед. Луцифер, съществото от дух и душа става предмет на страх и ужас. Ето тук трябва да търсим произхода на вярата в Дявола. Това настроение на душата е проникнало и в съвременния възглед за света; в Средните векове Луцифер става фигура, от която са се страхували и която са избягвали.

Ние научаваме подробности за това във вече споменатия ръкопис. Ако в него проследим течението на земната еволюция, ще открием, че в средата на третата коренна раса, - лемурийската епоха, човечеството беше облечено с физическа материя. Погрешно е, когато теософите вярват, че прераждането няма начало и няма да има край. Прераждането започва в лемурийската епоха и отново ще спре в началото на шестата коренна раса. Само през известен период от време в земната еволюция човечеството се преражда. Това състояние е било предшествано от най-духовното състояние, което изключваше необходимостта от прераждане и отново ще следва едно духовно състояние, което също така ще премахне необходимостта от прераждането.

Първоначалното въплъщение през лемурийската епоха се състои в това, че неопитният човешки дух, състоящ се от Атна, Будхи, Манас, потърсил своето първо физическо въплъщение. Физическото развитие на Земята със своите животинско-подобни същества не се бе развило дотолкова по онова време; целият този животинско-човешки организъм не беше толкова напреднал тогава, за да може да включи човешкия дух.

Ала част от него, известна група животноподобни същества бе се развила дотолкова, че семето на човешкия дух е могло да влезе в нея, за да даде форма на човешкото тяло.

Някои от индивидуалностите, които са се въплътили по онова време образували едно малко ядро от онези, които по-късно се разпростират по цялата Земя под името Адепти. Те бяха първоначалните Адепти, а не онези, които ние днес наричаме посветени. Онези, които ние днес наричаме посветени, не са влезли във въплъщение по онова време. Не всички, които биха могли да намерят човешко-животински тела, са се въплътили по онова време, а само някои от тях. Някои други са се противопоставяли на процеса на въплъщение поради специална причина. Те са забавили въплъщението си до времето на четвъртата коренна раса. Библията загатва за това по един скрит и дълбок начин: "Синовете божии видяха дъщерите човешки, че са хубави и си взеха жени от всички, които си избраха".

Това ще рече, че въплъщението на онези, които бяха почакали, е започнало през по-късно време. Тази група ние наричаме "Синове на мъдростта" и почти изглежда като че ли в тях имаше някакво високомерие, някакъв вид гордост. Нека сега да оставим настрана малкото изключение от групата Адепти. Ако и другите също биха се въплътили в по-раншния период, човекът никога не би бил в състояние да придобие яснотата на съзнанието, която той притежава днес. Човекът би останал в едно неясно, подобно на транс състояние на съзнанието. Той би развил онзи вид съзнание, което днес откриваме при хора, които са хипнотизирани, при сомнамбули и др.п.. Накратко, хората биха останали в едно съноподобно съзнание. Ала тогава нещо би им липсвало - едно много важно нещо, ако не най-важното - чувството за свобода, способността на човека, сам индивидуално да отсъжда между доброто и злото посредством собственото си съзнание, от неговото собствено човешко Аз.

Това по-късно въплъщение - под формата, която то възприе като резултат от страха към Девите, който аз охарактеризирах - в Библията е наречено "Грехопадението на човека". Девите⁵ чакаха и слязоха на Земята, за да приемат физически тела, едва когато човечеството бе достигнало една по-нататъшна степен в своето развитие.

⁵ Деви всъщност са били някогашните хора, т.е. ние самите, когато все още сме притежавали само душа и дух и още не сме били свързани със земното физическо тяло чрез първото ни въплъщение. Освен това има и Деви, които всъщност са Ангели, които само в тази епоха са могли да се въплътят в човешкото физическо тяло и са ръководили културното развитие на хората. По-късно, когато човешките тела са станали по-твърди и по-силно минерализирани те вече не са могли да се въплътяват в тях. Бел. кор..

Поради това те бяха в състояние да развият една по-зряла форма на съзнание, отколкото това би станало, ако биха се въплътили по-рано.

Както виждате, цената на човешката свобода бе заплатена с израждането на неговата природа, понеже той е чакал с инкарнирането, докато неговата натура слезе в гъстите физически условия. Дълбоко разбиране за това е било запазено в гръцката митология. Ако човек би слязъл по-рано във въплъщение - така казва гръцкият мит - тогава би станало онова, което Зевс желаше, когато човек все още е живял в рая. Зевс е желал да направи човека щастлив - ала като едно несъзнателно същество. Ясното съзнание би било притежавано само от боговете, а човекът не би притежавал чувството за свобода. Бунтът на Луциферическия дух, духът на Дева вътре в човечеството, който е пожелал да слезе, за да се издигне отново по собствена свободна воля, се символизира с легендата за Прометей. Ала Прометей трябваше да изстрада своите стремежи; един лешояд - символ на чрезмерното желание - непрекъснато кълвял черния му дроб и му причинявал ужасни болки.

Човекът е слязъл по-дълбоко и трябвало да постигне това, което се постига чрез магически изкуства и сили, само чрез своята собствена свободно-съзнателна дейност. Ала поради това, че той бе слязъл по-дълбоко, той трябваше да изтърпи също болки и мъки. Това също така е казано в Библията чрез думите: "В скръб ще раждаш децата си", "С пот на лицето си ще ядеш хляб" и пр.. Това е все едно да се каже, че човечеството трябва да издигне отново себе си с помощта на културата.

В лицето на Прометей гръцката митология е символизираща свободното човечество, борещо се за култура. Чрез него тя изобразява страдащия човек, но същевременно и освободителя. Онзи, който освобождава Прометей, е Херкулес, за когото се казва, че е преминал през посвещение в Елевзийските мистерии. Всеки,

който слизал в подземния свят, е бил посветен, тъй като слизането в подземния свят е технически термин означаващ инициация, посвещение. Това пътуване до подземния свят е приписано на Херкулес, на Одисей и на всички, които са посветени, които желаят да водят човека от своята епоха към извора на прастарата мъдрост, към духовен живот.

Ако човечеството бе задържано в стадия си на развитие от лемурийското време, днес ние бихме притежавали съноподобно съзнание. Чрез своята природа на Дева човечеството оплодява своята нисша природа. От своето себесъзнание, от своето осъзнаване на свободата, човек трябва да събуди онази искра на осъзнаване, която той някога е свалил от небето с оправдана самонадеяност: той трябва отново да събуди онова духовно знание, което е имал, без да е положил усилия, когато все още е бил несвободен. В самата човешка природа се крие онази дяволска бунтовност, която обаче, под формата на луциферически стремеж, е единствената гаранция за нашата свобода. И чрез тази свобода ние отново ще спечелим духовен живот. Той ще бъде отново събуден в човека на петата коренна раса, нашата съвременна епоха. Тази форма на съзнание отново ще бъде изявена чрез посветени. Това не ще бъде едно сънно, а едно ясно съзнание. Това са Херкулесовите духове, посветените, които ще помогнат на човечеството и ще му разкрият неговата природа на Дева, неговото знание за духа. Това всъщност е било усиλιето на всичките основатели на религии, именно да възвърнат на човечеството знанието за духа, което е било изгубено през физическото съществуване. Атлантите имаха високоразвита физическа култура и нашата пета епоха все още съдържа много от материалния живот у себе си. Тази материалистична култура, съвременната, ни показва колко дълбоко човекът е вплетен в чисто физико-физиологичната природа и също като Прометей е прикован със своите вериги. Но също така е сигурно, че грабливата птица, символът на страстта и жадуването, който кълве нашия черен дроб, ще бъде победена чрез духовните хора. Това е целта, към която посветените ще водят човечеството чрез осъзнаване на себе си посредством такива движения като теософското движение така, че човечеството да може да се издигне в пълна свобода.

Моментът, в който се излива духовен живот в себесъзнателното човешко същество е точно указан в Новия завет.

За него се говори в най-дълбокото от Евангелията, това, което бива криворазбрано от съвременните теолози, Евангелието на Йоан, когато говори за празника на Скинопигията /Разпъване-шатри/ на който Исус присъства. Основателят на християнството там говори за изливането на духовен живот върху човечеството. Това е забележителен пасаж. За празника на Скинопигията хората е трябвало да посетят един извор, от който тече вода. Там се разгръщал тогава един празник, който подсказвал на човека, че той отново трябва да си припомни своята духовна природа, своята дева-природа и духовен стремеж. Водата, която се черпела от извора, трябвало да му напомни за душевно-духовния живот. След като няколкократно отказвал, Исус най-последно отишъл на празника. Следното се случило на последния ден на празника /Йоан, 7,37/: "А в последния ден на празника, който беше най-хубавия, Исус пристъпи напред, издигна глас и рече: - Който е жаден да дойде при Мене и да пие". - Онези, които пиха, отпразнуваха празник, в който духовният живот наистина беше припомнен. Ала Исус свързваше нещо друго с това, както може да бъде видяно в следните думи на Йоановото Евангелие: "Който вярва в Мене, както е речено в Писанието, из неговата утроба ще потекат реки от жива вода. Това той каза за Духа, когото щяха да приемат вярващите в Него; защото Светият Дух още не беше даден, понеже Исус още не беше прославен".

Тук се говори за тайната на Светата Троица. Казано е, че човекът ще трябва да чака идването на Светия Дух. Когато пристигне моментът, в който той ще бъде в състояние да подпали искрата на духовен живот вътре в себе си, когато физическата природа на човека ще бъде в състояние да направи усилие за изкачване чрез собствените си сили, тогава Светият Дух ще слезе върху него и времето за духовно събуждане ще започне.

Човекът е слязъл надолу до физическото тяло и тъй в контраст с природата на Ангелите, той е изграден от три принципа: дух, душа и тяло. Девите, Ангелите, са на по-високо стъпало от човека, те не са принудени да преодоляват физическата природа както човека. Тази физическа природа трябва да бъде преобразена, така че да може да поеме живота на духа.

Човешкото съвременно физиологично съзнание в неговото собствено тяло, както то понастоящем съществува, би трябвало да запали в себе си искрата на духовния живот от позицията на свободата.

Христовата жертва е един пример, който показва, че човекът ще е в състояние да разгърне по-висша форма на съзнание през своя живот на физическото поле. Във физическото тяло живее неговият низш Аз; но той трябва се разпали, за да може да се разгърне висшият Аз. Чак тогава биха могли да протекат потоците жива вода също и от това физическо тяло. Тогава може да се появи Духът, тогава Духът може да се излее. Човешкият Аз трябва да изглежда като умрял по отношение на този физиологичен живот.

Тук се крие истински християнското, а също и по-дълбоката мистерия, съдържаща се в празника Света Троица. Човекът живее преди всичко в своя нисш организъм, в своето съзнание, обхванато от желаниа. И правилно е да е така, защото само това съзнание е, което може да му даде осъзнаването на неговата истинска цел, достигане на свободата. Той обаче не трябва да остава там, а трябва да издигне своето Аз до природата на един Ангел. Той трябва да развие Ангела вътре в себе си, да го роди, който тогава ще стане лечебен дух - един Свети Дух. За тази цел обаче той трябва съзнателно да пожертвува своето земно тяло, той трябва да преживее онова, "умири и бъди", така че да не остане "мрачен гост на тази тъмна Земя".⁶

Така Великденската мистерия се разкрива в своята пълнота, само когато я вземем заедно с мистерията на Светата Троица. Ние виждаме човешкия Аз показан за пример в неговия божествен представител, освобождавайки се от низшето его и умиращ, за да може напълно да бъде преобразен в своята физическа природа и отново да бъде върнат на божествените сили. Възнесението е символ на това. Когато човекът преобрази физическото си тяло, когато отново го одухотвори, той ще е узрял да приеме в себе си изливането на духовния живот, да преживее онова, което се нарича "идването на Светия Дух" според обяснението на Онзи, който е най-великият представител на човечеството. Ето защо също така е казано. "И има трима, които свидетелстват на Земята, кръвта, водата и духът". Светата Троица е изливането на Духа в човека.

Най-висшата задача на човечеството е символично изразена чрез празника Света Троица; това е, че тръгвайки от един интелектуален живот,

⁶ Цитат от Гьоте.

човекът отново трябва да достигне до един духовен живот. Така както Прометей бе освободен от своето страдание от Херкулес, така човекът ще бъде освободен чрез силата на Духа. Чрез слизането в материята човекът е придобил себесъзнание. Когато отново се изкачи, той ще стане един самосъзнателен Ангел. Онези, които обожават Асурите и считат Ангелите като същества от дяволска природа, които не искат да слязат в най-големите дълбини, смятат това слизане за нещо дяволско.

Също и за това се говори в гръцката митология. Представителят на несвободното съзнание е Епиметей - премислящият, - който не иска да спечели спасение чрез своята свобода, той е противоположността на Прометей. Той получава кутията на Пандора, съдържанието, на която - страдания и болести - нападат човечеството, когато тя бъде отворена. Единственият дар, който остава вътре, е надеждата; надеждата, че един ден, в едно бъдещо състояние този човек също ще напредне към по-висше съзнание. Нему остава надеждата, че и той ще бъде освободен. Прометей го съветва да не приема този съмнителен дар от бог Зевс. Епиметей не послушва своя брат, а приема дара. Дарът, който Епиметей получава, не е така ценен, както онзи, на неговия брат Прометей.

Така виждаме, че има два пътя в живота, отворени за хората. Едните се държат за чувството на свобода и - макар че е опасно да се развива духовност - все пак те я търсят в свобода. Другите са онези, които са доволни от обикновеното ежедневие и от сляпата вяра и които подозират опасност в луциферичните стремежи на техните събратя човеци. Основателите на външната доктрина на църквата, са преиначили дълбокото значение на Луциферическия стремеж. Древните учения по този въпрос се съдържат в тайни ръкописи, в скрити места, където те не се виждат почти от никого. Те са на разположение на малцина хора, които са в състояние да ги виждат в астралната светлина, само на неколцина посветени. Пътят е изпълнен с опасности, ала той е единственият, който води до висшата цел на духовната свобода.

Духът на човека трябва да бъде свободен, а не затъпял.

Това също е целта и на християнството. Здраве и лечение са свързани с думата свещен⁷. Един дух, който е свещен е в състояние да лекува, той освобождава хората от страдание и мъки. Здрав и свободен е онзи човек, който е освободен от оковите на неговото физиологично състояние. Тъй като само свободният дух е здрав и неговото тяло повече не се разкъсва от никакъв орел.

И така Светата троица може да бъде видяна като символ на освобождението на човешкия дух, като велик символ на човешката борба за свобода, на едно съзнание изградено върху основите на свободата.

Ако Великденският празник е празникът на Възкресението в природата, то празникът Света Троица е символ на осъзнатия човешки дух, празникът на онези, които знаят и разбират и - напълно проникнати от това - тръгват да търсят свободата.

Онези духовни движения на съвременността, които водят до възприемане на духовния свят в ясно дневно съзнание - не в транс или под хипноза - са тези, които водят до разбиране на такива важни символи като този. Ясното съзнание, което само духът може да освободи, е това, което ни обединява в Теософското общество. Не само думата, а Духът му дава своето значение. Духът, който произтича от Великите учители, който протича само през малцина, които са в състояние да кажат: "Аз зная, че те са там, великите Адепти, които са основателите на духовното движение - не на нашето общество - този дух протича в нашата съвременна цивилизация и дава импулса за бъдещето.

Нека една искрица на разбиране на този Свети Дух отново да потече в криворазбрания празник Света Троица, тогава той ще бъде наново оживен и ще придобие отново значение. Ние искаме да живеем в един смислен свят. Всеки, който празнува празници, без да ги осмисля, е последовател на Епиметей. Човекът трябва да види онова, което го свързва с неговата заобикаляща среда, но също и с онова, което е невидимо в природата. Ние трябва да *знаем*, къде стоим. Защото ние хората не сме предназначени за едно тъпо, сънливо, полусъществуване, ние сме предназначени да развием едно свободно, напълно съзнателно разгъване на цялото наше същество.

⁷ На немски: Heil, heilen, - heiligen, Heiliger (Geist). Бел. кор.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ
КОНТРАСТЪТ МЕЖДУ КАИН И АВЕЛ

Берлин, 10 юни 1904 г.

Аз вече споменах миналия път, че голям брой окултни тайни лежат скрити в разказа за Каин и Авел. Днес желая да насоча към някои неща, ала още в началото искам да подчертая, че отношението между Каин и Авел - разбрано в неговата дълбочина - е една алегория за много дълбоки тайни, които ние само отчасти ще сме в състояние да разкрием въз основа на понятията, които имаме.

Ако вземете Петокнижието на Мойсей, там ще намерим някои неща, които показват развитието на човечеството от лемурийската епоха насам. Разказът за Адам и Ева и техните потомци не трябва да се взема буквално наивно. Аз ви моля да имате предвид, че в Петокнижието, в Енох, в Псалмите и в някои важни глави от Евангелията, в Посланията към евреите и някои Послания на Апостол Павел и в Апокалипсиса, ние имаме работа напълно с труда на посветени, така че правилното е в тези писания да търсим едно окултно значение. В окултните школи навсякъде се говори за това значение. Ако Библията не се чете автоматично-без мисъл във висш смисъл, - много неща ще станат ясни. И аз бих искал да обърна вниманието ви към нещо, което лесно може да бъде пренебрегнато, а трябва да бъде взето съвсем буквално, за да се да види, че нищо в Библията не е безсмислено и че много лесно е някоя мисъл да ни убегне.

Да вземем първото изречение от петата глава на Битие: "това е книгата за родословието на човека. Когато Бог сътвори човека, създаде го по подобие Божие; мъж-жена ги (я)⁸ създаде; и ги благослови и нарече с името Адам (Човек) в деня, в който ги създаде. След като Адам беше живял 130 години, създаде по свое подобие, по свой образ и нарече плода с името Сет".

**

⁸ В немския текст местоимението е sie (в превод тя, те). Отнася се за хората, за човечеството - die Menschheit, което е в женски род.

Тук трябва да се вземе буквалният смисъл. Самият Адам бе наречен чисто и просто човек (човечество). Мъж-жена го създаде Бог; все още неопределено сексуално, безполово човечество. И как бе създадено? По подобие на Бога.

А освен това във второто изречение "След толкова и толкова години" - трябва да си представим дълги периоди от време - Адам създаде Сет, по *свой* образ. В началото на времето на Адам ние имаме човечеството по образ Божи, в края на Адамовото време - по образ на Адам, по *човешки* образ. По-рано човекът е бил направен по образ на Бога: по-късно по образ Адамов.

И така тук ние започваме с човешки същества, които всички са подобни по външен вид и всички са създадени по образа на Бога. Те се размножаваха по безполов начин. Трябва да ни бъде ясен фактът, че те всички все още имаха същата форма, която са имали в началото, така че бащата приличал на сина и внукът също приличал на сина. Какво най-напред причини, човечеството да се промени, да стане разнообразно? По какъв начин то се промени? Чрез факта, че вече двама бяха ангажирани при размножението. Синът или дъщерята приличаха на бащата, от една страна, и на майката, от друга страна.

Сега представете си, че имате една първоначална богоподобна раса от хора, и те са се размножавали не чрез полов начин, а безполово: потомците всички са еднакви по външен вид, подобно на техните предци. Няма никакво смесение на расата. Разнообразието започва най-напред в периода на Сет. Ала между времената на Адам и на Сет се случва нещо друго. Именно преди преминаването от Адам към Сет двама други бяха родени, които бяха важни представители: Каин и Авел. Те дойдоха в междинен период и представляват един преходен стадий. Те не бяха родени по времето, когато размножаването бе вече взело един подчертан характер на половост. Това можем да разберем от значението на имената Каин и Авел. Авел е същото, както е "рпеина" на гръцки, което означава "дух", и ако погледнем на това от гледна точка на половост, то показва решително женски характер. Каин, от друга страна, буквално означава "мъжкото", така че в Каин и Авел

се противопоставят един на друг мъжкият и женският принцип. Все още не на едно органично равнище.

Аз бих ви помолил това да го задържите здраво в умовете си: Първоначално човечеството е било мъжко-женско. По-късно то се е разделило на мъжки и женски пол. Мъжкото, материалното бе представено в Каин, женското, духовният принцип, в Авел-Сет. Диференцирането се беше извършило. Това символично е предадено в думите: " Каин беше земеделец, а Авел стана пастир на овце "/Битие 4: 2/⁹

"Земята" /Boden/ има значението на "физическото поле" в древните езици, а трите агрегатни състояния на физическото поле са: твърдата земя, водата и въздухът¹⁰. "Каин беше орач на почвата". В първоначалния смисъл означава, че той се научи да живее на физическото поле, той стана човек на физическото поле. Това беше мъжката характеристика. Тя се състоеше в това, че той е бил силен и як, за да обработва земята на физическия план и след това отново да се оттегля от физическите към по-висшите полета.

"Авел стана пастир". Като пастир, човек приема живота такъв, какъвто Създателят го представя. Човек не обработва стадата, а ги отглежда. Следователно Авел е представителят на род, който не придобива духа чрез индивидуални усилия, а само го получава като откровение от Бога и след това само го пази. Пастирът, пазителят на онова, което е било поставено на Земята, това е Авел. Онзи, който сам създава нещо, това е Каин. Каин основава свиренето на цитра и другите изкуства /Битие 4, 21-22/.

И идва един контраст в тяхното отношение към Бог. Авел получава духовността и пренася в жертва най-доброто, най-висшите плодове на духа. Бог поглежда жертвата на Авел със задоволство - разбира се, защото това е, което Самият Той е поставил на Земята. Каин предявява друго искане. Той се обръща към Бог с произведенията на своята собствена интелигентност. Това е нещо твърде чуждо за Бога, това е нещо, което човекът е постигнал чрез собствената си свобода.

⁹ В английската библия за Каин е казано: "ореше земята", на немски "обработващ земята". Бел. прев.

¹⁰ Под тези понятия някога са били разбирани трите агрегатни състояния, твърдо, течно и въздухообразно. Разтопеното желязо също се е обозначавало като вода, а ледът като земя. Бел. кор.

Каин е онзи тип човек, който се стреми към изкуствата и науките. Първоначално това няма нищо общо с божественото. Една дълбока истина е изразена тук. Онзи, който има окултни опитности знае, че изкуствата и науките, макар че са направили човека свободен, не го довеждат до духа. По-скоро те са нещата, които го отвеждат далече от онова, което е действително духовно. Изкуствата са израснали от личното естество на човека, те имат своите корени в земната сфера. Това първоначално не може да се харесва на Божеството. От това произлиза различието, че "димът" от жертвоприношението на Авел, духът, внедрен в Земята от самия Бог, се издига към божествените светове, а "димът" от жертвоприношението на Каин остава на Земята. Онова, което самостоятелно е произведено, остава на Земята като "димът" от жертвоприношението на Каин.

Това също е и контрастът между мъжкото и женското. Женското е вдъхновено от онова, което пряко е получено от Бога. "Пневма" /Pneuma/ се приема чрез зачатията. Онова, което Каин може да принесе в жертва е човешка работа на самото физическо поле. Това е контрастът между женския и мъжкия дух. Тук тези два принципа застават един срещу друг.

Човекът не само физически, ала и духовно е едновременно мъжки и женски: Той е получаващият, инспирираният дух и същевременно преработващият инспирациите интелект. Тези две функции сега се разделят - в мъжкото и в женското начало можем да виждаме и сега само един символ - принципът на вдъхновението бе прехвърлен на онези, които са имали гледната точка на Авел, които останаха пастири и свещеници. Инспирационният принцип не бе прехвърлен към другите. Те посветиха себе си на светските неща, на науката и изкуствата и ограничиха себе си главно към земната дейност.

Това не можеше да стане, без да се направи промяна също и в човешкото същество. Докато човек все още беше мъжки-женски, не бе възможно да отделя духовната мъдрост от научното познание.

Само чрез едно окончателно разделяне на два пола, само чрез това, че човечеството беше разделено чрез половостта, мозъкът на човека можа да бъде доведен до онзи връх, където той можеше да функционира. Мозъкът стана мъжки, по-дълбоката природа стана женското начало. Човечеството може да бъде производително само чрез своята физическа природа. Чрез това човек произвежда нещо - именно наследници. Ала един дух доколкото е свързан с мозъка е мъжки и е ограничен до производство върху физическото поле¹¹. Затова в Каин и Авел виждаме представителни типове.

Чрез това разделяне при размножението на човешкия род поколението престана да бъде само идентично копие на родителите си, а се явиха разнообразия. Бих ви помолил да си представите следното. Колкото по-голямо значение започва да играе полът, толкова по-голямо разнообразие се получава. Ако имахме работа само с чисто безполово размножение, то новото поколение би изглеждало точно като това преди него. Нямахме да се появяват вариации в последователността на поколенията. Вариации идват само тогава, когато става смесване. И как стана възможно това смесване? Чрез факта, че мъжкият елемент се отдаде на Земята. Каин беше този, който стана орач на почвата и я преобрази. Тази външна разлика в поколенията нямаше да настъпи сред човечеството, ако част от хората не беше слязла на физическото поле. Вече не беше така, както е било, когато създаденото е слизало върху човечеството от висшите полета. Нещо бе въведено в човешкото устройство поради това, че той бе извлякъл нещо от физическата Земя. И вече човекът взе образа на онова, което той бе спечелил за себе си от физическото поле и той го носи нагоре към по-висшите полета. Физическото е Каиновото. Физическото поле и въздействието, което то има върху човека е белегът на Каин, поставен върху човечеството.

Човекът вече става напълно свързан със Земята, така че има контраст между Каин и Авел, един контраст между Синове Божии и Синове на физическото поле, между поколенията на Авел-Сет,

¹¹ Виж Забележки.

които са Синове Божии и Каиновото поколение, синовете на физическото поле.

Сега ще разберете как епизодът за Каин и Авел попада в периода между Адам и Сет. Нов принцип влиза в човечеството, принципът на наследствеността, първоначалният грях, състоящ се от това, че си по-различен от поколението преди.

Ала все още остават някои Синове Божии. Не всички онези, принадлежащи на линията на Авел бяха отстранени от света. Виждаме какво е станало, когато на въпроса: "Къде е Авел, твоя брат? ", Каин отговаря: "Аз пазач ли съм на моя брат? "Никой човек не би казал това преди. Това казва само един разум, който същевременно като че ли акустично /?/ реагира на духовното. И ето, че принципът на борбата, на противопоставянето се прибавя към принципа на любовта; ражда се егоизмът: "Аз пазач ли съм на моя брат? "

Онези, които все още останаха от линията на Авел, бяха Синове Божии, те бяха сродни с божественото. Но те вече трябваше да се пазят да не навлизат в земната сфера. И с това се появи принципът, който за тези, които посвещаваха своя живот в служба на Бога, стана принцип на аскетизма. Стана грях когато някой от тях се свързваше с онези, които се посвещаваха на Земята. Грях беше, когато "Синовете Божи видяха, че дъщерите човешки бяха хубави" и си взеха от тях жени; те си взеха за жени от дъщерите на Каин.

От това съчетание се получи една раса от хора, която в публикуваните книги на Стария завет дори не се споменава, а само е загатната; това е една раса, която не е видима за физическите очи. Тя се нарича "Ракшаса" на окултен език и е подобна на "Асурите" на индусите. Тя се състои от демонични същества, които наистина са съществували някога и които са действали съблазняващо върху човешката раса и са причинили нейното падане. Това флиртуване на Синове Божии с дъщерите човешки даде раса, която въздействаше особено съблазняващо върху туранците, членовете на 4-та подраса на атлантите и доведе до падението на човечеството. Някои неща бяха запазени и пренесени и в новия свят. Потопът разруши Атлантида. Хората, които бяха съблазнени от Ракшасите, постепенно изчезнаха.

И сега аз трябва да ви кажа, нещо, което при случай ще ви се види своеобразно, но което е особено важно да се знае. Това е било окултна тайна за външния свят от много векове и ще изглежда невероятно за повечето хора, обаче все пак е вярно. Аз ви уверявам, че всеки окултист често самичък се е убеждавал в тази истина чрез онова, което се нарича Акашовите записи. Обаче това е така.

Тези Ракшаси са били действителни същества, те наистина са съществували - активно са действали - като съблазнители на човечеството. Те продължаваха да влияят върху човешките желания до времето, до когато Христос се въплъти в Исус от Назарет и самият принцип Будхи започва да присъства на Земята в едно човешко тяло. И тъй вие може да го повярвате или не: Това е от космическо значение, от значение, което достига отвъд земната сфера. Не напразно Библията го изразява така: "Христос слезе в преддверията на Ада". Там той не е срещнал човешки същества, той среща духовни същества. Ракшаските същества бяха чрез това доведени до състояние на парализа и летаргия. Те същевременно бяха обуздани, така че станаха неспособни за движение. Те станаха такива, тъй като им се противопоставиха от две страни. Това нямаше да бъде възможно, ако не бе имало две природи, съчетани в Исус от Назарет: От една страна, старата природа на учещият се човек, дълбоко свързан с физическото поле, който можеше да работи ефикасно на физическото поле и чрез силата си да го държи в равновесие, от друга страна бе самият Христос, който беше чисто духовно същество. Това е космическият проблем, който лежи в основата на християнството. Нещо по онова време стана в окултните сфери; то бе изпъждането на неприятелите на човечеството, което има своето ехо в легендите за Антихрист, който е бил поставен във вериги, обаче отново ще се яви, ако не му се противопостави още веднъж християнският принцип в неговата първична сила.

Целият окултен стремеж на Средните векове е бил насочен към това, да не бъде допуснато наново да се възстанови въздействието на Ракшасите. Онези, чието виждане се разширява до висшите полета отдавна са предвидили, че моментът, в който това може би ще се случи е в края на XIX столетие, при преминаването от XIX към XX столетие. Нострадам, който работеше в една кула, отворена към небесата, който донесе помощ по време на Великата чума, бе в състояние да предсказва бъдещето. Той е написал известно число предсказателни стихове, в които можете да прочетете за войната от 1870 г. и няколко предсказания за Мария Антоанета, които вече са се изпълнили. В тези "Центурии" от Нострадам /Центурия 10,75/ може да бъде намерено следното предсказание: В края на XIX столетие един брат на Хермес ще дойде от Азия и ще донесе единство на човечеството. Теософското Общество не е нищо друго освен изпълнение на това предсказание на Нострадам. Противодействие на Ракшасите и установяването на първичните мистерии е цел на Теософското общество.

Вие знаете, че Исус Христос остана на Земята след своята смърт още десет години. "Пистис София" съдържа най-дълбоките теософски учения, тя е много по-дълбока, отколкото "езотеричен Будизъм" на Синет. Исус се въплътява отново и отново. Неговата задача бе да се възобнови мистерийната мъдрост. Това не е само факт от културен или исторически интерес, ала това е фактът, който аз съм описал, който е добре известен на всички окултисти, именно борбата срещу Ракшасите. Виждате, че тук лежи скрита една дълбока и важна окултна тайна.

Може да попитате, защо това се казва в алегорична форма, а не се каже открито? Тук трябва да ви напомня, че великите учители на човечеството, такива като Мойсей, индуските Риши, Хермес, Исус Христос, първите християнски учители, всички се придържаха към прераждането. И този алегоричен начин за съобщаване на мъдростта е имал своето основание. Когато например друидският жрец е говорил за "Нифелхайм" или "Имир Великанът" и т.н., това, разбира се, не е поетичен фолклор.

А той е говорил това, защото е знаел, че онова, което тогава е преподавал на своя ученик под формата на легенда, когато този дух се прероди, той ще бъде подготвен да разбере истината в една по-съвършена форма. Всички тези приказки, са създадени въз основа на познанието, че духът отново ще се инкарнира и по-късно ще може по-лесно да разбере истината. Не вяра, а знание е вдъхновявало тези приказки и легенди, т.е. опитността на прераждането. Дори отричането на реалността на прераждането - от 3-то столетие сл. Хр. нататък - пак е било направено върху предпоставки за прераждането, защото се е целяло човекът да бъде напълно въввлечен в Кама-Манас, и то толкова дълго, докато постепенно всичко духовно премине през възплъщението. Поради тази причина 1500 години християнството не е трябвало да познава прераждането. Ако ние и занаяд лишим човека от знанието за прераждането, ние бихме му отказали това знание за втори път. Това обаче би било един голям грях, грях срещу цялото човечество. Ала да му се откаже това знание в първия случай е било необходимо, тъй като е трябвало да бъде осъзната стойността на *единичния* живот между раждане и смърт.

*ТРЕТА ЛЕКЦИЯ
МИСТЕРИИТЕ НА ДРУИДИТЕ И НА "ДРОТИТЕ"*

Берлин, 30 септември 1904 г.

/Стенографския бележки от Мария Щайнер - фон Сиверс/

Всичките наши средновековни разкази - Парсифал, Кръглата маса, Хартман фон Ое /Aue/ - разкриват мистични истини в езотерична форма, макар че обикновено те се разбират само външно. Къде да потърсим техния произход? Трябва да го потърсим във време преди разпространение на християнството. В християнството бе обединено онова, което бе живяло в Ирландия, Шотландия...../липсва текст в бележката/. Ние сме отведени до един особен център, от където произхожда този духовен живот. Духовният живот /на Европа/ произтичаше от една централна лока в Скандинавия, Ложата "Дроти" /Drottes/. Друиди е равнозначно на Дъб. По тази причина се казва, че германските народи са получавали своите инструкции под дъбовите дървета.

"Дроти" или друиди са били древните германски посветени. В Англия те все още са съществували до времето на кралица Елисавета. Всичко, което четем в "Едда" или можем да намерим в древните германски саги ни връща обратно към храмовете на "дротите" или друидите. Авторът на тези предания винаги е бил друидски жрец. Сагите имат не само символично или алегорично значение, но винаги и нещо друго.

Пример: Ние знаем сагата за Балдур. Знаем, че той е надеждата на боговете, че той е убит от бог Локи с едно клонче от бял имел. Богът на светлината е убит. Целият този разказ има дълбоко мистериен съдържание, което всеки, който беше посвещаван, не само трябваше да научи, но трябваше и да преживее.

Мистерии. Посвещение: Първото изживяване се наричало търсене тялото на Балдур. Предполагало се, че Балдур е бил винаги жив. Търсенето се състояло в едно пълно осветление относно природата на човека. Тъй като Балдур бе човешкото същество, което се е отклонило. Някога човекът не е бил това, което е днес, някога той не е бил диференциран, не е бил свален и притиснат до изживяването на страстите, а се е състоял от по-fino ефирно вещество, Балдур, светещото човешко същество. Когато бъдат правилно разбрани,

всички неща, които ни се дават под формата на символи, ще трябва да се разбират в по-висш смисъл. Това човешко същество, което не е било влязло в онова, което днес ние наричаме материя, е Балдур. То живее във всеки един от нас. Друидският жрец е трябвало да търси вътре в самия себе си този по-висш човек. На него се е давало да разбере в какво се състои това диференциране от висшето към нисшето...../липсва текст/.

Тайната на всяко посвещение е да се роди висшето човешко същество вътре в човека. Онова, което жрецът постига по-бързо, останалото човечество трябва да извърви в дълги степени на развитие. За да станат водачи на останалото човечество, друидите е трябвало да получат това посвещение.

Човекът, който вече е слязъл по-дълбоко, трябваше да победи материята и да спечели своето предишно по-висше равнище. Това раждане на висшето човешко същество става във всички мистерии по подобен начин. Човекът, който се е потопил в материята трябва отново да бъде събуден. Човек трябва да направи серия опитности - истински опитности, - които не са приличали на никакви сетивни опитности, които може да има на физическото поле.

Степените. Първата стъпка е била човекът да бъде доведен пред "Трона на необходимостта". Човекът застава пред пропастта; той наистина преживява онова, което живее в нисшите царства на природата. Човекът едновременно е минерал и растение, но съвременният човек не е в състояние да изпита онова, което изживяват елементарните вещества, и въпреки това желязната необходимост, ограничението в света се дължат на факта, че ние също сме минерални и растителни в нашата природа.

Следващата стъпка е водила човешкото същество до всичко, което живее в животинското царство. Всичко, което съществува под формата на страсти и желания е трябвало да се възприеме как се завихря и вплита едно в друго. Всичко това е трябвало да бъде наблюдавано от кандидата за посвещение, понеже посвещението е имало за цел да се погледне зад кулиСете на съществуването. Човекът не съзнава, че чрез неговата физическа обвивка само се прикрива онова, което изпълва астралното пространство. Воалът на майя е всъщност обвивка, през която трябва да проникне онзи, който ще бъде посвещаван - обвивките отпадат, човешкото същество вижда ясно. Това е много особен момент:

Жрецът осъзнава, че обвивките препречват импулсите, които биха били ужасяващи, ако бъдат оставени свободни.

Третата стъпка води до съзерцание на великата природа. Това е стъпка, която човек намира трудна за разбиране без предварителна подготовка. Че там живеят могъщи окултни сили и в тези природни сили се развихрят световни страсти, е нещо, което кара човекът да осъзнае, че има сили, които той не може да преживее дори както своето собствено страдание.

Следното изпитание се нарича "Подаването на змията" от йерофанта. Това може да се обясни само посредством въздействията, които се получават от него. То е изяснено в сагата за Тантал. С привилегията, да се участва в Съвета на боговете, може да се злоупотреби. Това означава една реалност, която наистина издига човека над самия него, ала я придружават опасности, които никак не са преувеличени в разказа за проклятието на Тантал. Като правило човекът казва, че е безсилен пред природните закони. Това са мисли. С *този* вид мислене, което е само мъгляво мозъчно мислене, нищо не може да бъде постигнато. В творческото мислене, което изгражда и конструира нещата в света, което е продуктивно и плодотворно, пасивният вид мислене се заменя от едно мислене, обзето от духовна сила. Пашкулът на гъсеницата е празната обвивка на гъсеницата; когато бъде изпълнена с /продуктивно/ мислене, тя е живата гъсеница. В обвивките-мисли се излива жива действителна сила, така че жрецът е в състояние не само да съзерцава света, ала и да работи в него като вълшебник. Опасността е, че с тази сила може да се злоупотреби. Той може...../липсва текст/.

При тази степен окултистът придобива известна сила, чрез която той е в състояние да заблуди дори и висши същества. Той не само трябва да повтаря истини, но и да ги преживее и да реши, дали едно нещо е истинно или фалшиво. Това е, което се нарича "Подаването на змията от йерофанта". /Това означава на духовното равнище същото, което на физическо равнище представлява начало на формиране на гръбначен стълб. В животинското царство преминаваме през рибите, амфибиите и т.н., докато стигнем до мозъка на гръбначните и човека. /Виж, забележките/. Ние имаме също и духовен гръбнак, който определя дали ще развием

мозък.

Човекът минава през този процес при тази степен на своето развитие. Той бива изведен навън от кама /чувства, страсти, желаниа/ и му се дава духовен гръбначен стълб, така че той да може да бъде издигнат нагоре в спиралата на духовния мозък. На духовното равнище извивките на лабиринта са същото, което са гънките на мозъка на физическо равнище. Човек може да влезе в лабиринта, в извивките вътре в духовната област.

Тогава той трябва да даде клетва за мълчание. Представя му се един гол меч и той е задължен да даде най-обвързващата клетва. Това означава, че отсега нататък той трябва да пази мълчание за своите опитности пред хора, които не са били посветени като него. Съвсем не е възможно да се разкрие истинското съдържание на тези тайни без подготовка. Той /посветеният/ обаче е могъл да създаде тези легенди така, че те да станат израз на вечното. Онзи, който е могъл да произнесе нещата по този начин, разбира се, е имал голяма власт над своите братя човечеци. Създателят на легенда от този вид е отпечатвал нещо в човешкия дух. Онова, което по този начин е изказано, след това е било забравяно и само най-слабата диря от него надживява смъртта. Вечните истини остават най-дълго след смъртта. От по-малко издигнатата научна мисъл почти нищо не остава. Вечното обаче остава и се появява отново през ново въплъщение.

Жрецът друид е говорил от една по-висша сфера. Неговите думи, макар и простички, са били израз на висши истини и са потъвали в душите на неговите слушатели. Той е говорил на простички хора, ала истината е потъвала в техните души и нещо е било включвано в тях, което се е прераждало при едно ново въплъщение. По онова време хората са преживявали истините чрез приказки и легенди; така днес имаме подготвени духовни тела и ако ние сме в състояние да схванем днес по-висши истини, то е, защото ние сме били подготвени.

Така това време, завършило в 60-та година сл. Хр. и подготвило духовния живот на Европа, е дало почвата, върху която е могло да бъде издигнато християнството. Тези учения са запазени и всеки, който търси, все още намира достъп до онова, което е било преподавано в тези ложи.

След като друидът е дал клетва пред меча,

той е трябвало да изпие известно питие - и това той е правил от един човешки череп. Значението на това е било, че той е надраснал онова, което е било човешко. Това е било чувството, което друидският жрец е трябвало да прибави към своята нисша телесна природа. Към всичко, което живее вътре в тялото той е трябвало да гледа с такава обективност, да го чувства с такова безразличие, с каквото е наблюдавал някакъв друг предмет. Тогава той е бил посещаван във висшите тайни и му е бил показван пътя към висшите светове, Балдур...../празнота/. Той е бил въвеждан в един огромен дворец, който бил покрит с бляскави мечове. Един човек, хвърлящ седем цветя, пристъпвал към него. Космично пространство, Херувими, Демиург /Създател на света/. Така той е ставал наистина Жрец на Слънцето.

Много хора четат "Едда" и не осъзнават, че това фактически е разказ за онова, което наистина е ставало в древните "дротски" мистерии. Огромна власт над живот и смърт е лежала в ръцете на древните "дроти". Вярно е, че с течение на времето всичко се покварява. Някога то е било най-висшето, най-святото. По времето, когато се разпростира християнството голяма част вече е било дегенерирало и е имало множество черни магьосници, така че християнството идва като спасение.

Изучаването на тези стари истини е в състояние да даде един почти завършен преглед на целия окултизъм.

Нито един камък не е бил поставян върху друг при изграждането на един друидски храм, без да се използват точни астрономически мерки. Вратите са били изградени според небесни мащаби. Друидските свещеници са били строителите на човечеството. Слабо отражение на това е запазено днес във възгледите на Свободното масонство.

* * *

Научим ли се да прозрем астралната материя,
виждаме Слънцето в полунощ: първо посвещение.
Предаване на змията от йерофанта: второ посвещение.
Навлизане в лабиринта: трето посвещение.

*ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ
МИТЪТ ЗА ПРОМЕТЕЙ*

Берлин, 7 октомври 1094 г.

Миналия път аз се опитах да ви покажа как е станало посвещението в древните друидски ложи. Днес бих желал да говоря за една сродна тема, ала една, която може да ви се види малко отдалечена. Но ние ще видим как нашето разбиране за човешкото развитие ще става все по-дълбоко.

Вие сигурно сте разбрали от петъчните лекции, че сказанията на различните народи имат едно много дълбоко съдържание и че митовете са израз на дълбоки езотерични истини. Днес бих искал да говоря за един от най-интересните митове, който е свързан с цялото развитие на нашата пета коренна раса. Същевременно ще видите как един ученик на духовната наука преминава през три степени при разбирането на митовете и сказанията. Като начало, сказанията живеят в даден народ и се разбират екзотерично в едно външно буквално значение. След това настава неверие по отношение на тяхното тълкуване и се прави усилие от учените да достигнат до едно символично значение. Зад тези две тълкувания обаче могат да се намерят още пет други, тъй като всяко сказание може да бъде тълкувано по 7 начина. Третото е онова, което до известна степен може да бъде взето буквално. Но положително човек трябва да се научи най-напред да разбира езика на сказанията. Днес желая да говоря за един мит, който не е лесно да бъде разбран; това е митът за Прометей.

Може да намерите нещо относно него в една глава във втория том на "Тайната доктрина" на Е. П. Блаватска, и оттам да разберете какъв дълбок смисъл е скрит в него. Все пак не винаги е възможно да се пише за основните истини, когато написаното ще бъде публикувано. Днес ние ще разгледаме темата малко по-нататък, отколкото това е направила Блаватска в своята "Тайна доктрина".

Прометей принадлежи на света на гръцките митове. Той и неговият брат Епиметей са синове на един от титаните, наречен Япитус. А самите титани са синове на най-стария от гръцките богове, на Уран и неговата съпруга Гея. На немски преведено Уран означава "небето" а Гея "Земята". Искам да подчертая специално, че Уран на гръците е същият като Варуна на Индия. Прометей следователно е един от титаните и потомък на синовете на Уран и Гея, също така и неговият брат Епиметей. Най-младият от титаните Кронос или "Време", узурпира трона на своя баща Уран, а самият той бе детрониран от неговия син Зевс и заедно с другите титани беше хвърлен в тартара или ада. Само двамата братя Прометей и Епиметей останали верни на Зевс. Те се обединили със Зевс и се борили срещу другите титани.

Зевс обаче пожелал да унищожи човешката раса, която била станала прекалено самонадеяна. Прометей станал защитник на човека. Той размишлявал как би могъл да даде нещо на човека, което да му даде възможност да се спаси и да го направи независим от помощта на Зевс. И така, казва ни се, че Прометей дал на човека писмеността и изкуствата, и по-специално той го научил да използва огъня. Чрез това обаче той си спечелил гнева на Зевс и поради този гняв бил прикован към планината Кавказ и там дълго време изтърпявал големи мъки.

По-нататък се разказва как боговете, оглавявани от Зевс, накарали Хефест, небесния ковач, да направи една женска статуя. Тази женска статуя била надарена с всички външни качества на човека на петата коренна раса. Тази женска статуя била Пандора. От нея се изисквало да донесе дарове на човечеството, а най-напред на Епиметей, брата на Прометей. Наистина Прометей предупреждавал брат си да не приема тази дарове, ала Епиметей оставил да бъде убеден и взел предлаганите му дарове. Всички дарове били изсипани върху човечеството;

само едно нещо било задържано: надеждата. Даровете се състояли предимно от нещастия и страдания за човечеството; само надеждата останала в Пандорината кутия.

И така Прометей бил окован към Кавказ и един лешояд непрекъснато разкъсвал черния му дроб. Тук той изтърпявал страданията си. Обаче знаел нещо, което щяло да му гарантира спасението. Той знаел една тайна, която била неизвестна дори на самия Зевс и която Зевс желаел да научи. Но той не я разкривал, макар че Зевс изпратил при него вестителя на боговете Хермес.

В течение на сказанието се разказва за неговото странно спасяване. Казва ни се, че Прометей можел да бъде освободен само чрез намесата на един посветен. И такъв един посветен е бил гъркът Херакъл; Херакъл, който извършил 12-те дела. Извършването на тези дела е постижението на посвещението. Те са символичното представяне на 12-те изпитания, които трябва да се извършат от някой, който ще бъде посвещаван. В допълнение се казва, че Херакъл преминал през посвещение в Елевзийските мистерии. Той бил в състояние да спаси Прометей. Някой друг обаче трябвало да пожертвува себе си и Кентавърът Хирон направил това за Прометей. Хирон страдал от неизличима болест. Бил половин животно и половин човек. Той умира и чрез това освобождава Прометей. Това е външната форма на Прометеевия мит.

В този мит е скрита цялата история на петата коренна раса и в него е разкрита истинска мистериозна мъдрост. Това всичко се е разказвало като мит в Гърция. Ала също и в мистериите то е било така изобразявано, щото кандидатът за посвещение е заставал пред съдбата на Прометей. И в тази съдба той е бил в състояние да види цялото минало и бъдеще на петата коренна раса. Разбиране на това е възможно само, когато вие вземете предвид едно нещо.

Едва през средата на лемурийската раса бе постигнато онова, което се описва като човешко въплъщение; въплъщение в смисъла, в който хората се раждат на Земята днес. По онова време човечеството е било под водачеството на велики учители и наставници, които ние наричаме "Синове на огнената мъгла".

Понастоящем човечеството на петата коренна раса също е водено от велики посветени, ала нашите съвременни посветени са от по-различен вид от водачите на онова време.

Вие ясно трябва да разберете в какво се състои тази разлика. Има огромна разлика между водачите на двете предишни коренни раси и водачите на нашата съвременна пета коренна раса. Също и водачите на онези предишни коренни раси са били свързани в едно Бяло братство. Неговите членове обаче не бяха преминали своето предишно развитие на нашата Земя, а на други места. Те слезли на Земята вече в състояние на по-високо развитие, като зрели човешки същества, за да обучават останалото човечество, което все още било в бебешка възраст, да научат хората на основните изкуства, от които те са се нуждаели. Това време на обучение траело през 3-та, 4-та и дори през 5-та коренна раса.

Тази пета коренна раса започнала от малка група хора, които били пресети от предишните коренни раси. Те бяха събрани заедно и подготвени в пустинята Гоби и оттам са били разпръснати по целия свят. Първият от тези водачи, който бе основателят на този импулс в развитието на човечеството, беше т.нар. Ману на петата коренна раса. Този Ману все още беше от онази група водачи, която слезе на Земята по времето на 3-та коренна раса. Той бе един от водачите, които прекараха развитието си не само на Земята, но които дойдоха на Земята с напълно развита зрялост.

Едва през 5-та коренна раса развитието е започнало да се ръководи от такива Ману, като самите нас, които също като нас са се развили само тук на Земята, които още от началото са се развивали тук на Земята. Ние имаме следователно хора, които вече са велики учители и напреднали водачи на човечеството, а имаме и такива, които се стремят да станат. През 5-та коренна раса ние имаме ученици и учители, които са преживели всичко, което може да бъде преживяно от човешките същества от средата на лемурийската епоха.

Един от тези големи учители, които са водачи на 5-та коренна раса е предопределен да поеме водачеството на 6-та коренна раса. Шестата коренна раса ще бъде първата велика епоха, която ще има един земен брат за свой Ману. По-ранните учители, Ману от другите светове, предават своето водачество на човечеството на един земен брат.

Развитието в областта на изкуствата съвпада със зората на 5-та коренна раса. Атлантите са имали по-различен начин на живот. Те не са правили открития като нас. Те са работили по съвсем друг начин. Тяхната техника и техните изкуства бяха съвсем други. Едва през нашата 5-та коренна раса възниква всичко, което наричаме техника и изкуства в наш смисъл на термина. Най-важното откритие е било използването на огъня. Само си припомнете всички неща в технологията, индустрията и изкуството, чието съществуване зависи от използването на огъня. Аз мисля, че един инженер не би бил склонен да спори с мен, когато казвам, че без огъня нищо от нашата съвременна технология не би било възможно; така че ние можем да кажем, че откритието да се използва огъня, е главното откритие, което даде импулса за всички по-късни открития.

Към това вие трябва да прибавите, че по времето, когато възниква Прометеевият мит, под огън се разбираше всичко, което имаше общо с топлината. Причините за светкавиците и всички други естествени явления, свързани с топлина също са били включени под това наименование. Съзнанието за факта, че човекът на 5-та коренна раса сам е стоял под знака на огъня, е изразено в мита за Прометей. Самият Прометей не е нищо друго, освен представител на цялата пета коренна раса.

Братът на Прометей е Епиметей. Нека първо да преведем тези две думи: Прометей на немски означава човек, който мисли предварително, Епиметей - който мисли за нещата, след като те са станали. Тук имаме много ясно изразени двете дейности на човешкото мислене, представени поотделно в предвиждащия човек и в разсъждаващия човек. Разсъждаващият човек е онзи, който оставя нещата на този свят да му въздействат и след това мисли за тях.

Вид мислене като това е "кама-манасово мислене" /земно съзнание или дейност на интелектуалната душа/. Погледнато от известна гледна точка, този вид мислене е: да оставиш светът да ти въздейства и след това да мислиш за него. Човекът от петата коренна раса мисли главно по начина на Епиметей.

Но дотолкова, доколкото човек не оставя заобикалящата го среда да му въздейства, а създава нещо за бъдещето, той е изобретател и откривател, дотолкова той е един Прометей, който мисли напред. Никога не би имало никакви открития, ако човекът беше само като Епиметей. Едно откритие възниква, защото човек е в състояние да създаде нещо, което преди това не е съществувало. Първоначално то съществува в мисълта, а след това мисълта се трансформира в реалност. Това е Прометеево мислене. Прометеевото мислене в петата коренна раса е "манас-мислене" /мисленето с духовни мисли/. Земното мислене и духовното мислене протичат едно до друго в петата коренна раса. Постепенно духовното мислене ще стане все по-широко разпространено.

Това "манас" мислене на петата коренна раса има една особена черта, която ние ще разберем, ако погледнем назад към атлантската епоха. По онова време мисленето е било по-инстинктивно мислене, което още е стояло във връзка с жизнената сила. Атлантската коренна раса още е можела да трансформират силата, присъща на семената в движеща енергия. Както човекът днес има един вид резервоар на сила, складирана във въглищните пластове, която той може да приложи за производството на пара, за движението на локомотива и пренасяне на товари, така атлантецът е имал големи складове на растителни семена, съдържащи енергия, която той е можел да прилага като движеща сила на превозните средства, описани от Скот-Елиот в неговата книжка за Атлантида. Това изкуство е загубено за човечеството. Духовната сила на атлантите е могла да контролира живата природа и да използва латентната енергия в семената. Духовните сили на петата коренна раса са достатъчни само да контролират енергиите и силите на неорганичния свят на минералите. Така "манас" на петата коренна раса е свързан с минералните сили по същия начин, както човекът на атлантските времена е бил свързан с жизнените сили. Цялата сила на Прометей е прикована към скалата, към твърдата Земя. По тази причина Апостол Петър също е "скалата", върху която Христос градеше. Това е същото както скалата на Кавказ.

Човекът, принадлежащ на петата коренна раса трябва да търси своята съдба само на физическото поле. Той е свързан с неорганичните минерални сили.

Само си представете какво означава, когато човек говори за технологията на петата коренна раса. За какво е тя? Ако вие сте в състояние да си формирате обхватен поглед за нея, ще видите, че колкото голям и впечатляващ да е резултатът, когато силите на интелекта, на манас се приложат към неорганичния минерален свят, все пак преди всичко зад приложението на всички тези сили за открития и изобретения мотивът е само личен интерес и егоизъм.

Започнете с първите открития и изобретения и когато достигнете до най-съвременните изобретения на телефона и пр. вие ще видите колко големи и мощни са били силите, поставени на наше разположение; ала с каква цел? Какво е това, което ни се носи от далечни страни с железници и параходи? Ние транспортираме храни, поръчваме храни по телефона. Всъщност кама, човешките желаниа са тези, които създават и изискват всичките тези изобретения и открития през петата коренна раса. Това е, което трябва да ни стане ясно при обективно размишление. Тогава ще разберем как висшето човешко същество, което е поставено във физическо съществуване е приковано към материята през петата коренна раса чрез факта, че човешкото астрално тяло търси своето задоволяване в областта на материята.

Ако разгледате принципите на човешката природа от езотерична гледна точка, вие ще видите, че те са в определено съотношение към някои телесни органи. Аз ще дам подробности по тази тема и по-нататък. Но днес ще покажа онези специфични органи, с които са свързани нашите седем принципа.

Най-напред имаме т.нар. физически принцип. Той стои в окултно отношение с горната част на човешкото лице, с основата на носа. Човешката физическа структура - човек е бил първоначално само астрален и по-късно се е въплътил във физическото - е започнала от тази точка.

Физическото устройство се е разпростряло и е формирало основата на носа най-напред, така че окултистът приписва минерално-физическото на тази част на анатомията.

Вторият принцип е прана, етерното паралелно тяло. Към него се отнася черният дроб, с който то стои в окултно съотношение. След това идва астралното тяло, кама, което е развило своята деятелност като е изградило храносмилателните органи, имащи своето седалище в стомаха. Ако астралното тяло не бе носило този специфичен характер, който то има у човека, тогава човешките храносмилателни органи и стомаха не биха имали специфичната форма, която те имат днес.

Ако вие възприемете човешкото същество, първо, по отношение на неговото физическо тяло, след това по отношение на неговото етерно тяло и, трето, по отношение на неговото астрално тяло, вие имате основата за онова, което виждате като оковано от минералните окови на петата коренна раса.

Чрез своите по-висши тела човек се освобождава отново от тези окови и се издига до по-висши светове. Кама-манас, в който егото е деятелно, отново прокарва своя път нагоре. Човек отново се освобождава от чисто физическата основа, дадена му от природата. По тази причина има една окултна връзка между този принцип и онова, което издига отново човек нагоре от физическото, което го отвързва. Тази окултна връзка е онова, което съществува между низшия манас в човека и неговата пъпна връв. Ако кама-манас в човека не бе развит, ембриото никога не би се отделяло от тялото на своята майка по начина, по който става.

Ако след това преминем към висшия манас или Дух себе, то е свързано по същия начин със сърцето и циркулацията на кръвта. Будхи или Живот дух има окултна връзка с ларинкса, и хранопровода. А Атма или Духът-човек има окултна връзка с нещо, което се разпростира през цялото човешко същество, именно Акаша или безсмъртната част на човешкото същество.

Това са 7-те окултни съотношения. Ако им обърнете внимание, ще откриете, че най-важните за нашата епоха са съотношенията с етерния и астралния принцип.

И ако прибавите онова, което аз вече казах за атлантския контрол над жизнените сили - жизнените сили са онези сили, които действат в етерното паралелно тяло - тогава ще сте в състояние да разберете, че в известен начин атлантският човек беше слязъл с още една степен по-ниско. Неговото етерно паралелно тяло все още бе запазило своята първоначална връзка с етерните сили около него и със собственото си етерно тяло атлантът е контролирал праната или етерните сили на външния свят. Поради факта, че човекът е напреднал една степен по-високо, полето на неговата деятелност вече лежи една степен по-ниско. Това е един окултен закон: че когато, от една страна, се напредне, от друга страна, една стъпка назад придружава напредъка. Докато човекът преди това бе работил върху астралното тяло от своите етерни сили, сега той има задачата да работи със своите астрални сили върху физическото поле.

Вече може да разберете колко дълбоко тези окултни връзки се символизират в сказанието за Прометей. Чрез лешояда се символизира астралността, която наистина изразходва силите на петата коренна раса. Лешоядът разкъсва черния дроб на човека, разкъсва основите на неговото съществуване и така тази енергия, принадлежаща на петата коренна раса, фактически гризе жизнените сили на човечеството, поради това, че човекът е окован към минералната природа, към Петър, скалата, Кавказ. Чрез това човекът заплаща за своето единство с Прометей. И чрез това човек е задължен да стане господар на своята собствена природа, така че да няма нужда повече да бъде окован към минералния свят, към Кавказ.

Само онези, които през петата коренна раса като човешки същества станат посветени, само те могат да донесат освобождение на окованото човечество. Херакъл, който беше един човешки посветен от този вид, трябваше сам да достигне до Кавказ, за да може да освободи Прометей. Но това е начинът, по който посветените изтръгнат човека от неговото оковаване и всичко, което е предназначено да загине, трябва да бъде пожертвано.

Човекът, който все още е свързан със своята животинска природа, Кентавърът Хирон, трябва да пожертва себе си. Човекът на предишните епохи трябва да бъде пожертван. Жертвата на Кентавъра Хирон е толкова важна за напредъка на петата коренна раса, колкото е и освобождението чрез посветения, чрез инициираните от петата раса.

Казва се, че в гръцките мистерийни школи бъдещето е било предсказвано на хората. И това не е бил мъгляв, абстрактен разказ за онова, което ще се случи на човека в бъдеще, а се показваха онези пътища, които водят човека към бъдещето и му е било показано какво трябва да прави за своето бъдещо развитие. И онова, което все още оставаше да бъде разгърнато като човешка сила, се изобразяваше във величествената мистерийна драма на Прометей.

Човек трябва да си представи трите рода на боговете Уран, Кронос и Зевс като три последователни велики водачи на човечеството. Уран означава небето, Гея - Земята. Ако се върнем назад, отвъд средата на Лемурийската епоха, няма да намерим човека под формата, каквато познаваме днес, а като един човек, наречен от окултната наука Адам Кадмон, който все още е безполов и който още не е принадлежал на Земята, който не е развил още органи на зрение за физическо наблюдение, а все още е бил част от Уран, от небесата. Чрез съединението на Уран с Гея бе роден човекът, който слезе в материята и същевременно се включи във времето. Кронос /Времето/ бе водачът от втория род богове от средата на лемурийската епоха до началото на Атлантида. Тези водещи фигури бяха символизирани от гръците най-напред под името Уран, след това под името Кронос и по-късно Зевс. Зевс обаче е един от онези водачи, който бяха преминали своето обучение другаде, не на Земята. Той е един, който принадлежи към безсмъртните, каквито са всички останали гръцки богове.

Смъртното човечество трябва да се научи да стои на собствените си крака през петата раса. То е изобразено чрез Прометей. Едва то разви човешките изкуства и особено първичното изкуство за използването на огъня. Зевс му завидя, защото хората израстват и издигат свои собствени посветени, които ще поемат водачеството на 6-та епоха. Човечеството обаче, първо трябва да плати за това. Ето защо първият му велик посветен трябва да поеме върху себе си цялото страдание.

Прометей е прототип на посветения от петата коренна раса, който е преминал посвещение не само в знание, а също и в дела. Той е, който е преминал през цялото страдание и ще бъде освободен чрез този, който достатъчно узрява, за да освободи постепенно цялото човечество и да го издигне нагоре от минералната област.

Великите космически истини са изобразени по този начин в легендите и митовете. Поради това аз ви казах в началото: Онзи, който достигне третата степен в тълкуването на сказанията, е в състояние да приеме техните значения отново буквално. /Следват няколко неясни изречения. В случая с мита за Прометей човек застава пред картината на лешояда, разкъсващ черния дроб. Това трябва да бъде прието съвсем буквално. Лешоядът наистина разкъсва черния дроб на хората от петата коренна раса. Митът изобразява борбата, която става между стомаха и черния дроб. Във всяко човешко същество от петата коренна раса се повтаря тази Прометеева страдалческа борба. Трябва да вземем това, което се казва тук, в напълно буквален смисъл. Ако тази борба не съществуваше в човека от петата коренна раса, нашата съдба би била напълно друга.

И така има три начина за тълкуване на легендите: първо, екзотеричният буквален смисъл, второ - алегоричният, борбата вътре в човешката природа; трето, окултното разбиране, при което отново трябва да се възприеме буквалното значение. От това може да отсъдите, че всичките легенди - поне онези, които носят този вид значение - са извлечени от мистериите школи и не са друго освен представяне на онова, което е било представено там като великата драма на човешката съдба. Така както бях в състояние да ви покажа във връзка с друидските мистерии, че сказанието за Балдур е изображение на онова, което е ставало в мистериите, така в сказанието за Прометей вие имате изображение на онова, което се е преживявало от ученика за посвещение във вътрешните светилища на мистериите школи на Гърция, за да се придобие енергия и нова сила за живот в бъдещето.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ
МИСТЕРИЯТА, ИЗВЕСТНА НА РОЗЕНКРОЙЦЕРИТЕ

Берлин, 4 ноември 1904 г.

Ние говорихме вече за различни легенди, чиито картини съдържат езотерични истини. Те са били дадени на хората в картинна форма, за да им се разкрият някои истини, в едно време, когато той не е бил достатъчно зрял за разбирането на езотеричните тайни. Тези картини навлизаха в човешкото "причинно" тяло - тази част на човека, която носи зародиша на неговия бъдещ Висш манас - и го подготвяха в едно бъдещо въплъщение сам да разбира езотеричните истини.

Сега бих искал да ви покажа една такава езотерична легенда, която е била дадена само преди няколко века и все още съществуват няколко версии от нея. Тя е следната.

В началото на XV столетие в Европа се появява една личност, която е била посветена в някои тайни на Изтока. Това бе *Християн Розенкройц*. Още преди да завърши това въплъщение на Християн Розенкройц, той бе посветил около десет други хора в онези неща, които той самият бе научил чрез посвещение - дотолкова, доколкото това е било възможно сред европейците по онова време. Това малко братство наричало себе си "Fraternitas rosae crucis", Братството на Розовия кръст. Тази малка група хора, чрез едно по-многочислено, по-екзотерично братство, разнася легендата по света.

Самият Християн Розенкройц някога бе разкрил дълбоки тайни в розенкройцерските мистерии, които са можели да бъдат възприети само от достатъчно подготвени хора. Ала както вече казах, в малкото братство бяха само десетина, това бяха истинските посветени розенкройцери. Онова, което бе преподавано от Християн Розенкройц не е могло да бъде споделено с много хора, ала за другите то е било разказано под формата на един мит. Даден в началото на XV столетие този мит често е бил повтарян и обясняван в различните братства.

Той е бил разказван в по-широки кръгове, ала е бил тълкуван само пред тези, които са били узрели за това.

Ето приблизително съдържанието:

Било е време, когато един от Елохимите създал човека, който той нарекъл Ева. Този Елохим се свързал с Ева и тя родила Каин. След това друг Елохим, наречен Яхве създал Адам. Адам също се свързал с Ева и от тази връзка се появил Авел.

Така че при Каин ние имаме работа с пряк потомък на боговете, а при Авел с потомък на създадения като човек Адам и Ева. И митът продължава:

Жертвоприношенията, които Авел принасял на Яхве, му били приятни, ала жертвоприношенията на Каин, не му били приятни, тъй като раждането на Каин не е било наредено от него. В резултат Каин извършил братоубийство. Той убива Авел и затова бил изключен от общение с Яхве (Йехова). Той отишъл в далечни земи и там станал основател на своя собствен род.

Адам отново се свързал с Ева и от това свързване се появил Сет, също споменат в Библията, който поел ролята на Авел. Така се създават два човешки рода: първият - родът на Каин, който произлизаше от Ева и един от Елохимите и родът, които имаше за родители обикновени човечеи, които се свързват по нареждането на Яхве.

Сред потомците на Каин са всички онези, които са били създатели на изкуство и наука като например Метуселах, изобретателят на писмото Тау и Тубал-Каин, който обучава как да се използват и обработват металните руди и желязото. В тази потомствена линия, идваща от Елохима, се намираха всички онези, които се обучаваха в изкуствата и науката.

Хирам също произхожда от расата на Каин. Той е бил наследникът на всичко, което в различните науки и изкуства е било развито и съхранено от потомците на Каин. Той е бил най-значителният архитект, който можем да си представим.

От линията Сет идва Соломон, който превъзхождаше всички в това, което идва от Яхве. Той е бил надарен с мъдростта на света и с всички качества на спокойна, ясна, обективна мъдрост. Тази мъдрост може да бъде изразена в думи, които влизат право в човешкото сърце и могат да издигнат човека, ала тя не е в състояние да даде, да произведе нищо веществено от техническата природа в изкуство или наука. Това е мъдрост, която е пряко вдъхновен дар от Бога, а не изработена отдолу, от човешките страсти и желания, надигаща се от човешката воля. Тази другата е мъдростта, принадлежаща на синовете на Каин, едно наследство на другия Елохим, не на Яхве. Те са работливите, усилено работещите, които търсят да достигнат всичко чрез своите собствени усилия.

И тъй Соломон решава да съгради един храм и повиква Хирам, потомъка на Каин, да бъде архитектът строител на храма. Това е било по времето, когато Балкиз, Савската царица, посетила Йерусалим, тъй като била чула за мъдростта на Соломон. И тя наистина е била дълбоко впечатлена и очарована от възвишената и ясна мъдрост и красотата на царя, когато най-напред пристигнала и когато той и казал, че я обича, тя се съгласила да стане негова невеста. Тя чула за храма, който се изграждал и пожелала да се запознае с главния строител Хирам. Когато го видяла, откритият му поглед така силно ѝ подействал, че тя останала запленена от него.

В резултат на това, между Хирам и Соломон се появило чувство на ревност и на последния се приискало да отстрани Хирам, ала той е трябвало да го задържи, за да може храмът да бъде довършен.

И станало следното: Храмът почти бил готов. Само едно нещо липсвало, което е трябвало да бъде шедьовърът на Хирам; това било Бронзовото море, което щяло да представлява океана, излят от бронз и щяло да украсява храма. Всички необходими смеси руда били приготвени от Хирам по чудесен начин, готови да бъдат отлети. Трима чираци,

които Хирам не е бил в състояние да въздигне в майстори, тъй като им липсвало умение, работели по проекта. Те се заклели да му отмъстят и искали да предотвратят изливането на Бронзовото море. Един приятел на Хирам, който научил за тези планове, ги доверил на Соломон, така че той да предотврати тяхното осъществяване. Ала Соломон, поради ревност, не направил нищо да ги спре, защото желал да унищожи Хирам. Хирам видял как цялата отливка се разпадала поради прибавянето на неподходящи съставки в сместа от тримата чираци. Той се опитал да загаси издигащите се огнени езици, като изливал вода върху тях, но това направило нещата още по-лоши. И когато почти бил отчаян, че работата някога ще бъде завършена, явил му се Тубал-Каин, неговият прадед и му казал, че не бива да се колебае, а да се хвърли в огъня, тъй като той е неуязвим за пламъците. Хирам послушал съвета, хвърлил се в огъня и достигнал до центъра на Земята. Той бил отведен от Тубал-Каин при Каин, който живеел там в състояние на първичната божественост. Хирам бил посветен в мистерията на огъня и в тайната на отливането на бронз, като получил от Тубал-Каин един чук и един златен триъгълник, който трябвало да носи окачен на шията си. След това се върнал, успял да завърши отливането на Бронзовото море и отново да сложи всичко в ред.

Така Хирам спечелил ръката на Савската царица. Той обаче бил нападнат и убит от тримата чираци. Преди да умре Хирам успял да хвърли Златния триъгълник в един кладенец. И тъй като никой не знаел, къде е Хирам, започнали да го търсят. Дори Соломон се уплашил и поискал да открие какво е станало. Смятало се е, че старата майсторска дума е можело да бъде предадена от чираците и затова била уговорена друга. Първата дума, която би била произнесена, когато открият Хирам, щяла да стане новата майсторска дума. Когато най-после открили Хирам, той успял да произнесе няколко последни думи. Той казал: "Тубал-Каин ми обеща, че ще имам син, който ще бъде баща на множество поколения, които ще населяват Земята и ще доведат моята работа - изграждането на храма - до завършване". След това той показал мястото, където намерили Златния триъгълник. Той бил прибран и занесен при Бронзовото море и двете неща били запазени в Светая Светих на храма.

Те могат да бъдат открити само от онези, които могат да разберат значението на легендата за храма на Соломон и неговия майстор строител Хирам.

Сега от разказването на легендата ще преминем към нейното тълкуване.

Тази легенда, изобразява съдбата на 3-та, 4-та и 5-та следатлантски културни епохи¹². Храмът е храмът на окултните общества, това ще рече на онова, което се изгражда от цялото човечество, принадлежащо към 4-та и 5-та културни епохи. Светая Светих е мястото, където тези окултни общества имат своето местопребиваване. Последните съзнават какво означава Бронзовото море и Златният триъгълник.

Ние следователно имаме работа с две разновидности на човечеството: С онези, които като Соломон притежават божествена мъдрост и с онези от рода на Каин, които са запознати с огъня и знаят как да го използват. Този огън не е физическия огън, а огънят на желанията, страстите и инстинктите, който гори в астралния свят.

Кои следователно са синовете на Каин? В смисъла на тази легенда синовете на Каин са синовете на онези Елохими, които по време на лунната епоха са били малко изостанали в тяхната роля на Елохими. Ние имаме работа с кама, астралност по време на лунната епоха. Тази кама или огън по онова време е била проникната от мъдрост. Ала е имало два вида Елохими. Единият вид Елохими не останали при съюза на мъдростта и огъня; те продължили по-нататък. И когато са оформяли човека, те не били вече изпълнени с желания и страсти, а били в състояние да дарят своето създание със спокойна и ясна мъдрост. Това е истинската Яхве - или Йехова - религия, мъдростта, която е напълно безпристрастна. Другите Елохими, при които мъдростта била съчетана с огъня на лунната епоха, създали синовете на Каин.

Оттам в лицето на синовете на Сет ние имаме религиозни хора с безпристрастна мъдрост, а при синовете на Каин откриваме онези,

¹² Египетската, гръцката и нашата културна епоха. Бел. кор.

които притежават импулсивна природа, които са в състояние да се запалят и да покажат ентузиазъм към мъдростта. Тези два типа са творците вътре във всички раси на човечеството и през всички периоди на историята. От живота на желанията на синовете на Каин произхождат всички изкуства и науки; от течението Сет-Авел произлиза всичката безпристрастна набожност и мъдрост, на която липсва ентузиазъм.

Тези два типа винаги са присъствали и са продължавали така до 4-та следатлантска културна епоха.

След това идва основаването на християнството. Чрез него по-ранната набожност, която е била дадена на човечеството отгоре, става напълно безстрастна и се смесва с елемента, който дойде на Земята чрез Христос - Христос, който е не само възплъщение на мъдрост, а който е също и самата любов, една върховна божествена кама, която същевременно е Будхи (принципа на Сина от Светата Троица б.р.). Чиста течаща кама, която не иска нищо за себе си, а обръща всяка страст в неизчерпаема всеотдайност, обръната навън, една обръната кама. Будхи е кама, превърната в своята противоположност.

Един вид по-висша набожност се подготвя чрез това сред онези, които са от набожния тип, синовете на мъдростта. Този вид набожност също може да развие ентузиазъм. Това е християнска набожност, която се подготвена през 4-та следатлантска културна епоха. Целият този поток все още не е в състояние да се обедини със синовете на Каин; те остават за сега врагове. Ако християнството беше обхванало човешките същества твърде бързо, те положително щяха да бъдат изпълнени с любов, ала нямаше да бъде включено индивидуалното човешко сърце. Нямаше да има една набожност, произтичаща от свободата. Христос нямаше да бъде роден вътре в човека като негов брат, а само като негов господар. Затова през цялата пета следатлантска епоха е необходимо синовете на Каин да бъдат деятелни. Те действат чрез техните посветени, които изграждат Храма на цялото човечество издигнат от светско изкуство и светска наука.

Ние виждаме как през 4-та и 5-та културни епохи този светски елемент все повече и повече се развива, като постепенно обхваща цялото историческо развитие, което изцяло излиза на физическо равнище.

И едновременно с този световен поток на материализма, се развива личният елемент, егоизмът, който води до война на всеки против всички. Макар че християнството бе дошло в света, то в известен смисъл като истинско християнство е споделяно от малцина. Но то направи хората на 4-та и 5-та културни епохи да осъзнаят, че всеки е равен пред Бога. Това е основен принцип на християнството. Ала той не може да бъде напълно разбран от хората на Земята, докато те са впримчени в материализъм и егоизъм.

Френската революция приложи това християнско учение в светски смисъл. Духовното понятие, че всички са равни пред погледа на Бога бе променено в чисто земно понятие, че всички хора са равни тук на *Земята*. Съвременността доведе това още по надълбоко във физическото.

Преди избухването на френската революция се появи една личност при мадам д'Адемар /d,Adhemar/, придворна дама на Мария-Антоанета, която предсказа всички важни събития от Френската революция, за да я предупреди. Това бе Граф Сен Жермен, същият, който, в едно предишно въплъщение, бе основал Розенкройцерския орден. Той застъпваше по онова време гледната точка, че човечеството постепенно трябва да бъде изведено от един светски мироглед за живота към една истинска християнска култура. Светските сили обаче искали да спечелят свободата си чрез материални, насилствени средства. Християн Розенкройц виждаше Френската революция като неизбежно следствие, но въпреки това той предупреждаваше. Той, Християн Розенкройц, в своето прераждане в XVIII столетие, като пазител на най-вътрешните тайни на Бронзовото море и на свещения Златен триъгълник се появи с предупреждението, че човечеството би трябвало да се развива бавно. Но той също така виждаше онова, което щеше да се случи.

Това е насоката, взета от човешката еволюция през 4-та и 5-та следатлантска епоха, когато се гледа езотерично. Храмът на човешката земна култура, великият Храм на Соломон вече е бил изграден, ала онова, което трябва да бъде най-прекрасният му завършек все още е трябвало да остане тайна. Това е могло да бъде създадено само от един посветен. Този посветен е бил криво разбран, предаден, убит.

Тайната още не може да бъде открита. Тя остана притежание на малцина посветени от християнството. Тя е запечатана в отливането на Бронзовото море и в Златният триъгълник. Тя е същата тайна, принадлежаща на Християн Розенкройц, който е бил въплътен преди раждането на Христос като една много висока индивидуалност и който по онова време е произнесъл забележителни неща.

Нека да опиша с няколко думи как този Християн Розенкройц повтори някои свои изказвания по времето на избухването на Френската революция. Той каза: "Който сее ветрове, ще пожъне вихри". Това беше казано от него и е записано дълго преди да бъде казано от Осия. То обаче произтича от Християн Розенкройц.

Това изказване "Който сее ветрове, ще пожъне вихри", е лаймотивът на 4-та и 5-та културни епохи от нашата пета коренна епоха и означава: "Вие ще направите човека свободен, самият въплътен Будхи /Син/ ще се свърже с тази ваша свобода и ще направи хората равни пред Бога, ала духът /вятър означава дух = Руах/, най-напред ще стане вихър /Войната на всеки против всички/."

В началото християнството трябваше да се появи като Християнство на кръста, което трябваше да се развие през чисто светската сфера, през физическото поле. Ала разпятието не е било символ на християнството още от началото. Едва когато християнството стана политическо, бе въведен символът на разпнатия Син Божи, страдащ върху Кръста на тялото на света. Това остава за външния поглед през останалото време на 4-та епоха и ще продължи така през цялата 5-та епоха на нашата следатлантска епоха.

Първоначално християнството е свързано с чисто материалната култура на 4-та и 5-та епоха, а истинското християнство на бъдещето, което ще притежава тайната на Бронзовото море и Златният триъгълник съществува само тайно. Това християнство има друг символ - не вече този на разпнатия Син Божи, а Кръстът, заобиколен от рози. Това ще стане символът на новото християнство на 6-та следатлантска епоха. От мистерията на Братството на розовия кръст ще изникне

християнството на 6-та културна епоха, което ще осъзнае значението на Бронзовото море и Златния триъгълник.

Хирам е представителят на посветените сред синовете на Каин, принадлежащи на 4-та и 5-та епоха. Савската царица е душата на човечеството - всеки женски характер в езотеричната терминология означава душата. Тя трябва да избере между просветлената набожност, която не се занимава със световните неща и завладялата Земята мъдрост, която се постига чрез надделяване на земните страсти и желания. Тя е представителка на истинската човешка душа, застанала между Хирам и Соломон и свързала себе си с Хирам през 4-та и 5-та епоха, защото той все още е заангажиран в строежа на храма.

Бронзовото море е онова, което се създава, когато по съответния начин се смесва вода и разтопен метал. Тримата помощници извършват това неправилно и отливането е разрушено, ала когато Тубал-Каин разкрива на Хирам мистериите на огъня, той е в състояние по правилен начин да свърже водата с огъня. Тогава вече възниква Бронзовото море. То е това, което е тайната на розенкройцерите. То се постига, когато водата на спокойната мъдрост се съедини с огъня на астралния свят, с огъня на страстта. Чрез това трябва да се получи едно съединение, което е "от бронз", това ще рече дълготрайно и вечно. Това би трябвало да трае и през следващата епоха, когато тайната на свещения Златен триъгълник ще бъде прибавена; тайната на Аتما, Будхи и Манас /Отец, Син и Светият дух/. Този триъгълник с всичко, което означава, ще се оформи съдържанието на въобновеното християнство на 6-та културна епоха. Това се подготвя от розенкройцерите и тогава онова, което се символизира от Бронзовото море ще бъде съединено със знанието за прераждането и кармата. Това е новото окултно учение, което отново ще бъде съединено с християнството. Висшето Себе на човека, съставено от Аتما, Будхи и Манас, ще стане открита тайна, когато човекът от 6-та епоха достатъчно узрее да я получи. Тогава повече не ще има нужда Християн Розенкройц да предупреждава, а всичко, което означава борба на външното поле ще постигне мира чрез Бронзовото море и свещения Златен триъгълник.

Това е насоката, която световната история ще поеме в бъдеще. Онова, което бе посято от Християн Розенкойц с Храмовата легенда и пренесено в света чрез Братството, розенкойцерите са го направили своя задача: Да се обучават не само в религиозна набожност, но също и във външните науки; не само знание за външния свят, а и знание за духовните сили и от двете направления да се върви напред в 6-та голяма епоха, шестия кръг на еволюцията.

*ШЕСТА ЛЕКЦИЯ
МАНИХЕИЗЪМ*

Берлин, 11 ноември 1904 г.

Помолени сме да кажем нещо за Свободното масонство. То не може да бъде разбрано обаче, докато не разгледаме първоначалните духовни течения, свързани със Свободното масонство, които могат да бъдат видени като негови източници. Едно дори по-важно духовно течение, отколкото розенкройцерството, беше манихейството. Така че най-напред необходимо е да говорим за това много по-важно движение и след това, по-нататък, можем да хвърлим светлина върху Свободното масонство.

Онова, което имам да казвам по този въпрос, е свързано с различните неща, чието влияние е разпространено върху духовния съвременен живот и ще влияе и през идващите времена. И да илюстрирам как някой, който действа в това поле, непрекъснато трябва да вземе отношение, макар и само по заобиколен начин - посочвам не за първи път проблема за Фауст, който е от особена важност за съвременния духовен живот. И поради това в първи брой на "Луцифер" съвременното духовно движение бе свързано с проблема за Фауст. Не без основание насочих вниманието към Фаустовия проблем в моята статия в списание "Луцифер".

За да можем да разгледаме нещата, за които става въпрос, в тяхната взаимна връзка, най-напред трябва да започнем с разясняването на едно духовно течение, което исторически се появява около 3-то столетие сл. Хр.. Това е онова духовно движение, чийто велик опонент бе Свети Августин, макар че преди да премине на страната на католическата църква самият той бе привърженик на тази насока. Трябва да говорим за манихейството, което бе основано от един човек, наричащ себе си Мани, който живееше около 3-то столетие сл. Хр. Това движение се разпротря от една част на света, която тогава се управляваше от царете на Близкия Изток; това ще рече от една област на западна Мала Азия. Този Мани бе основателят на едно духовно движение,

което макар първоначално да бе само една малка секта, прерасна в едно силно духовно течение. Албигойците, валдемците и катарите на Средните векове са продължение на това течение, към което също принадлежат рицарите темплиери, за които ще говорим отделно, а също - чрез забележителната верига на обстоятелства - и свободните масони. Свободното масонство действително принадлежи на този поток, макар че то е свързано и с други, например с розенкройцеровото.

Външната история, която се разказва за Мани е много обикновена.¹³

Разказва се, че някога в Близкия Изток живял един търговец, който бил много учен. Той компилирал четири важни трудове: първо, "Мистерия" /"Mysteria"/, второ, "Капитола" /"Capitola"/, трето, "Евангелиум" /"Evangelium"/, четвърто, "Тезаурус" /"Thesaurus"/. По-нататък се казва, че при неговата смърт той оставил тези трудове на своята вдовица, която била персийка. Тази вдовица от своя страна ги оставила на един роб, чиято свобода била откупила и го освободила. Той е въпросният Мани, който тогава извлякъл своята мъдрост от тези трудове, но освен това той е бил посветен и в мистериите на Митра. Той става основоположник на това движение - манихейство. Мани е наречен "Синът на Вдовицата", а неговите последователи се наричат "Синове на Вдовицата". Обаче Мани говорил за себе си като за "Параклит" /"Утешителят"/, Светия Дух, обещан на човечеството от Христос. Ние би трябвало да разбираме, че той виждал себе си като *едно* въплъщение на Светия дух; Той не е искал да каже, че той е бил *Единственият Свети дух*. Той си представял, че Светият дух се преражда и че той е едно такова прераждане на духа.

Срещу учението, което той провъзгласява, по най-бурен начин се противопоставя Августин, след като се бе прехвърлил към католическата църква. Августин противопоставяше своите католически възгледи на манихейското учение, което той виждаше представено в една личност, която той нарича Фаустус /Фауст/. Идеята на Августин е, че Фаустус е опонент или противник на християнството.

¹³ Виж в главата Забележки.

Тук лежи произходът на Гьотевия Фауст с неговия възглед за злото. Името "Фауст" може да проследим назад до това старо Августиново учение.

Често се говори за манихейското учение, че то се различава от западното християнство чрез неговото различно тълкуване на злото. Докато католишкото християнство счита злото за едно отклонение от неговия божествен произход, измяна на първоначално добри духове към Бога. манихейството учи, че злото е така вечно, както и доброто; че няма възкресение на тялото и че злото, като такова, ще продължи завинаги. Злото следователно няма начало, а произтича от същия източник както доброто и няма край.

Ако вие опознаете манихейството в тази форма то ще изглежда изцяло нехристиянско и напълно неразбираемо.

Сега обаче ние ще проучим въпроса напълно според традициите, които се предполага, че са произтекли от самия Мани за да видим какво всъщност е това. Един външен ключ ни се дава в манихейската легенда; точно такава легенда като Легендата за храма, която напоследък ви разказах. Всички духовни течения, свързани с посвещение се изразяват външно чрез легенди, ала легендата за манихейството е една велика космическа легенда, една свръхсетивна легенда.

Тя ни разказва, че някога духовете на тъмнината са искали да завземат царството на светлината чрез бунт. Те наистина достигнали границата на царството на светлината и се надявали да го победят, ала не успели нищо да постигнат. И трябвало да бъдат наказани - и това е една страна с голямо значение, която аз ви моля да имате предвид - те трябвало да бъдат наказани от царството на светлината. Ала в това царство не е имало нищо, което по някакъв начин да е било зло, имало е само добро. Демоните са можели да бъдат наказани само с добро. И така какво се е случило? Следното: Духовете на светлината взели част от собственото си царство и го смесили с материализираното царство на тъмнината. И поради това, че вече имало част от царството на светлината

смесено с царството на тъмнината, една подкваса е била въведена в царството на тъмнината, един фермент, който произвел хаотичен въртящ се танц, чрез който то получило нов елемент в себе си, т.е. смъртта. Така че това царство на тъмнината непрекъснато се унищожавя, понеже вътре в себе си носи зародиша на своето собствено разрушение. По-нататък се разказва, че точно поради това е била създадена расата на човечеството. Първият човек представлява точно онова, което е изпратено долу от царството на светлината да се смеси с царството на тъмнината и да победи чрез смърт онова, което не трябва да бъде там; да го победи в собственото си съществуване.

Дълбоката мисъл, която се крие тук е, че царството на тъмнината трябва да бъде победено от царството на светлината и то не посредством наказание, а чрез кротост; не чрез противопоставяне на злото, а чрез съединяване с него, за да се освободи злото от самото зло. И поради това, че част от светлината влиза в злото, самото зло е преодоляно, преобразено.

В основата на това е тълкуването на злото, което аз често съм обяснявал като теософско тълкуване. Какво е зло? Нищо, освен добро, идващо в неподходящо време. Ще цитирам един пример, който често съм цитирал: Нека да предположим, че се отнася до един пианист виртуоз и един изключително добър майстор техник, изработващ пиана, и двамата свършени в своята област. Първо, техникът трябва да направи пианото и след това да го предаде на пианиста. Ако последният е добър пианист, той ще го изпълва подходящо и двамата ще са еднакво добри. Но ако вместо пианиста в концертната зала влезе техникът и започне да удря с чукове, то той ще бъде на неподходящото място. Нещо добро ще се е превърнало в зло. Така ние виждаме, че злото не е нищо друго, освен добро на неподходящо място.

Когато онова, което е особено добро за едно време се задържи и втвърди, като по този начин възпрепятства прогреса на по-нататъшното развитие, тогава, без съмнение, то става зло, защото се противопоставя на доброто. Нека да предположим, че водещите сили на лунната епоха,

макар че са били съвършени по своя начин и в своята дейност, биха продължили да се смесват с еволюцията, въпреки че е трябвало да прекъснат своята дейност. Тогава в земната еволюция те биха представлявали злото. Така злото не е нищо друго освен божественото, тъй като по онова време това, което по-късно е станало зло, първоначално е било израз на съвършеното, на божественото.

Би трябвало да тълкуваме манихейските възгледи в този дълбок смисъл, че доброто и злото всъщност са еднакви по своя произход и в своя край. Ако ги тълкувате по този начин вие ще разберете същността на онова, което Мани наистина искаше да инициира. Но от друга страна, първо трябва да обясним, защо Мани наричал себе си "Синът на Вдовицата" и защо неговите последователи били наричани "Синове на Вдовицата".

Когато се връщаме назад към най-древните времена, лежащи преди нашата съвременна коренна раса, начинът, по който човечеството е придобивало знание, е бил различен. Вие ще видите от моето описание на Атлантида - и също когато се появи следният брой на "Луцифер", вие ще видите от моето описание на Лемурия - че по онова време, и до известна степен до съвременността, всяко знание е било повлиявано от онова, което е над човечеството. Аз често съм споменавал, че едва *онзи* Ману, който ще се появи през следващата коренна раса, за първи път ще бъде истински брат на своите братя човеци, докато всички по-раншни Ману били свръхчовеци, един вид божествени същества. Едва сега човекът узрява достатъчно, за да има един от своите братя-човеци като свой Ману, който заедно с него е преминал през всички стадии от средата на лемурската епоха досега. Какво всъщност става през еволюцията на петата коренна раса? Това, че откровението отгоре, ръководенето на душата отгоре, постепенно се оттегля, така че човекът е оставен да върви по собствен път и да стане свой собствен водач.

Във всички езотерични /мистични/ учения душата винаги е била известна като "майка"; инструкторът е бил "бащата". Бащата и майката, Озирис и Изис, това са двете сили съществуващи в душата: инструкторът, представлява божественото, което пряко протича в човека,

Озирис е бащата; Изис, самата душа, онази, която зачева, получава божественото, духовното в себе си, тя е майката. През 5-та коренна раса бащата се оттегля. Душата овдовява. Човечеството е оставено само на себе си. То трябва да намери светлината на истината вътре в собствената си душа, за да може само да се ръководи. Всичко, което е от душевно естество, винаги е било изразявано в женски образ. Затова женският елемент - който в нашето съвремие съществува само в зародиш и по-късно ще бъде напълно развит, - този самонаправляващ се женски принцип, който вече не е застанал пред божествения оплодител, се нарича от Мани "Вдовицата". И ето защо той нарича себе си "Синът на Вдовицата".

Мани е онзи, който подготвя в човешката душа онази степен на развитие, когато човекът ще потърси собствената си душевно-духовна светлина. Всичко, което идва от Мани, се позовава на собствената духовна светлина в душата на човека, и същевременно е било бунт срещу всичко, което не идва от човешката душа, от собствените наблюдения на човека, на неговата душа. Красиви думи са ни останали от Мани и те са били лейтмотивът на неговите последователи през по-късните времена. Ние чуваме думите: "Вие трябва да оставите настрана всичко, което сте придобили чрез външно откровение посредством сетивата. Вие трябва да оставите настрана всички неща, които идват при вас от външен авторитет; тогава ще станете зрели да гледате във вашата собствена душа. "

От друга страна, Свети Августин - в един разговор, като опонент на манихейския Фауст - изрази мнението: "Аз не бих приел ученията на Христос, ако те не бяха основани върху авторитета на църквата". Манихейският Фауст обаче казва: "Вие не би трябвало да приемете никакво учение заради авторитет; ние искаме да приемем една доктрина само по свободна воля". Това илюстрира бунта на вяващата в себе си и ослянящата се на самата себе си светлина на духа, която така красиво е изобразена в легендата за Фауст.

Ние срещаме същото това противопоставяне и в по-късни сказания в Средните векове: от една страна, Фаустовите сказания, от друга страна, Лютеровите сказания. Лютер продължава да носи принципа на авторитета, Фауст, от друга страна, се бунтува,

той се опира на своята вяра във вътрешната духовна светлина. Ние имаме легендата за Лютер; той замерва главата на дявола със своята мастилница. Онова, което за него изглежда да е зло, той отстранява. А от друга страна, ние имаме договора на Фауст със дявола. Искрица от царството на светлината се изпраща в царството на тъмнината, така че, когато тъмнината бъде проникната, тя спасява себе си, злото е победено с благодат. Ако вие мислите по този начин, ще видите, че това манихейството много добре съвпада с тълкуването, което сме дали на злото.

Как да си представим взаимодействието на доброто и злото?

Трябва да го обясним като хармонизиране на живота с формата. Чрез какво животът се превръща във форма? Когато срещне противодействие, когато не се проявява изведнъж в една специфична форма. Да вземем например как животът в едно растение - да речем една лилия - преминава от форма на форма. Животът на лилията е обособила, е изработила формата на лилията.

Когато тази форма е била създадена, животът я побеждава и преминава в семето, за да се прероди като същия живот в една нова форма. И така животът крачи напред от форма на форма. Самият живот е безформен. И никога не би могъл видимо да прояви своите жизнени енергии. Животът на лилията например съществува в първата лилия, преминава във втората, третата, четвъртата и т.н.. Навсякъде е същият живот, който се проявява в ограничена форма, разстила се и се втъкава. Фактът че се появява в ограничена форма е едно ограничение, наложено на този всемирно течащ живот. Не би имало никаква форма, ако животът не би бил ограничаван, ако той не би бил задържан в своята течаща енергия, която се разпространява по всички направления. Точно от това, което изостава, което на една по-висша степен изглежда като задръжка, като окови, точно от това израства формата във великия Космос.

Онова, което представлява животът, винаги се поставя в рамката на една форма, която е била живот в по-ранни времена. Например католическата църква. Животът, който е протичал в католическата църква от Св. Августин до XV столетие, е бил християнски живот. Животът там е християнство.

От време на време този пулсиращ живот изкача наново /мистиците/. От къде идва формата? Това не е нищо друго освен живота на древната Римска империя. Онова, което все още е било живот в древната Римска империя е застинало във форма. Онова, което първоначално е било република, след това империя, онова, което е живяло във външния вид като Римска държава, дава своя живот, застинал във формата на по-късното християнство; дори и до столицата, така както Рим беше столицата на Римската империя. Дори римските провинциални чиновници имат своето продължение в епископите и презвитерите. Онова, което преди това е било живот, по-късно става форма за една по-висша степен на живота.

Не е ли същото и с човешките същества? Какво е човешкият живот? Оплодотворяването отгоре /оплодотворяване от Манас/, внедрено в човека в средата на лемурийските времена, днес е станало неговия вътрешен живот. Формата е онова, което се пренася като семе от лунната епоха. По онова време, в лунния период животът на човека се е състоял от развитието на астралното тяло; сега то е станало обвивка, форма. Винаги животът на една предишна епоха става формата на една по-следваща епоха. При хармонизиране на формата с живота също така се изразява и един друг проблем - проблемът за доброто и злото, чрез факта, че доброто на една предишна епоха се свързва с доброто на една по-късна епоха, което в основата си не е нищо друго, освен едно хармонизиране на напредъка с нещата, които пречат на напредъка. Това е, което същевременно прави възможно материалното съществуване, прави възможно нещата да се проявят във външна форма. Това е нашето човешко съществуване сред твърдото минерално поле: душевен живот и онова, което е останало от живота на една по-раншна епоха, втвърдени в съответна форма. Това също е и учението на манихейството относно злото.

Ако ние сега поставим въпроса от тази гледна точка: Какви са намеренията на Мани, какво е значението на неговото изказване, че той е Параклит, Духа, Сина на Вдовицата? Това не означава друго, освен че той възнамерява да подготви времето, в което хората от 6-та коренна раса ще бъдат направлявани от собственото си същество, от тяхната собствена душевна светлина да надделяват външните форми и да ги преобръщат в дух.

Намерението на Мани е да създаде едно духовно течение, което отива отвъд розенкройцерското течение, което води по-нататък от розенкройцерството. Това течение на Мани ще протече към 6-та коренна раса и се подготвя от основаването на християнството. И точно по времето на 6-та коренна раса християнството ще бъде изразено в своята най-пълна форма. Тогава неговото време наистина ще е дошло. Вътрешният християнски живот като такъв, надделява всяка форма, той се множи чрез външното християнство и живее във всички форми на различните вероизповедания. Онзи, който търси християнския живот, винаги ще го намери. Той създава форми и разрушава форми в различните религиозни системи. Той не зависи от едно търсене на уеднаквяване - конформизъм - във външните форми, в които е изразен, но зависи от преживяване на вътрешния жизнен поток, който винаги протича под повърхността. Онова, което все още чака да бъде направено, е една форма за живота на 6-та коренна раса. Това трябва да бъде създадено предварително, трябва да съществува, така че християнският живот да може да се излее в нея. Тази форма трябва да бъде подготвена от човешките същества, които създават една организация, една форма, така че истинският християнски живот на 6-та коренна раса да може да намери своето място вътре в нея. И тази външна форма на обществото трябва да бъде извлечена от намеренията на Мани, от малката група, която Мани е подготвил. Това трябва да бъде външната форма на организация, общността, в която искрата на християнството най-напред истински ще бъде запалена.

От това вие ще може да заключите, че манихейството ще се старее преди всичко да запази чистота във външния живот, тъй като неговата цел е да подготви човешки същества, които ще станат подходящ съд за бъдещия живот. Това е причината, поради която така много се подчертаваше абсолютната морална чистота и зрялост. Катарите бяха една секта, която се издигна като метеор през XII-то столетие. Те наричаха себе си катарци, защото "катар" означава "чист". Те се стремяха към чистота в начина си на живот и в техния морал. Те трябваше да търсят катарзис /очистване/, както вътрешно, така и външно, за да образуват едно общество, което ще представлява един чист съд. Към това се стремеше манихейството.

В него не е ставало толкова въпрос за култивиране на вътрешния живот - тъй като животът и така и така си тече, - а по-скоро за култивиране на външната форма на живот.

Сега, нека да погледнем онова, което ще се създаде през 6-та коренна раса. Доброто и злото тогава ще контрастират много по-различно, отколкото това е днес. Какво ще настъпи за цялото човечество през петия кръг, - това е, че външната физиономия, която всеки човек си изработва, пряко ще отразява онова, което карма е направила от него - това ще бъде като предвестие за състоянието, което ще настъпи в духовността през 6-та коренна раса. Сред онези, при които в резултат от кармата се е насъбрал излишък от зло, то ще стане особено очевидно на духовното поле. От една страна, ще има човешки същества, които ще притежават огромни вътрешни енергии за добро, които ще бъдат надарени с велика любов и доброта; ала от друга страна, ще бъде виждано и противоположното. Злото ще присъства като наклонност без никакво замаскиране в твърде много хора, и вече не завоалирано и не скривано от погледа. Злите ще величаят злото като нещо особено ценно. Един проблясък на това удоволствие от злото и демоничното, принадлежащо на 6-та коренна раса, вече се вижда в някои гениални хора. Нитчевото "русо животно" е например предзнаменование за това.

Неподправеното, чистото зло трябва да бъде изхвърлено от потока на световната еволюция като отпадък. То ще бъде отнесено до осмата сфера. Днес ние сме застанали непосредствено на прага на едно време, когато доброто съзнателно трябва да се занимае със злото.

Шестата коренна раса ще има за задача, доколкото е възможно, чрез благост отново да включи злото в непрекъснатия поток на еволюцията. Тогава ще се роди едно духовно течение, което не ще се противопоставя на злото, дори и когато то ще се проявява в света в своята демонична форма. При наследниците на "Синове на Вдовицата", ще се утвърди съзнанието, че злото трябва отново да бъде включено в еволюцията и победено не чрез борба,

а само чрез милосърдие. Задачата на манихейското духовно течение е силно да се подготви за това. Това духовно течение няма да отпадне, то ще се появи под много форми. То се появява във форми, които мнозина могат да си представят, но които не е нужно да бъдат споменати днес. Ако трябваше да функционира само в култивирането на едно вътрешно настроение на душата, това течение нямаше да постигне онова, което трябва. То трябва да се изрази в образуване на общества, които, преди всичко ще възприемат мира, любовта и пасивното противодействие на злото като техен модел за поведение и ще разпространяват този възглед. Те ще трябва да създадат един съд, една форма за живота, който и без нея продължава да съществува.

Сега вие може да разберете защо Августин, водещият дух на католическата църква, който в неговата " Божествена държава", разви точно формата на църквата, изработи формата на съвременността, по необходимост бе най-яръстният противник на *онази* форма, която подготвя бъдещето. Две противоположности застават една срещу друга - Фауст и Августин: Августин, който се основава върху църквата, който гради съвременната форма и Фауст, който се стреми да подготви у човека усещане за формата на бъдещето.

Това е контрастът, който се разви през 3-то и 4-то столетие сл. Хр.. Той все още присъства и е изразен в борбата на католическата църква срещу рицарите темплиери, розенкройцерите, албигойците, катарите и др.. Всички те са елиминирани от физическото поле, ала техният вътрешен дух продължава да действа. Този контраст ще се прояви по-късно отново в преобразена, но все още яростна форма в две течения, родени от Западната култура, това на йезуитството /принадлежащо на Августин/ и това на Свободното масонство /манихейството/. Онези, които водят битката, от една страна съзнават това, - те са католиците и йезуитите от високите степени. От онези обаче, които са от другата страна, които водят битката в духа на Мани, само малцина са съзнателни; само онези начело на движението осъзнават това.

Така йезуитството /принадлежащо на Августин/ и Свободното масонство /манихейството/ застават едно срещу друго в по-късните векове.

Те са потомци на древните духовни течения. Ето защо и при двете течения вие имате продължение на същите церемонии, свързани с посвещение, които откривате при древните течения. Посвещението на йезуитизма има четири степени: Coadjutores temporales, Scholares, Coadjutores spirituales, Profess.

Степените на посвещение в истинското окултно Свободно масонство са същите. Двете съществуват паралелно едно до друго, обаче сочат към съвсем различни направления.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ
СЪЩИНАТА И ЗАДАЧАТА НА СВОБОДНОТО МАСОНСТВО ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА
ДУХОВНАТА НАУКА
/първа лекция/
Берлин, 2 декември 1904 г.

Днес искам да направя кратък преглед на ритуалите и ордени на Свободното масонство, както вече казах. Разбира се, аз мога да ви съобща само главните съществени неща, тъй като цялата тази тема е толкова всеобхватна и толкова много несъществени неща са свързани с нея.

Основата на цялото Свободно масонство трябва да се търси в Храмовата легенда при Хирам-Абиф или Адонхирам, за когото аз вече съм говорил във връзка с Розенкройцерския орден . Всичко, свързано с онова, което се нарича тайната на Свободното масонство с нейната задача е изразено в тази Легенда за храма . Тук сме въведени в един вид битие или учение за еволюцията на човечеството. Следователно нека да си припомним същественото от тази Храмова легенда.

Един от Елохимите се свързва с Ева и от тази връзка на един божествен творчески дух с Ева, се ражда Каин. След това друг от Елохимите, Йехова или Адонай, създава Адам, който трябва да се счита като първият човек на 3-та коренна раса. Този Адам се свързва тогава с Ева и от това свързване се ражда Авел. Така в началото на човешката еволюция има две начални точки: Каин, прекият потомък на един от Елохимите и Ева, и Авел, който, така да се каже с помощта на божествено създаденото същество, Адам, е истинският Йехова-човек.

Цялото схващане, лежащо в основата на историята за сътворението според Легендата за храма, се базира на факта, че Йехова изпитва един вид враждебност към всичко, което произтича от другия Елохим и неговите потомци, "Синовете на огъня" - така са наречени потомците на Каин в Храмовата легенда. Йехова създава враждебност между Каин с неговите потомци и Авел с неговия род. Резултатът от това е, че Каин убива Авел. Това е прототипната враждебност, която съществува между онези,

които получават своето съществуване като дар от божествените светове и онези, които сами си изработват всичко. Фактът, че Авел жертва едно животно на Йехова, докато Каин носи плодове на Земята, е една илюстрация, която Библията дава на този контраст между рода на Каин и рода на Авел. Каин трябва да изтръгва с упорит труд плодовете на Земята, това, което е необходимо за човека; Авел взима онова, което вече е живо, което вече е подготвено за живота. Родът на Каин твори, така да се каже, живото от неживото. Авел взима онова, което вече е живо, на което вече е вдъхнат живота. Жертвоприношението на Авел е приятно за Бога, а това на Каин не е.

И така в Каин и Авел виждаме охарактеризирани два вида човешки същества. Единият вид са онези, които приемат приготвеното за тях от Бог. Другите - свободното човечество - са онези, които орат Земята и се трудят да спечелят живи продукти от безжизненото. За синове на Каин се считат тези, които разбират Храмовата легенда и желаят да живеят според нея. От Каиновия род произхождат всички онези, които са творци в изкуствата и науката на човечеството: Тубал-Каин, който е първият истински архитект и Бог на ковачите и на инструментите и Хирам-Абиф или Адонхирам, който е героят на Храмовата легенда. Цар Соломон, прочут със своята мъдрост, принадлежи към потомците на Авел, получаващи своята мъдрост като дар от Бога, изпраща да повикат Хирам. Така в двора на Соломон още един път имаме този контраст - Соломон мъдрия и Хирам, независимия труженик, който е постигнал своята мъдрост чрез човешко усилие.

Соломон извиква в двореца си Балкис, Савската царица и когато тя пристига, съзира в него нещо като статуя, направена от злато и скъпоценни камъни; като същински монумент, дарен на човечеството от боговете ѝ изглежда той. И когато тя в почуда разглежда великия храм на Соломон, пожелава да срещне архитекта на тази чудесна сграда и нейното желание бива изпълнено. Само от единствения поглед, който архитектът отправя към нея, тя е в състояние да оцени неговата истинска стойност. Соломон веднага бива обхванат от ревност към Хирам. Тя се
засилва,

когато Балкис настоява да ѝ бъдат представени всички работници, ангажирани в изграждането на храма. Соломон казва, че това е невъзможно, ала Хирам отстъпва пред нейното желание. Той се изкачва на едно възвишение, прави мистичния знак Тау и ето - всички работници се стичат към него. Волята на царицата бива изпълнена.

Поради това Соломон не е склонен да противодейства срещу неприятелите на Хирам. Един сириец каменоделец, един финикиец дърводелец и един евреин миньор били неприязнено настроени към Хирам. Тези трима калфи не са могли да узнаят от Хирам-Абиф майсторската дума. Майсторската дума е онази, която е щяла да им даде възможност да работят самостоятелно като майстори. Тази майсторската дума е една тайна, която се казва само на онези, които са постигнали необходимата степен на знание. Ето защо те решават да му сторят зло.

Удобен случай за това се появил, когато Хирам поискал да изпълни своя шедьовър, изливането на Бронзовото море. *Движението* на водите трябвало да бъде пресъздадено в твърда *форма*. Вълнуващото се море щяло да бъде като живо, но изкусно излято в твърда форма. Това е най-важното. Тримата калфи се уговорили да направят отливането по такъв начин, че вместо да потече в калъпа, да потече навън в околността. Хирам се опитал да спре потока от огнената маса, като я залял с вода, ала това накарало металът да се разпръсне нагоре във въздуха и като дъжд от огън с ужасна мощ отново да падне надолу. Хирам не могъл да направи нищо повече. Ала внезапно прокълтял един глас: "Хирам! Хирам! Хирам!". Гласът го накарал да се втурне в морето от огън. Той го последвал и започнал да потъва надълбоко, докато достигнал центъра на Земята, където огънят има своя произход. Там той срещнал две фигури, неговият прадед Тубал-Каин и самият Каин. Каин бил осветен от блясъка на Луцифер, Ангела на светлината. Тубал-Каин дал на Хирам своя чук, който имал магическото качество да възстановява всички неща и му казал: "Ти ще имаш син, който ще събере около себе си един народ от знаещи хора и ти ще бъдеш прародител на онези, които са родени от огън, който носи мъдрост и кара човека да бъде дълбокомислен." Чрез чука Бронзовото море отново било възстановено.

Хирам и царицата Балкис отново се срещнали извън града. Тя му станала жена, ала Хирам не бил в състояние да отклони ревността на Соломон и отмъщението на тримата калфи. Той бил убит от тях. Единственото нещо, което можал да спаси било триъгълника с майсторската дума, гравирана върху него, който той хвърлил в един дълбок кладенец. Хирам бил погребан и едно клонче от акация било посадено на гроба му. Акациевото клонче издало мястото на гроба на Соломон и Триъгълникът също бил открит. Той бил запечатан и заровен в място, известно само на малко хора (27). Било решено новата майсторска дума да бъде първата произнесена дума при намирането на трупа - това е думата, която се използва от свободните масони. Свободните масони с право водят своя произход от Храмовата легенда и от онези древни времена, в които бил съграден храмът от Соломон, като вечен паметник за тайната на 5-та коренна раса.

И сега трябва да се опитаме да разберем как човечеството може да бъде облагодетелствано от Свободното масонство. Това не е така лесно. Човек, който поне отчасти познава сложните посветителски церемонии на Свободното масонство, ще бъде склонен да попита: "Дали онова, което става при такива церемонии не е много повърхностно и дребнаво? "

Сега ще ви опиша посветителската церемония на един чирак, желаещ да членува в Ордена на масонството (ложата на Йоан) . Представете си, че някой е решил, че иска да стане член на Йоановото масонство. Там има три степени: чирак, калфа и майстор. След тези три степени идват по-високите степени, които въвеждат кандидата в окултното знание. Сега ще опиша какво се случва на един послушник, който ще бъде посветен в първа степен, т.е. в степенята на чирак. Когато бъде въведен в сградата на ложата за първи път, той бива въведен в една отдалечена стая от брата пазач и за няколко минути бива оставен сам за размисъл. След това каквото и да има метал по него като злато, сребро и други метали, бива иззет, дрехите му се разкъсват при колената и токът на лявата му обувка се смачква. В това състояние той бива отведен в средата на братята, които са събрани в друга стая, въже се обвива около врата му и сабя се насочва към разголението му гръден кош.

В това състояние той застава пред майстора, който го запитва, дали все още настоява да бъде приет. След това още по-сериозно той бива предупреден и по-нататък му се обяснява смачкването на тока и другите процедури. Има три неща, от които той е трябвало да се откаже. Ако не можел да се лиши от тези три неща, той никога не би могъл да бъде приет като свободен масон. Казва му се: "Ако ти ще проявиш и най-малкото любопитство за каквото и да било, тогава трябва веднага да напуснеш тази къща." Второ: "Ако се поколебаеш да признаеш всяка една от твоите слабости и грешки, трябва да напуснеш тази къща." Трето: "Ако ти не си в състояние да се издигнеш по дух над всички неща, които отличават едно човешко същество от друго, тогава ти трябва да напуснеш тази къща веднага." Тези три неща най-строго се изискват от всеки кандидат за посвещение.

Тогава пред кандидата се поставя един вид рамка, през която той бива хвърлен, като същевременно се произвежда неприятен шум така, че той полетява през рамката с най-лоши предчувствия. В допълнение на това му се изкрещява, че бива хвърлен в Ада. В същия момент една скрита врата се затваря с шум и той получава усещането, като че ли е попаднал в необикновена среда. След това кожата му леко се одрасква, така че потича кръв и същевременно от онези около него се прави един бълбукащ звук, което създава впечатлението, че той губи много от кръвта си. След това се чуват три удара от чука на майстора. Онова, което му се казва след това в ложата, той трябва да третира като най-голяма тайна. Ако разкрие нещо, неговата връзка със Свободното масонство би се променила както предложеното му питие: сладко от една страна, горчиво от друга. Това питие му се поднася в изкусно конструирана чаша, така че питието е сладко от едната страна, ала когато чашата се завърти, то става горчиво. Това трябвало да символизира какви ще бъдат последиците от едно предателство.

След тези изживявания той бива доведен до една стълба в полуосветена стая. Тази стълба е така конструирана, че се движи и чрез това се получава впечатлението, че човек е слязъл много надолу, докато в действителност той е слязъл само малко надолу.

Същото е и когато кандидатът пада. Той мисли, че е паднал в дълбок кладенец, но всъщност е паднал на малка дълбочина. Тук му се обяснява, че той е достигнал до един решителен момент. Освен това, когато застава пред стълбата, му се превързват очите. Тогава братът пазач бива попитан: "Братко пазач, смяташ ли кандидата достоен да стане част от нашето общество? "Ако отговорът е "да" нататък бива запитан: "Какво очакваш от неговото приемане? ". Той трябва да отговори: "светлина". Тогава превръзката се сваля от очите на кандидата и той се въвежда в една осветена стая. Следва основният въпрос: "Познаваш ли твоя майстор?" Той отговаря: "Да, той носи жълто палто и сини панталони". Сините панталони се отнасят до ранга, който той притежава. След това кандидатът получава трите атрибута на чирачеството: знак, ръкостискане и дума. Знакът е един символ от същия вид, както окултния символ...../пропуск/. Ръкостискането е специален вид ръкуване, което се използва, когато се ръкуват. Тези ръкостискания са различни при един чирак и при един майстор. Думата се сменя според степената. Не е правилно да разкрия кои са думите.

След това въпросното лице може да бъде прието и започва своето чиракуване. При приемането той бива запитан: "На каква възраст си?" Той отговаря: "Още нямам седем години". Той трябва да служи седем години като чирак преди да напредне до калфа.

Когато някой е напреднал дотолкова, че може да се придвижи до майсторска степен, посветителската церемония е малко по-трудна. Главното обаче е, че онова, което се съдържа в Легендата за храма, фактически се провежда на практика върху самия кандидат. Онзи, който желае да постигне своята майсторска степен, се въвежда в един от покоите на ложата, където трябва да легне в един ковчег и да претърпи същата съдба, каквато е претърпял майсторът зидар Хирам. След това му се поверява нов знак, ново ръкостискане и дума. Думата е същата като майсторската дума, която е била произнесена при откриване тялото на Хирам. Отличителните знаци на майстора, са невероятно сложни. Разпознаването се постига с помощта на много форми и жестове.

Майсторите на Свободното масонство наричат себе си "Деца на Вдовицата". Така групата на Учителите е пряко извлечена от манихейците.

По-нататък ще говоря отново за връзката между манихейството и Свободното зидарство.

Задачата на Свободното масонство е свързана със задачата на цялата 5-та коренна раса. Вие, разбира се, от гледна точка на съвременното рационално мислене бихте могли да отхвърлите всичко, което ви казах за посвещението на един чирак и за различните церемонии, свързани с това като нещо глупаво, само като маскарад, като комедия. Ала това съвсем не е така. Всички неща, които споменах, са външно символично действие на древни окултни практики, които някога са ставали върху астралното поле в мистерийните школи. Такива процедури следователно, които стават символично сред свободните зидари, се провеждат на астралното поле в мистерийните храмове. Посвещението в степен майстор, полагането в ковчег и т.н., е всъщност нещо, което става на едно по-високо равнище. Обаче при Свободното масонство това става само символично.

Човек би могъл да запита: "Докъде води всичко това?" Един свободен масон би трябвало да съзнава факта, че човек би трябвало да действа върху физическото поле по начин, който ще поддържа връзка с духовните светове. Има разлика дали някой е член на едно общество, което вярва в символи, които помагат да се създаде едно по-висше общество, или дали .../пропуск/. Един свободен масон не е необходимо да има по-различни мисли от човека на улицата, ала неговите чувства са твърде различни. Чувствата са свързани със символичните действия и не е безразлично дали се предизвиква или не такова чувство, тъй като то съответства на известен ритъм върху астралното поле.

Значението на първата част на церемонията - отнемането на металните предмети - е, че кандидатът не би трябвало да държи на себе си нищо, което не е произведено чрез неговия труд. Чувството за това е необходимо за всеки, чието внимание е притеглено към значението на символите. Той също така трябва да задържи ясен спомен за разкъсването на панталоните при колената. Той би трябвало да мисли върху факта, че в живота трябва да се представи, като че ли е напълно гол пред очите на своите братя.

По същия начин, откъртването на тока на обувката, на петата би трябвало да му напомня, че дори да бъде силен, що се отнася до Свободното масонство - той все пак притежава Ахилесова пета. Всички следващи части на церемонията по същина имат подобно значение - особено странното чувство, което се поражда, когато до гърдите му се допира един остър студен меч. Това е чувство, което с времето се превръща в едно внушение, така че в определени важни моменти да си припомня, че трябва да притежава хладнокръвие. Хладнокръвие трябва да му бъде внушено. Пълна отговорност за собствените деяния е онова, което се символизира чрез връвта, усукана около гърлото му, която всеки момент може да бъде стегната. Присъствие на ума се внушава чрез процедурите, свързани с падането, движещите се стълби и др.. Това са процедури, които в мистериите се извършват съвсем различно, тъй като там те се извършват върху астралното поле.

Кандидатът трябва да даде клетва. Всичко около него е ужасяващо, тъмно, стаята се осветява само от едно или две мънички пламъчета. Бих искал да размислите върху тази клетва в нейното пълно предназначение: "Заклевам се, че аз никога не ще разкрия нищо чрез дума, знак и ръкостискане, което отсега нататък ще ми бъде разкрито вътре в тази ложа. Ако бих издал някои от тайните, разрешавам на всеки от братята, който научи за това, да пререже гърлото ми и да изтръгне езика ми". Това е клетвата на чирака. Още по-ужасяваща е клетвата на калфата, който се съгласява да му бъде разрязан гърдния кош и сърцето му да бъде изтръгнато и хвърлено на птиците. Клетвата, която майсторът трябва да даде е толкова ужасяваща, че не трябва да бъде спомената тук.

Тези неща се използват като средство за предизвикване известен вид ритъм в усещанията на астралното тяло. В резултат на това духът интуитивно бива повлиян. Това повлияване на духа е било главната цел на масонското посвещение в древни времена - Свободното масонство е действително много древно.

Свободните масони на древността са били наистина каменни зидари. Те са извършвали всичките задължения на един зидар. Те са били зидарите на храмове, на обществени сгради в Древна Гърция, където са носили името дионисиевци. Съграждащата работа се е провеждала в служба на храма на Дионисий. В Египет те са били тези, които са издигали пирамидите, в Древен Рим са били зидари на градовете, а през Средните векове те са изграждали катедрали и черкви. След 13-то столетие те започнали също така да градят независимо от авторитета на църквата. По това време започва да се използва изразът "Свободен масон", /"свободен зидар"/. Преди това те са били в служба на религиозните общества и са били признатите архитекти.

Нека да започнем от факта, че свободните масони са били строителите на пирамиди, на мистерийните храмове и на черквите. Лесно ще се убедите - особено, като четете Витрувиус /Vitruvius/ - че начинът, по който архитектурата преди е била изучавана, е бил съвсем различен от нашия настоящ метод. По онова време тя не се е изучавала чрез пресмятания, вместо това определени интуиции са били съобщавани посредством символи.

Ако вие прочетете в "Луцифер" как лемурийците са развивали своята строителна способност, вие ще схванете отчасти начина, по който това изкуство тогава е било практикувано. Не е възможно днес да се строи по този начин. С учудване и възхита гледаме сградите на древния Китай, на вавилонците и асирийците, и знаем, че те са били изградени без знанието на нашата съвременна математика. Ние гледаме чудесния инженерен успех на езерото Моерис /Moeres/ в Египет; езеро, което е било изградено за събиране на вода, която при нужда е могла да бъде отклонявана в напоителни канали. Това езеро не е било изградено със съвременната инженерна техника. Чудната акустика в древните сгради, е била постигана по начин, който съвременните архитекти не са в състояние да имитират. По онова време хората са били способни да строят посредством интуитивни способности, не чрез рационално разбиране.

Целият този вид архитектура е стоял в съотношение с едно познание за вселената. Ако например вземете египетските пирамиди,

техните измерения съответстват на известни измерения в небесното пространство, на разстояния на звездите в пространството. Цялата конфигурация на звездното пространство беше изобразена в такива сгради. Имаше връзка между индивидуалната сграда и свода небесен. Тайнственият ритъм, представен пред нашия поглед, когато гледаме звездните небеса - не само с нашето външно сетиво, но с един интуитивен поглед, който прониква до по-висшите отношения, до ритмичните съотношения - това е, което първоначалните архитекти са включвали в техните сгради, защото те са съграждали от Вселената.

Това изкуство на съграждане е било преподавано по начин толкова различен от нашия, както учението на изкуството медицина сред някои примитивни племена днес е различно от нашето собствено. Нашето обучение днес идва от интелекта. В примитивните племена лекарят не е обучаван както нашите доктори, а в него се развиват някои окултни сили. Той трябва да претърпи едно телесно обучение, което би било ужасяващо за всеки живеещ в съвременната култура, който има слаби нерви. Това обучение го научава на безразличие към радост и болка, и онзи, който е безразличен към тези неща, вече притежава окултни сили. Размерът, до който астралното тяло би могло първоначално да бъде обучено е бил толкова голям, че довеждал до развитие на сили, които са били определяни като Царското изкуство, което е изкуство, извлечено от големите символи на небесните пропорции.

Ето вие вече имате понятие за онова, което е било Свободното масонство и вие ще осъзнаете, че то е трябвало да надрасне своята действителна задача, неминуемо е трябвало да загуби своето значение, когато светът става рационален. То е имало значение, когато още се е развивала 4-та културна епоха. Петата епоха доведе до намаляването на неговата важност. Днес свободните масони не са вече зидари. Всеки може да стане член. За окултистите символите имат действително значение. Един символ, който е само символ, само едно копие или образ, няма никакво значение; значение има само онова, което може да стане действителност, което може да стане жива сила.

Ако един символ действа върху духа на човечеството по такъв начин, че се освобождават интуитивните сили, тогава имаме работа с истински символ. Днес свободните масони казват, че те имат символи, които означават това или онова. Един окултен символ обаче е онзи, който обхваща волята и я въвежда в астралното тяло. Дотолкова, доколкото нашата култура е станала една интелектуална култура, Свободното масонство е загубило своето значение.

Що се отнася до връзките с манихейството.../пропуск/. И след това идват висшите степени, които започват при 4-та степен и се разпростират до 90-та, всъщност до 96-та степен. Важността на първите 3 степени постепенно е била прехвърлена към по-високите степени. Все още има нещо като остатък в онова, което се нарича "Царската дъга" "Royal Arch", която все още е запазена в Свободното масонство понастоящем. За тези светли страни и някои от тъмните страни на Свободното масонство ще говорим отново.

ОСМА ЛЕКЦИЯ
СЪЩНОСТТА И ЗАДАЧАТА НА СВОБОДНОТО МАСОНСТВО ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА
ДУХОВНАТА НАУКА /втора лекция/
Берлин, 9 декември 1904 г.

Миналия път говорих за Свободното масонство и днес желая да прибавя още нещо към това. Бих желал да имате предвид, че по отношение на Свободното масонство аз се намирам в по-различно положение, отколкото когато засягам останалите теми, за които сме говорили или които все още ще разискваме, тъй като обикновено говоря неща, за които имам лична опитност. Понастоящем желая да подчертая, че като един, който не е масон, аз ви говоря само от теософска гледна точка, докато за онова, което Свободното масонство е в действителност, би трябвало да говори един свободен масон. Той не би го и направил, ала не е възможно да разясня защо по други причини. Същевременно аз бих желал да приеми онова, което ви казвам с известна резерва.

Когато ви казвам, че само един свободен зидар би могъл да говори за онова, което Свободното масонство действително представлява в своята най-вътрешна сърцевина, ви моля да имате предвид, че по всяка вероятност не съществува такъв свободен масон в цяла Европа. Това може да ви учуди, ала е така. От 18-то столетие насам Свободното масонство е достигнало един своеобразен стадий на своето развитие и аз ви моля да считате всичко, което казах за него миналия път като приложимо към онова, което то по всяка вероятност би било, ако би останало, каквото беше в 16-то или 17-то столетие. Понеже не е така, то Свободното масонство сега е само един вид обвивка, лишена от своето истинско съдържание. То може да се сравни с едно вкаменено растение, което вече не е същото като това, което формира растението, а е само черупка или обвивка, които са се образували от нещо друго.

Няма да имаме предвид обикновеното, така нареченото Йоаново или (занаятчийско) масонство, когато разискваме нещата, тъй като това занаятчийско масонство със своите три степени на чирак, калфа и майстор води своето начало от Хартата на Кьолн през 1535 г. .

Днес то не е нищо повече от едно сдружение за взаимно поощряване по отношение на по-високо образование и обучение, едно сдружение с цел за взаимна помощ и подтик сред неговите членове. Тези първи три степени са само последните останки на първоначалните три степени на Свободното масонство. И ако церемонията трябваше да се провежда както по-рано - което обаче не става, - тогава чирак, калфа и майстор биха били посвещавани по начина, по който аз описах миналия път. Според правилата би трябвало така да се посвещава, ала само малцина хора знаят, че тези правила съществуват и още по-малко знаят значението на тези правила. Всичко, което ви казах за въздействието на тези церемонии на астралното поле е нещо, за което занаятчийското масонство няма никакво ясно разбиране.

Както британската, така също и ложите Свети Йоан в Германия притежават тези три степени, които назовах. И фактически всичките те са в същото състояние, което описах. Ала вътре в тези три степени съществува възможността, чрез самия факт, че символите да се проникне до основата на по-дълбоката мъдрост. Доказателство за това е, че един масон, когото вие всички добре знаете по име, се обърнал към своите братя масони по начин, който разкрива зародишът на неговото теософско осъзнаване чрез това, че е бил в състояние в известен смисъл да говори с теософски термини на една аудитория от масони. Свободният масон, за който аз говоря, е Гьоте

Като теософи вие веднага ще откриете нещо много познато, когато ви прочета два стиха от неговото свободно-масонско стихотворение, което е отправено към неговите братя от ложата.

И все пак викат отвъд
гласове на духове,
гласовете на майстори:
не пропускайте да практикувате
силите на доброто.

Корони тук се тъкат
в тиха вечност,
награждаващи с изобилие
онези, които са дейни!
Ние ви молим, имайте надежда.

Гьоте говори тук за майсторите - учителите и той говори за тях вътре в границите на ложата - въпреки че знае, че онези, които седят около него, нямат никакво понятие за дълбочината на неговите думи, - защото той също осъзнава, че чрез атмосферата, която заобикаля една Свободно-масонска ложа, чрез присъствието на символи се задвижват вибрации, които влияят върху астралното тяло и чрез това те наистина имат известни въздействия. Това е нещо, върху което все още се осланят и градят онези, които знаят, че в съзнанието на масоните твърде малко е останало от това.

Онези, които надхвърлят първите три степени и достигнат до по-висшите степени притежават малко повече съзнание. Първата от тези по-висши степени е Царската дъга, степената на царското изкуство Royal Arch-Grad. Тази степен се характеризира с това, че нейната "глава (капител)" или "съюз" има специална организация, която е изпълнена с по-дълбоко значение. При техните събирания - особено при онези, в които в тайните ще бъде посвещаван нов член - никога не се разрешава да присъстват повече от 12 члена, така че - по маниера на окултните братства - те всъщност представят нещо друго, а не самите себе си, нещо, което по тайнствен начин живее всред тях. Те не бива да са личности, а да бъдат олицетворение на качества.

Първият, който представя най-важното в кръга на 12-те, се нарича Зерубабел /Zerubbabel/. Той е водачът подобен на Слънцето. От него се излъчва светлина, която трябва да освети другите. Той трябва да бъде най-умният и трябва да има известно знание за същността и значението на тайните науки. Това е много рядко при настоящия стил на степената Царска дъга.

Аз говоря за едно идеално положение,

което възниква много рядко, - само когато се случва да присъстват подходящи хора.

Следващият член на ръководството е Йешуа, първосвещеникът; Третият - Хаггай, пророкът. Заедно със Зерубабел тези трима съставят Великия съвет. След това следват първи и втори ръководител, след това двамата писари, Езра и Нехемия, следва керемидарът или вратарят. След това идват т.нар. по-малки участници. Не могат да присъстват повече от 12 души. Тези 12 представляват 12-те знаци на Зодиака. Цялото е изобразяване на Слънчевото преминаване през 12-те знака на Зодиака. Това ни напомня за онова, което ви казах, че масоните (зидарите) са започнали от възпроизвеждане астрономическите закони в изграждането на специални сгради, черкви, катедрали и др..

Мястото, където се събират - макар че това не винаги става - е голяма квадратна зала с дългообразен покрив, боядисан син и осеян със златни звезди, за да представлява небето. Положението, заемано от участниците е предписано от церемонията. Послушниците, които влизат последни, застават на север, тъй като те все още не са в състояние да понесат топлината. На изток застава Зерубабел. На запад са първосвещеникът Йешуа и пророкът Хаггай. А онези, които заемат своето място на юг са заедно обвързани с въже. Всеки един е обвит три пъти с въжето, свързан е със своите другари на разстояние три или четири дециметра.

Онзи, който е посветен в тази четвърта степен, първата от висшите степени, и в някои области все още се знае за значението на Легендата за храма, трябва да премине през три завеси. След като премине от другата страна на всяка от завесете, му се поверява една от тайните. Казва му се и тайното значение на определен стих от Петокнижието. След като е преминал от другата страна и на последната завеса, му се обяснява тайната на знака Тау, и му се казва Свещената дума, Майсторската дума, по която масоните от четвъртата степен се разпознават

пomeжду

си.

При първата му инструкция преди всичко му се разяснява, колко древно е Свободното масонство. Занаятчийските масони обикновено не достигат до това знание. Или ако го чуят, те нямат ни най-малкото разбиране по тези въпроси. Историята на Свободното масонство на тях им се разказва по следния начин: Първият истински масон е бил Адам, първият човек, който е имал изключително познание за геометрията по времето на неговото изпъждане от Рая. Той се признава за първия масон, защото, бидейки първият човек, той е бил прекият потомък на Светлината. Истинският, по-дълбокият произход на Свободното масонство обаче е още преди създаването на човечеството. То се намира в самата Светлина, която е съществувала преди човечеството.

Това е извънредно дълбоко и разкрива на онези, които могат да го разберат, какво отново е оповестила теософската мъдрост чрез описанието на формирането на Земята през първите две коренни раси и до 3-та /времето на Лемурия/. Онзи, който може да обхване това чрез Свободното масонство възприема нещо от огромна важност. Ала това става в много редки случаи, защото Свободното масонство днес е дегенерирало. Това е станало, защото от 16-то столетие насам човек има твърде малко разбиране за истинското значение на Свободното масонство именно, че един храм трябва да бъде построен по такъв начин, че неговите пропорции да са отражение на великите космически пропорции, че една катедрала трябва да бъде построена по такъв начин, че нейната акустика да възпроизвежда нещо от хармонията на сферите, която е източникът на всяка акустика във външния свят.

Знанието за това първоначално проникновение постепенно е било загубено. От тук произтича, че когато Дизагулиерс /Desaguliers/ отново обедини Свободното масонство в Англия през първата половина на 18-то столетие, никой не е имал никакво правилно разбиране за факта, че думата Свободно масонство трябва да бъде взета буквално /като свободно зидарство - бел. на прев./; че то всъщност се отнасяше за работата на практикуващия зидар и че масон, т.е. зидар бе един, който гради черкви и храмове и други големи сгради според космическите закони и включва в тях небесни, а не земни пропорции.

Това интуитивно проникновение и неговото отражение в Свободното масонство бе изгубено; вече не е имало съзнателно оценяване на трансформацията, извършена чрез правилното използване на акустиката в една сграда, където думите на говорителя се връщат обратно и следователно променят своето въздействие.

Онези, които бяха построили големите катедрали на Средновековието, са били великите свободни зидари. Те осъзнаваха важността на факта, че онова, което се изговаря от свещеника, би трябвало да бъде отразено обратно от отделните стени и всички богомолци да бъдат потопени в море от звуци, дишащо и трептящо със значими вибрации, които упражняват още по-голямо въздействие върху астралното тяло, отколкото върху физическото ухо. Всичко това е било загубено и трябваше да бъде загубено през новия век. Ето защо ви казах, че онова, което е останало от Свободното масонство, е само една черупка в сравнение с онова, което е било през минали времена.

Извън тези три степени има също по-висши степени. И те са притежавани в доста съвършена форма от по-големите общества във Великобритания, Америка, Италия, Египет, а също и от източното Свободно масонство - особено от това, известно като Ориенталско или Мемфиско масонство. Също и в Германия, където има клон на Мемфис-Мизриамското Свободно масонство свързано със масоните по цял свят, функционират също и висшите степени. Ала в Германия, вътре в Свободното масонство Свети Йоан има твърде малко разбиране за истинското значение на висшите степени, поради което масоните от Св. Йоан там обикновено считат висшите степени за глупост. Великата Ориенталска ложа в Германия по тези причини е принудена общо взето да остави само масоните на Св. Йоан да минават за истински масони.

В това отношение има голяма разлика между масонството, практикувано в Германия и това в Англия или Великобритания. В британското масонство е постигнато нещо като помирение чрез Устава за толерантност от 1813 г. между занаятчийското масонство с неговите три степени и онези клонове на масонството, които признават по-високите степени. Така, като чирак в занаятчийското масонство на човек му е позволено да влезе и да завърши в 4-та, 5-та и 6-та степени, т.е. в по-висшите степени. Степените, отнасящи се до занаятчийското масонство се признават в Англия; не е така в Германия. Немският Гранд Ориент от Мемфиския и Мизриамския орден сам изгражда трите най-нисши степени. Следователно ориенталският свободен зидар трябва първоначално да е преминал трите степени. Освен това той трябва да даде обещание да се издигне поне до 18-та степен.

И той не може да отпочине, докато не направи това. Един германец масон от ордена Св. Йоан никога не бива приеман във висшите степени на Ориенталското масонство. Ориенталското масонство се състои от степенувано обучение в окултизъм. Както казах и миналия път, то е отражение на обучението, давано в по-висшите степени, които се присъединяват към степента Царската дъга: тези степени дават един вид астрално обучение, което води нагоре до 18-та или 20-та степен. След това следва ментално обучение, обучение, което води до живот върху умственото поле и напредва до 60-та или 70-та степен. Накрая идва най-висшето от всички обучения, най-задълбоченото окултно усъвършенстване до 96-та степен в ложата Гранд Ориент.

Има крайно малко хора в Германия, които са напреднали до 96-та степен. Това доказва колко малко е останало в съвременното масонство, от онова което то някога е представлявало. Най-интересното е, че онези, които са напреднали до 96-та степен, не винаги са били минали през едно масонско обучение и едва ли има някой от всички тях, който да е завършил цялата гама на масонското обучение. Наистина има малцина, които имат по-високи степени. Те са били удостоени с третата или 33-та или 96-та степен, ала онези, които притежават тези отличия не са ги получили чрез масонско обучение, а в други окултни школи и те са позволили тяхното знание да бъде използвано, за да се дойде до спасяването на Свободното масонство. Ако някой е достигнал до 96-та степен, тя не е била постигната чрез масонско обучение. Грубо казано, смята се, че в това отношение Свободното масонство е задължено на окултното обучение на други школи.

В този смисъл се тълкува манифеста, който е бил издаден от Гранд Ориент на Мемфиския и Мизриамския ритуал като един вид идеален документ. Аз ще ви го прочета, като дам едно, две обяснения. Това, което е дадено в него, не бива да се възприема като че ли може да бъде практикувано понастоящем.

Трябва да се подчертае днес, че никой свободен масон - даже не и онзи, който има 96-та степен - би поел отговорността да преведе друг свободен масон през тези предписания, тъй като той самият не е минал през тях.

"Относно Тайните на висшите окултни степени на нашия орден. Манифест на Гранд Ориент".

«Една от тайните, принадлежащи на висшите степени на нашия орден, се състои в това, да се даде на подходящо подготвения брат практически средства за издигане истинския Храм на Соломон вътре в човека; за възстановяване на "изгубената дума", ще рече нашият орден дава възможност на посветения и избрания брат практически средства, които му дават възможност да придобие доказателства за чисто безсмъртие още през настоящия земен живот.»

Това е една от точките, които са от голяма важност. Следната точка е тази, която съществува във всички центрове на окултното обучение: Никакво викане на духове и никакви спиритически дейности. Спиритическо практикуване е напълно изключено.

«Тази тайна е една от истинските масонски тайни и е притежание единствено на висшите окултни степени на нашия орден. Тя е дадена устно на нашия орден от предците на всички истински свободни-масони "Мъдреците от Изтока", и ще бъде предавана от нас по-нататък също само устно.»

Това е практиката в окултните общества.

«Разбира се, успехът на тези практически занимания за добиване на тази тайна зависи напълно от самия кандидат.»

«Защото от каква полза биха били най-добрите, най-изпитаните и подробни инструкции, давани на ученика, желаещ да се научи да плува, ако той самият не е готов да движи ръцете и краката си, когато влезе в досег с водата? Или от каква полза е най-обширното ръководство по рисуване, или разкриването на най-живите цветове, ако кандидатът, който се обучава в рисуване, не желае да вземе четката в собствената си ръка и да разбърква сам цветовете? Той никога не ще стане художник, ако не направи това.»

«Онези братя, откривателите на тази тайна, я пазеха като нещо рядко, самопридобито притежание и за да не бъдат криво разбрани или даже да не бъде тя осмивана от хората по улиците, те я скриха в символи, както и ние правим това днес.»

Тези символи обаче днес вече не могат да се разшифроват от свободните масони. Такива символи не се подбират наслуки. Те не са неща, чрез които може да се изобрази нещо, както един професор, който казва: Аз ще ви илюстрирам това графически. Тези символи са били взети от самите обекти, те са гравирани от самата природата. Онзи, който ги опознае, който наистина може да прочете онова, което те съдържат, влиза в контакт с тяхната най-вътрешна същност. Той бива въведен чрез тях в тяхната вътрешна природа. Тези символи изобразяват самото нещо, а не само символизират. Вътре в Свободното масонство няма никой, който да е в състояние да доведе някого до вътрешната същност на нещата.

«Тези символи обаче не са произволно подбрани картини и не почиват върху случайност, а са основани на атрибутите на Бога и на човека и трябва да бъдат считани за прототип. Но ние никога не бихме взели формата, съда, ритуала, символите за съдържанието, а ще търсим съдържанието вътре във формата.» Тези думи показват...../пропуск/, тъй като самият символ изобразява обекта - «и когато сме го намерили» - духовното съдържание - «и сме го възприели у себе си, ще разберем чрез това духовно съдържание абсолютната необходимост от формата, ритуала, символизма.»

«Самите наши висши степени дават на брата възможността да получи сигурно доказателство за безсмъртието на човека.» - Това те биха и направили, ако бъдат разработени. «Това е, и е бил големият копнеж на човечеството, откакто съществуват мислещи човешки същества. Човекът се нуждае от сигурността, че продължава да съществува и след смъртта си, за да може да бъде истински щастлив в настоящия живот. Затова мистериите на всички религии и училища на мъдростта, са се занимавали с този въпрос като с тяхна най-висша и главна задача. Църквата, естествено, също се е занимавала с този въпрос, със "Изгубената дума", "Изгубеният вечен живот",

ала тя винаги отправя търсеция към пътя на милостта и винаги я изобразява като дар отгоре, а не като нещо, което трябва да бъде постигнато чрез лично усилие. Нашият Орден обаче я поставя в ръцете на всеки, който индивидуално чрез практически средства още в този живот може да се съедини съзнателно и по свободна воля със Световното съзнание, с пра творческите сили на Сътворението.»

Това означава следователно да се подпомогне проникновението и свързването с онзи свят, което обикновено е постижимо, само когато портите му се разтворят чрез смъртта.

От всичко това вие може да си извадите заключение, че онова, което принадлежи към най-дълбоките неща в света, някога се е съдържало в Свободното масонство, ала вече го няма там в празната обвивка, която то представлява днес. Вие трябва да се попитате защо? И тъй, значението на Легендата за храма, значението на дейното масонство като всяко интуитивно познание трябваше да бъде загубено за човечеството, защото 5-та културна епоха е фактически епоха на разбирането. Интуицията трябваше за известно време да заспи в света, а начинът по който въздейства Свободното масонство е изцяло интуитивен. Искам да обърна вниманието към Витрувиус и към истинските символични ръководства за строежа. Само който има правилна интуиция, може да следва тези инструкции. Днес тези символични инструкции са заменени от интелектуални, рационални такива. Разумът трябваше да стане основен тон на човешкото развитие за известно време, защото всичко, което междувременно идва към нас чрез завладяването на природата, трябва да бъде включено в целия организъм на човешката дейтелност.

Разберете какво означава това: Цялото минерално царство ще бъде включено в напредъка на света през настоящия кръг на еволюцията. То ще бъде включено по такъв начин, че човекът постепенно ще преобрази цялата природа чрез собствената си духовност. Това е значението на Бронзовото море, именно, че цялата минерална природа ще бъде действително преобразена.

Човекът работи в индустрията, така че да втъче организираност /неговата собствена духовност?/ в минералната природа. Ако разгледате една машина/пропуск/.

По този начин човекът преработва цялото минерално царство със собствения си дух. Това преформиране на природата, това преработване на минералното царство ще бъде приключено, когато нашият настоящ кръг на еволюцията завърши. Цялата минерална природа тогава ще бъде променена. Човекът ще е променил облика ѝ така, както променя известно количество метал, когато, например прави един часовник. Когато отново започне един нов Кръг на еволюцията, цялото минерално царство ще може да бъде абсорбирано, всмукано.

За да завърши напълно развитието на тази сфера, целият начин на мислене, свойствен за човека от 16-тото столетие насам, ще трябва да се приложи и в разбирането на самия атом. Само когато рационалното мислене успее да схване атома, само тогава Свободното масонство ще може отново да бъде възобновено. В началото ще бъде схваната само външната форма. Следната стъпка ще бъде, когато човекът се научи мисловно да обхване минералния атом и разбере как да използва онова, което живее в атома, и как да го постави в служба на цялото. Вярно е, че едва сега - може би едва през последните пет години - човешкото мислене започна да проследява природните сили чак до атома, и онзи, който иска да разбере това съвсем точно, трябва да проследи последната фаза от различните стадии на електричеството. Интересна в това отношение, макар и само с външни загатвания, е речта на английския министър-председател Балфур /Balfour/ относно нашия съвременен мироглед. Онова, което той каза /за новата електрическа теория/ е нещо от огромна важност. Той загатва за критическата повратна точка в развитието на човешкото мислене. До известна степен той осъзнава това и го споменава в една част от своята реч. Ние виждаме как нещо проблясва в съзнанието на естествената наука, което ще се отрази в бъдещето. Това е било известно на окултистите от 1879 г. насам. Подчертавам това, макар че сега не мога да го обоснова. Окултистът знае, че това ще се случи: От атома ще започне едно ново разбиране и ще обхване целия минерално-физическия свят. Това ще бъде, което ще навлезе в света през 6-та културна епоха и чрез това Свободното масонство също ще бъде възобновено.

В лицето на Свободното масонство окултистът има нещо много забележително, нещо безпрецедентно, защото то има прастара организация. То принадлежи на най-древната традиция, която се е запазила почти сто степени, в една прецизно специализирана структура, въпреки факта, че то е загубило почти цялото свое съдържание и че никой от принадлежащите към него личности в Европа, не е в състояние да си оформи задоволително понятие за него. Но все пак то съществува и ще бъде необходимо само да се изпълни цялата външна черупка с ново съдържание. Самото нещо съществува, очаквайки да бъде извикано отново към живот.

Точки от последвалото разискване

Ложата от Мемфис, Ориенталският орден и ложата Гранд Ориент. На една конференция се разисквало дали окултната доктрина би могла да бъде направена публично достояние или не. От това става ясно, че съществуват две тенденции, лява и дясна тенденция, едната от които е свободно мислене, а другата е консервативна.

ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ
СЪЩНОСТТА И ЗАДАЧАТА НА СВОБОДНОТО МАСОНСТВО ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА
ДУХОВНАТА НАУКА /лекция трета/

Берлин, 16 декември 1904 г.

Важно е да говорим за висшите степени на Свободното масонство, защото то си поставя специални задачи, някои от които ще обсъдим през следващите лекции. Ние имаме главно работа със специален обред, който се нарича съчетаният обред на Мемфис и Мизраим . Аз вече споменах, че обредът на Мемфис и Мизраим притежава много степени, че трябва да се достигнат 95 степени и че обикновено Върховните водачи на Гранд Ориент - т.е. ложите на Германия, Великобритания и Америка - притежават 96-тата степен. Почти до 90-тата степен тези степени са подредени по начин, който сега ще ви опиша.

От около 87-та степен нататък започват истинските окултни степени, в които се посвещават само онези, които се отдават на истинския окултизъм. Аз подчертавам, че в Европа няма никой, който е преминал през всички тези степени или който действително е преминал едно окултно свободно-масонско обучение. Но това не е важно, що се отнася до Свободното зидарство, тъй като неговата задача предстои да бъде възобновена в бъдеще и тогава ще се сформира и организацията; необходимата обвивка ще е налице, за да се постигне това, което трябва да стане.

Сега макар и накратко ще спомена различните клонове на Свободното зидарство и техните тенденции. Най-напред трябва да се има предвид, че всички масонски висши степени водят произхода си от една личност, за която често се говори, но която не се разбира. Особено погрешно тя е разбрана от историците на 19-то столетие, които нямат понятие за трудните положения, в които може да изпадне един окултист в живота.

Тази така малко разбрана личност е прословутият Калиостро. Така нареченият граф Калиостро, в когото се криеше една индивидуалност, която в своята истинска природа бе позната само на най-висшите посветени и която направи опит да издигне Свободното масонство в Лондон до една нова степен. През последната третина на 19-то столетие Свободното масонство бе достигнало състоянието, което вече описах. По онова време в Лондон това не му се удаде. След това той прави опит в Русия и също в Хага. Навсякъде е имал неуспех и то по точно определени причини.

След това обаче в Лион той успява да формира от местните масони една окултна масонска ложа, /Гърсачи на истината/, която се е наричала Ложата на триумфиращата мъдрост. Калиостро дал целта на тази ложа. Онова обаче, което може да прочетете за нея не е нищо друго, освен работа на невежи хора. Онова, което може да бъде казано за нея, е само кратки указания. За Калиостро са били важни две неща: първо, указания, даващи възможност да се произведе т.нар. Философски камък; второ, изграждането на едно разбиране за мистичния пентаграм. Аз мога само да ви загатна за значението на тези две неща. Те могат да бъдат третираны с подигравка, ала не трябва да бъдат взимани символично, те се основават на истински факти.

Философският камък има специална цел, която е била указана от Калиостро; той е преназначен да продължи човешкия живот до един период от 5527 години. На един свободомислещ това ще изглежда смешно. Факт е обаче, че то е възможно, посредством специално обучение да се продължи животът неопределено, като човек се научава да живее вън от физическото си тяло. Всеки обаче, който би си представил, че един адепт не умира в обикновения смисъл на думата, греши. Така всеки, който си въобрази, че един адепт не може да бъде ударен и убит от една падаща от покрива керемида, ще сгреши. Наистина това обикновено би се случило само ако адептът го позволи. Ние тук не говорим за физическа смърт, а за следното. За онзи, който е разбрал същността на Философския камък

и се е научил да го отделя, физическата смърт е само едно привидно събитие. За другите хора това е едно истинско събитие, което представлява, един период от живота. За онзи, който разбира как да използва Философския камък по начина, по който Калиостро е искал да научи неговите ученици, смъртта е само едно привидно събитие. Тя дори не представлява решителна повратна точка в живота; тя е фактически нещо, което съществува само за другите, които наблюдават адепта и казват, че той е умрял. Самият той обаче всъщност не умира. По-скоро лицето се е научило да живее без своето физическо тяло; в течение на живота си то е научило да остави всички онези процеси, които внезапно се извършват във физическото тяло в момента на смъртта да протекат постепенно в неговия живот. Всичко вече е станало в тялото на въпросното лице, което обикновено става в момента на смъртта. Тогава смъртта не е вече възможна, тъй като въпросното лице отдавна се е научило да живее без физическо тяло. То съблича физическото тяло по същия начин, както се съблича горното палто и си облича ново тяло, така както се облича ново палто.

Може би успяхте да си създадете някаква представа. Това е единият урок, който Калиостро е преподавал - Философският камък, - който дава възможност физическата смърт да стане нещо маловажно.

Вторият урок е било познанието за пентаграма. Това е способността да се различават едно от друго петте тела на човека. Когато някой каже: физическо тяло, етерно тяло, астрално тяло, кама-манас тяло, причинно тяло /Манас или Дух-себе/ това са само думи, или в най-добрия случай абстрактни идеи. И нищо не се постига чрез това. Живият човек по правило едва познава физическото тяло; само онзи, който знае пентаграма, се научава да познава петте тела. Едно тяло не може да се опознае, когато човек живее в него, а само когато той го наблюдава като обект. Това е, което отличава един обикновен човек от онзи, който е преминал през едно такова обучение, където петте тела са станали обекти.

Обикновеният човек наистина живее в тези пет тела; обаче, той *живее* в тях, той не може да излезе от тях и да ги разгледа. Най-много той може да вижда своето физическо тяло, когато го огледа или се види в огледалото. Учениците на Калиостро, ако правилно биха следвали неговите методи, щяха да постигнат това, което са постигнали някои розенкройцери, които основно са преминали обучение със същата цел. Те са били в училището на великите европейски адепти, които са преподавали, че петте тела са реалност и не трябва да останат само като понятия. Това се нарича "Знание за пентаграма" и "Морално прераждане".

Не бих казал, че учениците на Калиостро не са постигнали нищо. Общо взето, те са достигнали дотам да разберат астралното тяло. Калиостро с изключително умение е преподавал за астралното тяло. Дълго преди да го постигне катастрофата, освен в Лион той бе успял да основе школи в Париж, Белгия, Санкт-Петербург и на няколко други места в Европа, от които по-късно излизат някои хора, които са имали основата, за да продължат до 18-та, 19-та и 20-та висши степени на Свободното масонство. Така граф Калиостро е имал важно влияние върху окултното масонство в Европа, преди да завърши своите дни в затвора в Рим. Всъщност светът изобщо не би трябвало да осъжда Калиостро. Както вече казах, когато хората говорят за Калиостро, то е като че ли хотентоти говорят за прокарването на железницата, защото не разбират в какво съотношение със световните събития стоят външните, привидно неморални действия.

Вече споменах, че Френската революция е възникнала от тайните общества на окултисти и ако тези течения биха се изследвали по-нататък те биха отвели назад до школата на адептите.

Може би онова, което Мейбъл Колинс разказва в нейната новела "Флита" е твърде трудно за разбиране.

В нея тя твърде гротескно описва как един адепт стои пред Световната шахматна дъска в едно потайно място, премества фигурите и, така да се каже, определя кармата на един континент върху една проста картичка. Това съвсем не става така, както е описано, а се случва нещо много по-грандиозно, за което онова описание във "Флита" дава само една разкривена картина.

Наистина Френската революция произтече от такива неща. Има един добре известен разказ, съдържащ се в трудовете на графиня д'Адемар /d'Adhemar/. В него се разказва, че преди избухването на Френската революция, графиня д'Адемар, една от придворните дами на Мария Антоанета била посетена от граф Сен Жермен. Той искал да бъде представен на кралицата и да помоли за аудиенция при краля. Министърът на Людовиг XVI бил неприятел на граф Сен Жермен, и той следователно не бил допуснат да се яви пред краля. Ала той с голяма точност и подробности описал пред кралицата главните опасности, които предстояли. За съжаление неговите предупреждения били игнорирани. Във връзка с този случай той произнесъл своето изказване, което се базирало на истината: «Които сее ветрове, ще пожъне бури» и прибавил, че бил произнесъл тези думи още преди хилядолетия, а по-късно те били повторени от Христос. Това са били думи, непонятни за обикновения човек.

Ала граф Сен Жермен бил прав. Аз ще прибавя само още няколко неща, които са съвсем верни. В книги за граф Сен Жермен може да прочетете, че той умрял в 1784 г. в двора на ландграфа на Хесен, който по-късно става един от най-напредналите свободни масони. Ландграфът се грижил за него до края. Ала графиня д'Адемар разказва в своите мемоари, че той се появил пред нея много след 1784 година и че тя го е видяла още шест пъти по-късно и след това.

Всъщност по онова време, в 1790 г., той бил с някои розенкройцери във Виена и казал, което е съвсем вярно, че е задължен да се оттегли в Ориента за един период от 85 години и че след това време хората отново ще усетят неговата дейност в Европа.

1875 е годината на основаването на Теософското общество. Всички тези неща са свързани по известен начин.

В школата, основана от ландграфа на Хесен, също е имало две главни занимания: Философският камък и знанието за пентаграма. Свободното масонство, основано от ландграфа на Хесен по онова време продължило да съществува в една малко променена форма. Всъщност, това Свободно масонство, както съм го описал, наричат египетския обред, обреда на Мемфис и Мизраим. Последното име проследява своя произход назад до цар Мизраим, който идва от Асирия - от Ориента - и след завладяването на Египет бил посветен в египетските мистерии. Те са мистериите, които произтичат от древна Атлантида. От онова време насам съществува традиционна приемственост. Съвременното Свободно масонство е само едно продължение на онова, което бе установено тогава в Египет.

Преди да навляза в подробности, бих желал да кажа, че Свободното масонство, което достига по-висши степени, в своята интимна същност е съвсем различно от обикновеното Св. Йоаново масонство. Обикновеното Св. Йоаново масонство се опира на един вид демократичен принцип и ако демократичният принцип трябва да се приложи в познанието, очевидно е, че това ще доведе до едно състояние на нещата, в което братята, когато се съберат, общо взето не ще правят нищо друго, освен да изказват своите собствени мнения. Истината обаче е нещо, за което човек не може да има собствени мнения. Човек или знае една истина или е невеж за нея. Никой не може да твърди, че трите ъгъла на едни триъгълник събрани дават 725 градуса вместо 180 градуса.

Когато хората седят заедно и разискват, те говорят за собствените си мнения, понякога също и когато се отнася за най-възвишените неща. Но всичко това съществува на нивото на илюзията, и е точно така несъстоятелно, както онова, което казва човек, който няма представа колко градуса е сборът на ъглите на триъгълника и по този въпрос дава само собственото си мнение. Така както човек не е в състояние да разисква дали сборът от ъглите на един триъгълник има толкова или толкова градуса, също така не е в състояние да разисква за висшите истини. Ето защо демократичният принцип не е приложим по въпросете на познанието, защото няма основание за разискване.

Онова, което различава масонството на висшите степени от Св. Йоановото масонство е, че човек опознава истината стъпка по стъпка. Онзи, който знае, не може да има повече от едно мнение. Или знае, или не, 96-те степени имат следователно известно оправдание.

Начело стои т.нар. Суверенно светилище /Sanktuarium/, идентичено с онова, което в Свободното масонство наричат Гранд Ориент, който притежава истинското окултно знание, и който познава пътя и езика на онова, което може да бъде прочетено в масонския манифест, и което прави възможно да се чуе гласът на Мъдрите мъже от Изтока. Когато човек достигне това стъпало, той положително е в състояние да чуе гласа на Мъдрите учители. Но дотам човек трябва да изработи своя път нагоре, да притежава точно определено познание, а също и определени вътрешни качества и вътрешни способности, които по никакъв начин не се покриват с конвенционалните буржоазни добродетели, а са нещо по-интимно и с по-голямо значение. Подчертавам, че сравнено с онова, за което сме говорили тук, това, което се разкрива в теософската литература от теоретично и практично естество, е само една елементарна част. Така че теоретичната страна на висшите степени на Свободното масонство далеч надхвърля онова, което може да бъде разкрито в популярната теософия. Онова, което може да бъде разкрито там, зависи от разрешението, дадено от adeptите тези неща да бъдат популяризирани до известна степен. Ала не е възможно цялото знание да се направи обществено достояние.

Правилно е, че човечеството ще бъде учудено от някои открития, които ще се направят в близкото бъдеще. Ала те ще бъдат направени твърде рано и чрез това ще причинят известни злини. Задачата на Теософското общество се състои главно в подготвяне на хората за тези неща. Например онова, което описах в началото като познание за Философския камък, преди е било много по-известно, отколкото е сега и то още през определен период на атлантската епоха. По онова време възможността да се побеждава смъртта е била наистина нещо, което е било общо знание.

Аз само желая да отбележа, че не исках тази истина да бъде още сега популяризирана. Ето защо в статията на вестник "Луцифер" при описанието на атлантските времена бе отпечатан един ред точки на мястото, където тези неща би трябвало да се кажат, но не можеха още да бъдат публикувани. То не може и изцяло да се разкаже. Има една информация, дадена от един много напреднал медиум, която се появи в "Теософско ревю", и която описва същото нещо, ала в по-различна форма. Побеждаването на смъртта в атлантските времена е естествено запазено в паметта на въпросните индивиди, без те да го осъзнават. Има много хора, преродени днес, които са преминали през този период в техните предишни животи и които идват до такива откровения чрез собствената им памет. Това първоначално ще доведе до надценяване на някои съвременни медицински открития. Хората ще вярват, че тези неща ги е открила медицинската наука. Всъщност хората ще бъдат доведени до тях чрез собствената им памет от атлантските времена.

Някои неща ще узреят в близкото бъдеще и поради това ще трябва да говорим за тях. Това налага необходимостта от бавното постепенно напредване при придобиване на знанията. Това напредване стъпка по стъпка с право е подчертано от онези, които желаят да съживят ритуалите на Мизраим и Мемфис. Дори ако това не успее през следващите една-две години, не трябва да се мисли, че неуспехът в такива неща е от голямо значение. Има един човек начело на Американското Мизраимско движение, чиито значителен характер представлява сигурна гаранция за постоянство в напредъка. Това е чудесният свободен-масон *Джон Яркър*.

Трудно е да се каже в момента каква форма ще приеме всичко това във Великобритания и Германия. Вие ще схванете, че трябва да се вземат предвид съответните подходящи хора и че германското движение, - ако реши да се занимае с такива неща, - също ще трябва да има предвид онова, което е на разположение в това направление. Ако би трябвало да участват истински окултисти, те би трябвало да се ангажират от различни направления.

Те не винаги ще са в състояние да се включат в такива неща. Дори Учителите, когато предписват нещо от този вид, винаги трябва да се съобразяват с велики всемирни закони.

Ако следователно чуете нещо относно тенденцията на германската Мизраим-Мемфис насока, не бива да вярвате, че тя вече има значение за бъдещето. Това е само рамката, в която по-късно ще бъде поставена една добра картина. Този германски Мизраимски орден е под цялостното ръководство на известния Ройс /Reuss/, който държи фактическото водачество във Великобритания и Германия днес. Освен това добре известният Карл Келнер също работи в това направление. Фактическата литературна работа е в ръцете на д-р Франц Хартман, който служи на Мизраимския ритуал преди всичко с перото. Това е всичко относно това движение, което в откъслечни фрагменти оттук оттам може да достигне до вас.

Аз мога да дам само обща характеристика за онова, за което става въпрос тук. Има четири вида инструкции, давани в Мизраимския ритуал. 96 степени могат следователно да бъдат постигнати чрез четири различни вида инструкции или дисциплини. Тези четири дисциплини, чрез които може да се напредне, са следните: Първо, т.нар. символична инструкция или дисциплина. Посредством нея някои символи могат да бъдат разбрани като факти. Въпросното лице се въвежда в окултните закони на природата, чрез които в човечеството се постигат точно определени резултати в циклични движения.

Вторият вид инструкции или дисциплина е т.нар. философска. Това е египетската херметическа дисциплина. Тя е повече теоретична. Третият вид е т.нар. мистична дисциплина, която се базира предимно върху вътрешното развитие и което, ако се приложи правилно, би довело преди всичко до подходящо боравене с Философския камък, именно до побеждаване на смъртта. Това общо взето е изразено в едно от изреченията, които ви прочетох, в което се казваше, че чрез Свободното масонство всеки е в състояние да се убеди в безсмъртието. Това зависи обаче, както Кабала казва, дали той иска това или не. Четвъртият вид обучение е кабалистичното.

То се състои в признаване принципите на световната хармония в тяхната истина и реалност, десетте основни...../пропуск/.

Посредством всеки от тези четири пътя човек може чрез Мизраимския ритуал да се издигне до едно по-високо познание. Но в редовете на Свободните масони днес няма никой, който би поел отговорността да насочва някого практически, тъй като самите въпросни лица не са преминали тези инструкции и цялата работа е само едно условно подреждане, и цели само да даде форма за нещо, което тепърва ще дойде. Възможно е, тази форма да се изпълни с окултно знание. Окултното знание трябва да се отлива в съществуващи форми. Важното е в света да съществуват такива форми. Ако има разтопен метал и няма форма, в която да бъде излят, нищо не може да се извърши освен той да се излее навън. Същото е и с духовните течения. Важно е да съществуват форми, в които да може да бъде излян духовния метал. Това се символизира чрез Бронзовото море. Това ще бъде признато, когато онова, което сега само вегетира, получи форма за външно проявление.

Миналият път ви прочетох една реч на английския министър-председател Балфор. Вече казахме, че някои неща, които са физически истини днес, са прастари окултни познания. Ако прочетете "Тайната доктрина" на Блаватска, ще откриете там един пасаж, отнасящ се до електричеството, който дума по дума описва онова, което физиците сега постепенно постигат. Онова, което е написано там, обаче е само едно предчувствие за това, за което става въпрос. Въпросът се отнася до физическия атом. Той бе криво разбран от цялата външна - ала не и от окултната - наука до преди четири-пет години. Той се смяташе за изпълваща пространство маса. Днес вече науката започва да опознава какво представлява атомът наистина. Тя започва да разбира, че този физически атом има същото отношение към силата електричество, каквото една буца лед има към водата, от която е била замразена. Ако си представите водата, ставаща лед, то и ледът също е вода. По същия начин атомът на физиката не е нищо друго, а замразено електричество.

Ако можете да схванете това напълно, ако игнорирате изказванията за атома, съдържащи се във всички научни списания до преди една или две години и сметнете, че тези изказвания са въздух, ще имате почти правилна представа. Едва напоследък науката е в състояние да си оформи представа за това, какво е атомът. Той стои /в същото съотношение към електричеството/ както ледът към водата, от която е замръзнал. Физическият атом е кондензирано електричество. Аз считам речта на Балфор за изключително важна.

Това е...../пропуск/, нещо което е било публикувано от 1875 г. /1879 г./. Фактът е бил известен на окултистите от хилядолетия. Вече човек започва да осъзнава, че физическият атом е кондензирано електричество. Но има и нещо друго, което трябва да бъде взето в предвид: Какво е самото електричество? Това все още е неизвестно. Те са невежи за едно нещо: именно, къде трябва да се търси истинската природа на електричеството. Природата на електричеството не може да бъде открита посредством никакви външни експерименти или чрез външни наблюдения. Тайната, която ще бъде открита, е, че електричеството - когато човек се научи да го наблюдава на един известен план - е точно същото, каквато е човешката мисъл. Човешката мисъл е същото нещо като електричеството, гледано веднъж отвътре; друг път отвън.

Онзи, който сега осъзнава какво е електричество, знае, че има нещо живо в него, което в замръзнало състояние представлява атома. Тук е мостът от човешката мисъл към атома. Човек се научава да опознава градивните камъни на физическия свят; те са мънички кондензирани монади, кондензирано електричество.

В момента, когато човешките същества ще осъзнаят тази елементарна окултна истина за мисълта, електричеството и атома, в същия този момент те ще са разбрали нещо, което е от най-голяма важност за бъдещето и за цялата 6-та Следатлантска епоха. Те ще са научили как да градят с атоми чрез силата на мисленето.

Това ще бъде духовното течение, което отново ще трябва да бъде излято във формите, които през хилядолетията са били подготвени за него от окултистите. Но поради това,

че човешката раса трябваше да премине през епохата на развитие на разума и да пренебрегне истинската вътрешна работа, са останали само черупки, формите обаче са запазени и в тях ще трябва да бъде излято правилното знание.

Окултният изследовател опознава истината от едната страна, физическият учен от другата. Така както Свободното масонство се е развило от зидарите, от изграждането на катедрали и храмове, така човек в бъдеще ще се научи да гради с най-малките градивни камъни, с единиците на кондензираното електричество. Това ще се нуждае от нов вид зидарство, /масонство/. Тогава индустрията няма да може да продължава по настоящия начин. Ще стане толкова хаотична и ще се развива само на основата на борбата за съществуване /perse/, докато човек не знае¹⁴...../пропуск/. Тогава ще стане възможно за някой в Берлин, докато се вози из града в кола да предизвика разрушение в Москва. И никой няма да подозира, че той го е причинил. Безжичният телеграф е началото на това. Това, което описах е бъдеще. Има само две възможности: или нещата да вървят хаотично, както индустрията и технологията са правили досега. Това ще доведе дотам, онзи, който притежава това познание да е в състояние да причинява опустошения, или това да бъде излято в моралната форма на Свободното масонство.¹⁵

¹⁴ В стенограмата тук има пропуск; в бележки като текст се открива допълнението: (какво трябва да се излее в тези черупки като мисъл. Това обаче се знае),

¹⁵ Това последно изречение се появява в бележките на Мария Щайнер - фон Сиверс, както следва: "Тези неща или ще продължават хаотично, както индустрията и технологията са правили досега, или хармонично, както е целта на Свободното-Масонство: тогава ще се постигне най-висшето развитие".

Въпрос: Защо католическата църква е толкова противница на Свободното масонство?

Отговор: Католическата църква не желае онова, което идва в бъдещето. Пий IX бе посветен в Свободното масонство. Той се опита чрез Хартата от Клермонт да направи връзка между йезуитите и свободните масони. Той не успя и следователно старата вражда между тях остана. Нашите йезуити твърде малко знаят за тези неща, а и свещениците също не осъзнават за какво става въпрос. Истинските свещеници...../голям пропуск/.

Трапистите трябва да пазят мълчание, тъй като се знае, че чрез мълчанието в следващия живот се придобива значителна способност за вдъхновено говорене. Това наистина може да бъде разбрано само чрез знание за прераждането.

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ
ЕВОЛЮЦИЯ И ИНВОЛЮЦИЯ КАКТО СЕ ТЪЛКУВАТ ОТ ОКУЛТНИТЕ ОБЩЕСТВА
/АТОМЪТ КАТО КОНДЕНЗИРАНО ЕЛЕКТРИЧЕСТВО/

Берлин, 23 декември 1904 г.

В моята предишна серия от лекции аз говорих за окултни школи и тайни общества и ми се струва, че е правилно днес да приключа с този цикъл от лекции, преди да преминем следния път към по-различна тема. След една седмица ще говоря за значението на онези празници, които в църковния календар следват Коледа - по-специално за по-маловажния Новогодишен празник и за особено значимият празник Богоявление. Днес искам да изнеса една заключителна лекция.

Може да се зададе въпросът: Какво е по-дълбокото значение на такива тайни общества и какъв е техният смисъл в световната еволюция? На този въпрос моят отговор би бил, че те имат действителна връзка с начина, по който съществата в този свят еволюират и напредват. Ако вие желаете да развиете себе си, знаете, че са необходими различни видове упражнения за тази цел и че има такива. Вие сте чули за Хатха йога, Раджа йога и други упражнения от различен вид, чрез които общества и братства, свързани с окултната наука, са посвещавали своите членове.

Някой може да каже: всичко това навярно би могло да бъде постигнато и без тези тайни общества. Ала аз мога да ви кажа - и в течение на тази лекция вие ще разберете - че светът не може без такива общества. Откровено казано, не е възможно да се говори публично в стила на Манифеста на свободните зидари, който ви прочетох преди две седмици .

Човек не може да достигне до онова, което обикновено е известно като безсмъртие, ако не е до известна степен запознат с окултните науки. Плодовете на окултната наука, разбира се, проправят своя път във в света по много различни канали. Голямо количество окултно знание съществува в различните религии и всички онези, които дълбоко и искрено участвуват в живота на едно религиозно общество имат известен дял в това знание и в истинския смисъл подготвят себе за постигане на безсмъртие. Но все пак малко по-различно е човек да живее с познанието за това безсмъртие и с чувството, че принадлежи на духовния свят чрез конкретно преживяване и с пълно съзнание.

Всички вие сте живели много пъти; ала не всички от вас съзнават, че сте живели през тези множество живота. Постепенно обаче вие ще достигнете до това съзнание, което зависи от това, дали човек с пълно съзнание изживява своя живот. Целта на окултната наука никога не е била да води човека към едно полусъзнателно съществуване, а да му даде ясно, напълно съзнателно знание за непрекъснато течащия живот в духовния свят. Има един велик закон, който гласи, от какво се определя прогресивният напредък на съзнанието през всички бъдещи степени на живота. Всичко онова допринася за развитието на съзнанието, което човекът прави не за самия себе си, не за да развие това съзнание. Това очевидно е парадоксално твърдение: Всяко нещо, което едно същество извършва и върху което работи, без да цели развитието на собственото си съзнание, подпомага това развитие на неговото съзнание.

Да вземем за пример изграждането на една къща. Един архитект гради къща; той не гради тази къща за себе си, а приема задачата да я изгради по причини, които нямат нищо общо със самия него. Вие знаете, че това е много рядък фактически случай. Има много хора, които на пръв поглед не работят за себе си и все пак, в действителност те работят точно затова.

Един адвокат например работи за своите клиенти.

Част от неговата работа може да бъде неегоистична, а истинското основание е да припечели за своето съществуване. Колкото средства от неговия професионален живот той употребява за лично ползване, колкото едно предприятие е само средство за поддръжка на ежедневния живот, толкова невъзвратно се губи от духовната печалба. От друга страна, всичко, което в работата се извършва за една обективна цел, всичко, което е свързано с интересите на някой друг, ни подпомага за бъдещето развитие на нашето съзнание. Така че, това е съвсем ясно.

И тъй да помислим за свободните зидари. Първоначално те са давали следното предписание на своите членове: Градете такива сгради, които нищо не ви донасят, нито имат нещо общо с вашата собствена издръжка. Всичко това, което е останало от доброто старо Свободно масонство, са някои благотворителни институти. И макар че ложите са загубили своите жизнени корени от древната мъдрост и окултното знание, които някога са били тяхно притежание, то тези благотворителни институти, макар и изпразнени от тяхното духовно съдържание, по традиция продължават да култивират и се грижат за разпространението на един хуманизъм. Неегоистичната дейност е нещо, което принадлежеше на Свободното масонство. Първоначално Свободното масонство наистина е подтиквало своите членове да работят в служба на човечеството, да градят в обективния свят.

Понастоящем ние живеем в епоха на еволюцията, която може да бъде наречена минерална епоха; и задачата ни е да насетим този минерален свят напълно с нашия собствен дух. Опитайте се да разберете това съвсем конкретно. Вие искате да построите една сграда. Вие изваждате камъните от някоя кариера, дялате ги във форми, необходими за сградата и т.н.. С какво вие съединявате този материал, получен от минералното царство? Вие свързвате суровия материал с човешкия дух. Когато правите една машина, вие въвеждате вашия дух в тази машина. Действителната машина, разбира се, се разваля и става на прах; тя неминуемо някога ще бъде разрушена. И следа няма да остане от нея. Ала онова, което тя е направила, не изчезва без следа, а преминава в самите атоми.

Всеки атом носи следа от вашия дух и ще носи тази следа със себе си. Не е без значение дали един атом е бил в една машина. Самият атом е претърпял промяна в резултат на това, че е бил в някоя машина. И тази промяна, която вие сте извършили в атома, никога вече няма да бъде загубена за него. Освен това, след като сте променили атома чрез това, че сте съединили вашия дух с минералния свят, един постоянен печат е бил ударен върху общото съзнание /на човечеството/. Точно толкова ще бъде въведено от нас в другия свят.

Факт е, че цялата окултна наука се състои в това, да се знае как човек може да действа неегоистично, за да постигне най-голямото увеличение на собственото си съзнание. Помислете как някои хора, които са знаели това много ясно, са били толкова неегоистични, че са се погрижили техните имена да не станат известни на поколенията. Един пример за това е "Теология Дойч" /Teologia Deutsch/, никой не знае кой я написал. Външното име е само "Мъжът от Франкфурт". Той следователно се е погрижил, щото неговото име дори да не бъде отгатнато. Той е работил по такъв начин, че просто е прибавил нещо към обективния свят, без да иска почест или запазване на името му. Като сравнение, нека да бъде споменато, че като правило Учителите не са личности, известни на историята, когато е необходимо те понякога се възплъщават в исторически личности, но това в известно отношение е жертва. Равнището на тяхното съзнание вече не е съвместимо с каквато и да било работа за самите тях, - а запазването на името в края на краищата включва работа за самия себе си.

Трудно е да се разбере това правило. Обаче сега ще схванете, че целта на свободните масони е да работят в света в обществени институции, организации, благотворителни фондации, да строят катедрали, но по такъв начин, че делата им да останат скрити. Защото неегоистичните дела са истинските основи на безсмъртието:

То е последието на несебичните дела от външния свят. Няма нужда те да бъдат кой знае колко велики. Ако някой даде една монета на някого по несебичен начин, то това е действие, което така се разбира. Ала в безсмъртното се пренася само частта от това действие, която е била несебична. А много малко дела са несебични. Например едно добро дело може да бъде много егоистично, ако то създава чувството на удоволствие. Добрите дела произтичат твърде често от себични мотиви. Ако един беден човек, няма печено за Коледа и аз чувствам нужда да му дам печено, за да имам чувството, че имам право да ям моето печено, това в края на краищата е егоистично.

В Средните векове за много от катедралите и картините не можеше да се каже, кой ги е изградил или изрисувал. Едва в нашата епоха хората са започнали да придават такава голяма стойност на индивидуалното човешко име. В по-ранните епохи, по-духовни от нашата, индивидуалното име е имало по-малка важност. Времената бяха още духовни. Духовността в онези дни е била отправена към реалността; докато нашата епоха се придържа към привидността, която иска да задържи само непосредствения момент.

С това исках само да ви покажа, какво са искали тези тайни общества. За тях е било важно в света да останат да съществуват резултатите от техните действия, а тяхната личност да остане напълно непозната. И това ни довежда до сърцевината на тайните. Много по-маловажно е било нещо да се пази в тайна; същественото е било да се запази в тайна собственото участие в работата. Всеки, който държи в тайна собственото си участие, чрез това си осигурява безсмъртие. Следователно правилото е ясно и недвусмислено: Толкова, колкото вие самите вложите в света, толкова съзнание светът ще ви върне. Това е свързано с най-великите всемирни закони.

Вие всички имате душа и дух. Тази душа и дух са призвани един ден да достигнат най-високите степени на съвършенство. Но вие вече сте били там преди вашето първо физическо въплъщение.

Вие сте били физически въплътени в предшестващите раси, по времето на хиперборейската и полярната епоха. Преди това сте били чисто душевни същества. И като душевни същества вие сте били част от световната душа и като дух сте били част от общия световен дух. Световната душа и световният дух са били разстлани около вас така, както природата сега е разстлана около вас. Така както днес около вас се намира минералният свят, растителният свят и животинският свят, така са се разпростирани около вас душевният и духовният свят. И онова, което някога е било извън вас, сега е вашата душа: вие сте направили вътрешно онова, което поначало бе външно. Онова, което днес е вътре във вас, това някога е било разпростряно навън. Това вече е станало ваша душа. Духът също някога е бил разстлан около вас. И онова, което сега е разстлано около вас, ще стане ваш вътрешен живот. Вие ще поемете вътре в себе си онова, което сега е минералното царство и то ще стане ваш вътрешен свят. Растителното царство ще стане ваш вътрешен свят; вие го всмуквате навътре. Онова, което ви заобикаля в природата, ще стане вашето вътрешно същество.

Сега вече ще разберете как това е свързано с дадения първи пример: Изграждате една черква за другите, не за вас. Вие може да поемете в себе си свят, пълен с царственост, красота и великолепие, ако вие правите света царствен, красив и великолепен. Да се върши нещо за повисшето себе не е себично, защото то не се отнася само до себето. Това висше себе ще бъде обединено с всички други висши себета, така че работата същевременно е и за всички останали.

Това е, което свободните зидари знаеха. Свободният зидар знаеше, че когато работи за одухотворяване на минералния свят, - а «строя» не значи нищо друго, освен да се одухотворява минералният свят - това един ден ще стане съдържание на неговата душа. Това е значимото нещо: Бог ни даде някога природата, която ни заобикаля като минерална, растителна и животинска природа. Ние я поемаме в нас самите. Не се дължи на нас, че тя съществува; всичко, което ние можем да направим, е да си я присвоим. Ала онова, което ние самите създаваме в света - това е, което чрез нас самите ще съставлява нашето бъдещо съществуване.

Ние възприемаме минералния свят такъв, какъвто е; онова, което направим от него, в бъдеще ще бъдем самите ние. Същото се отнася за растителния и за животинския свят, както и за света на хората, това в бъдеще ще бъдем също ние. Ако сте основали един благотворителен институт или допринесете нещо за това, вашият принос ще бъдете вие самите. Ако човек не направи нищо, което по този начин да може да всмуче в своята душа от външния свят, то тя ще остане празна. Трябва да бъде възможно за човека да одухотворява колкото може повече от трите царства на природата - четири, тъй като човечеството също принадлежи към това. Да се внесе дух в целия външен свят - това е била задачата на тайните общества на всеки век.

Вие разбирате, че това трябва да е така. Да вземем едно дете, което току-що се учи да чете и пише. В началото около него има всевъзможни пособия. Днес детето започва да се учи да чете. Нищо не е в него още, ала учителят, букварът и т.н. са там. Всичко продължава дотогава, докато онова, което е било вън, се внедри вътре в детето. И то придобива способността да чете. Така е и с природата. През идващите времена ние ще имаме вътре в нас онова, което сега е разстлано около нас. Ние сме души, произтичаме от световната душа и когато тя беше около нас ние я всмукахме вътре в себе си. Духът също бе притеглен от нас, а и природата ще бъде всмукана от нас, за да се превърне в нас в действена способност.

Това е великата мисъл, лежаща в основата на тайните общества, че всеки напредък е резултат на инволюцията и еволюцията. Инволюцията е всмукване навътре, еволюцията е даване навън. Всички състояния на Вселената се редуват между тези два процеса. Когато виждате, чувате, помирисвате или вкусвате природата, вие фактически я вдишвате. Онова, което вие виждате, не минава покрай вас без да остави следа. Окоето загива, предметът се унищожава, ала това, което сте видели, остава. Сега разбирате, че през определени времена е необходимо да има разбиране за тези неща. Ние се движим към една епоха, в която, както напоследък казах, разбирането ще достигне до същността на атома. Ще бъде осъзнато - също и от обикновения ум - че атомът не е нищо друго освен замразено електричество. Самата мисъл е от същата субстанция.

Преди края на нашата настояща 5-та културна епоха ще се стигне дотам, че хората ще бъдат в състояние да проникнат в самия атом. Когато човек бъде в състояние да схване приликата между мисълта и атома, тогава той скоро ще е в състояние да вникне в атома. И тогава нищо няма да е недостъпно за някои методи на работене. Аз бих могъл да стоя тук и без някой да ме забележи, да натисна един бутон, скрит в джоба ми, за да взривя някакъв обект, намиращ се на голямо разстояние, да речем в Хамбург, така както е възможно безжично да телеграфирате, като задвижите едно вълново движение и го накарате да възприеме дадена форма на някое друго място. Това ще стане възможно тогава, когато окултната истина, че мисълта и атомът се състоят от същата субстанция, се приложи в практичния живот.

Не е възможно да си представим какво би могло да се случи при такива обстоятелства, ако човечеството дотогава не е достигнало до несебичност. Само чрез постигането на несебичност, ще бъде възможно да се запази човечеството от пропастта на разрушението. Падението на следатлантската култура ще бъде причинено от липсата на моралност. Лемурийската раса беше разрушена от огън, атлантската чрез вода; нашата ще бъде разрушена чрез война на всички против всички, чрез злото, чрез борбата на хората един срещу друг. Хората сами ще разрушат себе си във взаимна борба. И отчайващото нещо е - по-отчайващо трагично, отколкото други катастрофи - че вината ще бъде в самите човешки същества.

Една шепа хора ще се спасят и ще преминат в шестата коренна раса. Тази шепа хора ще е развила пълна несебичност. Другите ще използват всякакви рафинирани изкуства и хитрини, за да преобразят и подчинят на себе си физическите природни сили, ала без да придобият необходима степен на несебичност. Те ще започнат войната на всеки против всички, и това ще бъде причината на разрушаването на цивилизацията в нашата 5-та коренна раса.

Именно в 7-та следатлантска културна епоха тази война на всеки против всички ще се
разрази по един много ужасяващ начин.

Велики, всемогъщи сили ще произлязат от откритията и ще превърнат целия земен глобус в един вид самофункциониращ електрически апарат. Шепата малцина ще бъдат запазени по начин, който не може да бъде разискван.

Сега вие ще можете да си представите още по-ясно, отколкото бе възможно, когато говорих за тези неща миналия път, защо се търси подходящата форма и защо Свободното масонство осъзнава, че трябва да съгради сграда, която да отговаря на несебичността. Много е по-лесно човек да надживее и да премине в бъдеще към шепата малцината от новото човечество с добрите стари форми, отколкото с този хаос.

Днес може лесно да се подиграваме на празните форми, те обаче имат дълбоко значение. Те са приспособени към структурите на нашата еволюция. В края на краищата, те са свързани с необходимите степени в човешката природа и с развитието на човешката душа. Помислете си само: ние живеем в 5-и културен период на 5-та коренна раса; все още имаме да изживеем две културни епохи на тази 5-та коренна раса. След това ще следват 7-те културни епохи на 6-тата коренна раса и след нея 7-те културни епохи на 7-та коренна раса. Това прави 16 степени на еволюцията в бъдеще. На човечеството все още предстои да премине през тези 16 степени. Човек, който може да узнае нещо от състоянията на съществуването, които са възможни там, е до известна степен посветен. Има известно съответствие, между степените на посвещение и тайните на епохите, които ще дойдат в бъдеще.

На нашия глобус (Земята) има 7 коренни раси и всяка от тях има 7 културни епохи - всичко 49 състояния. През следния глобус (преродената наша Земя б.кор.) отново ще има 49 състояния. Тука имате определени степени за изследване на тайните на бъдещите фази на еволюцията. Висшите степени на Свободното масонство нямат друга цел поначало, освен да бъдат израз на всяка една от бъдещите степени на еволюцията на човечеството. Така в Свободното масонство ние фактически имаме нещо, което е било много добро, именно, че човек, който е постигнал определена степен е знаел как трябва да работи в бъдеще, така че да може да бъде един вид пионер.

Той е знаел също, че онзи, който е достигнал една висша степен би могъл да постигне повече. Това подреждане според степени може много добре да бъде направено, тъй като то съответства на фактите.

Ако следователно би било отново възможно да се излее ново съдържание заедно с ново знание в тези форми, би било чудесно. Тогава Свободното масонство отново ще бъде оживено от истински дух. Към цялото обаче принадлежат и съдържание и форма. Състоянието на нещата днес както казах е следното: Степените съществуват, обаче никой фактически не ги е постигнал. Въпреки това обаче не е напразно че те съществуват. Те ще бъдат оживени отново в бъдеще.

Петата културна епоха е чисто интелектуална епоха, епоха на егоизъм. Сега сме във връхната точка на егоизма. Интелектът е егоистичен в най-висша степен, а той е характерният признак на нашата 5-та културна епоха. Ние трябва да проправим пътя си нагоре през интелекта към духовността, която някога е съществувала.../пропуск/.

Следователно тайната на тайните е тази, че човекът трябва да се научи да подтиска своето его и да зачита своите дела, а не своето его. Истинската сърцевина на тайната лежи в неговите дела и в побеждаването на егото чрез действие. Егото трябва да остане скрито вътре в делото. Изключване на интереса на егото от протичането на кармата - това принадлежи на първата степен. Каквато и карма егото да си навлече, чрез това се изтрива тази карма. Народност, раса, пол, положение, религия - всичките те въздействат върху човешкия егоизъм. Само когато човечеството победи всички тези неща, то ще се освободи от егоизма.

В астралното тяло вие може да идентифицирате специфичен цвят за всяка народност, всяка раса, всяка епоха. Вие винаги ще откриете там един основен цвят, който лицето има като член на една от тези класификации или категории. Този /специфичен цвят/ трябва да бъде премахнат. Теософското общество работи да уеднакви цветовете на астралните тела на своите последователи. Те трябва да бъдат от еднакъв цвят, еднакъв по отношение на основния цвят. Този основен цвят прави да възникне известно вещество...../пропуск.

Да се достигне до това уеднаквяване наистина ще са нужни кървави войни и икономически борби, експлоатиране, финансови индустриални предприятия, които ще се борят за надмощие, подтискане на масите и пр., като чрез употреба на известни мерки ще бъде все по-възможно да се задвижат маси от хора, просто те ще бъдат принуждавани. Отделният индивид ще придобива все повече и повече власт над определени групи от хора. Тъй като насоката на развитието не е, ние да ставаме по-демократични, а ще ставаме брутално олигархически, поради това, че отделни хора ще получават все повече и повече власт. Ако не се постигне облагородяването на морала, ще се разиграят най-брутални неща. Тава ще настъпи така, както настъпи катастрофата на атлантите чрез водата.

II

ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

ОТНОСНО ЗАГУБЕНИЯ ХРАМ И КАК ТОЙ ЩЕ БЪДЕ ВЪЗСТАНОВЕН

*/Във връзка с Легендата за истинския кръст, или Златната легенда/ /Първа лекция/
Берлин, 15 май 1905 г.*

Днес ние ще обясним една велика алегория и ще разгледаме един предмет, който е известен в окултната наука като образ или учение за изгубения храм, който трябва да бъде възобновен.

В по-раншните лекции разгледахме защо в окултната наука се започва от такива образи; днес ще видим какво огромно число идеи се съдържат в същината на този образ. Поради това аз също така ще трябва да засегна една тема, която е много криво разбрана от онези, които знаят малко или нищо за теософията. Има някои хора, които не разбират, че теософията и практичното /ежедневните неща/ вървят ръка за ръка и че те трябва да работят заедно през целия живот. Следователно аз ще трябва да говоря за връзката между теософията и практичните неща в живота. Тъй като общо взето, когато вземем темата за загубения храм, който трябва да бъде възстановен, ние всъщност говорим за една ежедневна работа.

Аз чрез това ще бъда наистина в положението на един учител, който подготвя своите ученици за изграждането на един тунел. Изграждането на един тунел е нещо крайно практично. Някой може с право да каже, че изграждането на тунел е проста работа; човек само трябва да започне да копае от едната страна на планината и дълбае, докато излезе от другата страна. Всеки може да види, че е глупаво да се мисли по този начин. Но в други области на живота това не всеки път се схваща. Всеки, който желае да изгради тунел трябва, разбира се, преди всичко да е овладял висшата математика. След това ще трябва да се научи как това може да бъде направено технически. Без практично инженерно знание, без изкуството да се установи правилното ниво, човек не би бил в състояние да поддържа правата посока при изгребване на планината. Освен това човек би трябвало да знае основните понятия на геологията, на различните скални пластове, направлението на водните течения и жилите на металната руда в планината и т.н.. Би било глупаво да се мисли, че някой би могъл да изгради тунел без всичкото това предварително знание или че един обикновен зидар би могъл да конструира един цял тунел.

Би било глупаво, ако някой вярва, че би могъл да започне изграждането на човешкото общество от гледната точка на обикновения живот. Обаче тази глупост се извършва не само от много хора, но за нея се пишат безброй книги. Всеки в нашето съвремие предполага, че той е призван, че знае и че може да реши как най-добре да преобразува социалния живот и държавата. Хора, които почти нищо не са научили, пишат подробно книги за това как да се изгради най-добрата обществена форма и се чувстват призвани да основат реформаторски движения. Така има реформаторски движения във всички сфери на живота. Но всичко направено по този начин е също като че ли някой се старае да пробие тунел с чук и лопата. Всичко това е резултат от незнанието, че велики закони съществуват, които управляват света и които произтичат от живота на духа. Истинският проблем на нашето време се състои в това невежество, че има велики закони както за изграждането на един тунел, така също и за изграждането на държавата и на социалния организъм и че човек трябва да знае тези закони, за да може да извърши най-необходимите и ежедневни задачи в социалния организъм. Така както при изграждането на един тунел трябва да се познава взаимното действие на всички сили на природата, така всеки, искащ да започне реформиране на обществото, трябва да знае законите на социалните взаимодействия. Човек трябва да проучва въздействието на една душа върху

друга и да се приближава към духа. Ето защо теософията трябва да лежи в основата на всяка практична дейност в живота. Теософията е истинският практичен принцип на живота; и само онзи, който започва от теософските принципи и ги влага в практическия живот може да се чувствува призван за способен да действа в социалния живот.

Това е причината, поради която теософията би трябвало да проникне във всички сфери на живота.

Държавници, социални реформатори и др. подобни са нищо без една теософска основа, без теософски принципи. Това е причината, поради която за всички онези, които проучват тези въпроси, за всички, които работят в това поле, всичко, което днес се върши за изграждането на социалната структура, е външни кръпки и пълен хаос. За всеки, който разбира въпроса, онова което върши съвременният социален реформатор е като някой, който откъртва камъни и ги слага един върху друг с вярата, че от всичко това от само себе си ще произлезе къща. Преди всичко трябва да се начертае план на къщата. Същото е, ако някой твърди, че в социалния живот нещата ще станат от само себе си. Човек не може да реформира обществото, без да знае законите на теософията.

Този начин на мислене, който работи според един план, се нарича Свободно масонство. Средновековните свободни масони, които се свързваха с църковниците и се уговаряха как да се строи, не са искали нищо друго, освен така да формират външния живот, че - заедно с готическите катедрали - да стане отражение на великата духовна структура на Вселената. Да вземем готическата катедрала.

Макар че тя се състои от хиляди отделни детайли, тя е изградена според една единствена идея, много по-всеобхватна, от самата катедрала. За да стане завършена сама по себе си, трябва божественият живот да потече в нея така, както светлината прониква в църквата през многоцветните прозорци. И когато средновековният свещеник е говорил от авмона така, че божествената светлина е проблясвала в сърцата на неговите слушатели, както светлината е светела през цветните прозорци, то тогава вибрациите, задвижени чрез словата на свещеника са били в хармония с великия божествен живот. И животът на една такава проповед, родена от живота на духа, се установява в самата катедрала. По подобен начин целият външен живот би трябвало да бъде трансформиран в храма на Земята, като отражение на цялата духовна структура на Вселената.

Ако се върнем още по-назад във времето, ще открием, че по този начин е мислело човечеството от най-ранни времена. Нека да ви обясня какво искам да кажа чрез един пример. Нашата епоха е времето на

хаотичното взаимодействие на едно човешко същество с друго. Всеки индивид преследва своите собствени цели. Тази епоха бе предшествувана от друга, епохата на древните свещенически държави. Аз често съм говорил за културните епохи на нашата 5-та коренна раса. Първата от тези беше древната индийска културна епоха, втората - персийско медийската, третата – вавилоно-асирийско-халдейско-египетско-семитската, а четвъртата бе гръко-римската културна епоха. Сега сме в петата епоха.

Четвъртата и 5-та културни епохи са първите основани върху интелигентността на хората, на индивидуалните хора. Имаме един велик паметник в изкуството за победата над старата свещеническа култура от интелигентността на хората в Лаокоон . Свещеникът в Лаокоон, обвит от змиите - символът на разума - символизира победата на цивилизацията на интелигентността над старата свещеническа култура, която имаше други възгледи за истината и мъдростта и за това, какво трябва да става. Това е победата на 4-та културна епоха над 3-та. Това е представено и в друг един символ, в сагата за Троянския кон. Интелигентността на Одисей създава Троянския кон, чрез който Троянската свещеническа култура бе победена и преустановена.

Развитието на старата Римска държава от древната Троянска свещеническа култура е описано в сагата за Еней. Последният бе един от изтъкнатите защитници на Троя, който след това отива в Италия. И там неговите потомци положиха основите на древния Рим. Неговият син Асканий основа Алба Лонга и историята вече изброява 14 царе от времето на Нумитор и Амулий. Нумитор бе свален от своя трон от собствения си брат Амулий, неговият син бе убит, а неговата дъщеря Реа Силва, бе принудена да стане весталка, така че да отпадне поколението на Нумитор. И когато Рея роди двата близнака Ромул и Рем, Амулий нареди те да бъдат изхвърлени в реката Тибър. Децата обаче бяха спасени, кърмени от една вълчица и отгледани от царския овчар Фаустил.

Историята сега разказва за седем римски царе: Ромул, Нума, Помпилий, Тулий Хостилий, Анкус Мартиус, Тарквиний Прискус, Сервий Тулий и Тарквиний Супербус.

Следвайки разказа на Ливий обикновено се вярваше, че първите седем царе на Рим са били истински личности. Днес историците смятат, че тези първи седем царе никога не са съществували. Следователно имаме работа с една сага, ала историците нямат никакво понятие какво се крие зад нея. Основата на тази сага е следното: Свещеническата държава на Троя основа колония, свещеническата колония Алба Лонга /Алба, Албъ - свещеническа дреха/. Това бе колония на една свещеническа държава и Амулий принадлежи на последната свещеническа династия. Една по-млада свещеническа култура произлезе от това, която култура бе сменена от цивилизацията основаваща се на ума. Историята не ни казва нищо повече за тази свещеническа култура. Воалът, който забулва най-ранната римска история се повдига от теософията. Седемте римски царе не представляват нищо друго освен седемте принципа, такива каквито ги знаем от теософията. Така както човешкият организъм се състои от седем части - Sthula-Sharira /физическо тяло/, Linga-Sharira /етерно тяло/, Kama-Rupa /астрално тяло/, Kama-Manas /ego/, висшия Manas /Духовно себе/, Buddhi /Живот-дух/ и Atma /Дух-човек/ - така биваше схващан и социалният организъм, както формирал себе си през времената, като последователност от седем степени. Смятало се, че само ако той се изгражда според закона на числото седем, което лежи в основата на цялата природа, би могъл да преуспява. Дъгата също има седем цвята: червено, оранжево, жълто, зелено, синьо, индиго, виолетово. Също така има седем интервали в музикалната гама: прима, секунда, терца, кварта, квинта и т.н.; също и атомните тегла в химията следват правилото на числото седем. И това число прониква през цялото сътворение. Ето защо съвсем ясно е било за Пазителите на древната мъдрост, че структурата на човешкото общество трябва също така да бъде регулирана по този закон. Според един точен предварително изработен план тези седем царе са седем степени, седем обединени части. Това бе обикновеният начин, по който се установяваше нова епоха в историята по онова време. Бе направен план, тъй като това се смяташе за средство да се предотвратят каквито и да било глупости и за този план бе написан закон. Този план действително е съществувал в началото. Всеки е знаел, че световната история се ръководи според един определен план. Всеки е знаел, че когато се намира в третата фаза на 4-та епоха, е трябвало да бъде ръководен от нещо определено.

Първоначално в древния Рим е имало свещеническа държава с един план-идея в основата на нейната култура, който е бил записан в книги, наречени книги на Сибилите. Те не са нищо друго освен първоначалният план, в основата на който лежи законът за седмортната епоха и те все още продължаваха да бъдат четени при нужда в най-ранните дни на Римската империя.

Физическото тяло бе взето като модел. И това не е неразумно. Днес хората са склонни да третират физическото тяло като нещо по-низше. Те гледат малко с презрение на физическото. Това обаче не е оправдано, тъй като нашето физическо тяло е най-съвършената ни част. Вземете една отделна кост. Погледнете например горната част на бедрената кост внимателно и вие ще видите колко внимателно е конструирана тя. Най-добрият инженер, най-добрият техник, не би могъл да създаде такова съвършено нещо, ако му се зададе задачата да постигне възможно най-голямата опорна сила, използвайки най-малкото количество материал. И така цялото човешко тяло е конструирано по най-съвършен начин. Това физическо тяло наистина е най-съвършеното възможно нещо. Един атом винаги говори и ще говори с най-голямо възхищение за човешкото сърце, което функционира по чуден начин, макар че човешките същества не правят нищо друго през целия си живот, освен да му поднасят отрови. Алкохол, чай, кафе и т.н. атакуват сърцето по най-невероятен начин. Ала това сърце е така чудесно изградено, че може да издържи всичко това до дълбока старост.

Физическото тяло, най-низшето от телата, следователно притежава най-голямото съвършенство. По-малко съвършени са по-висшите тела, които все още не са придобили такова съвършенство в своето развитие: етерното тяло и астралното тяло непрекъснато работят против нашето физическо тяло чрез атаките на нашите страсти и желания. Като наш четвърти принцип следва истинското бебе, - човешкият аз, който като блуждаещо огънче трябва да очаква от бъдещето

да му предложи онези правила, които ще действат като насока за неговото поведение, каквато физическото тяло отдавна има.

Когато развиваме една социална структура, трябва да имаме онова, което ще направи основите ѝ яки. Така сагата оставя Ромул, първият римски цар, който представлява първият принцип да бъде издигнат в небето като бог Квиринус. Вторият цар Нума Помпилий, вторият принцип, олицетворява социалния ред; той донася закони за обикновения живот. Третият цар Тулий Хостилий, олицетворява страстите. Под неговото управление започват нападенията срещу божествената природа, причинявайки разногласия, борба и война, чрез които Рим става велик. При четвъртия цар Анкус Мартиус, се развиват изкуствата, онези неща, които произтичат от Кама-Манас /човешкия аз, егото/.

Четири по-низши принципа на човека не са в състояние да родят трите по-висши принципа - петия, шестия и седмия. Това също се символизира в римската история. Петият римски цар Тарквиний Прискус не е роден от римския организъм, а е бил въведен в римската култура от етруската култура като нещо по-висше. Шестият цар Сервий Тулий представлява шестият член на човешкия цикличен закон, Будхи /Живот-дух/. Той е в състояние да управлява кама /астралното тяло/, физическо-сетивния прототип на Будхи. Той представлява канона на закона. Седмият цар Тарквиний Супербус, най-възвишеният принцип е този, който трябва да бъде победен, тъй като не е възможно да се поддържа високото ниво, импулсът на социалната система.

Виждаме как в римската история е демонстрирано, че трябва да има план в основата на изграждането на държавата така, както има за всяка друга сграда в света. Че светът е храм, че социалният живот също така трябва да бъде изграден и организиран, че трябва да има колони като храм и че великите мъдреци трябва да бъдат колоните на този храм - това намерение е проникнато с древната мъдрост. Това не е онази мъдрост, която просто може да се научи, а мъдрост, която трябва да бъде вградена в човешкото общество. Седемте принципа бяха правилно прилагани. Единственото който бе в състояние да поеме цялото това знание, цялата тази мъдрост в себе си, може да работи за изграждането на обществото.

Ние не бихме постигнали много като теософи, ако бихме се ограничили само да размишляваме върху това как човешкото същество е изградено от своите различни членове. Ние ще сме в състояние да изпълним нашата задача само ако внесем принципите на теософията в ежедневиия живот. Ние трябва да се научим да боравим с тях по такъв начин, че всяко обръщане на ръката, всяко движение на пръста, всяка стъпка, която правим, да носи отпечатък, да бъде израз на духа. По този начин ние ще трябва да започнем да изграждаме изгубения храм.

За това е нужно да приемем в себе си нещо от величието и всеобхватността на всемирните закони. Нашите навици на мислене трябва да бъдат проникнати от оня вид мъдрост, която води от великите представи към подробностите - по същия начин както изграждането на една къща започва от завършения и пълен план, а не като слагаме камък върху камък преди да е налице проектът за къщата. Това изискване трябва да бъде поставено, в противен случай нашият свят ще се превърне в хаос. Като теософи ще осъзнаем, че законът трябва да управлява света, както осъзнаваме, че всяка стъпка, която правим, всяко наше действие е отпечатък на духовния свят. Тогава ще можем да изграждаме храма. Това е значението на изграждането на храма: каквото и да започнем да правим, то да бъде в унисон със закона.

Знанието, че човек трябва да включи себе си в изграждането на великия световен храм, все повече е бивало забравяно. Един човек може да бъде роден и да умре днес, без да има никаква представа за факта, че в нас се проявяват закони. И че всяко нещо, което ние правим, се управлява от законите на Вселената. Целият настоящ живот е похабен, защото хората не знаят, че те трябва да живеят според закони. Ето защо свещеническите мъдреци на древните времена са измисляли средства да спасят нещо от великите закони на духовния свят за новата култура. Това е било, така да се каже, една стратегия на великите мъдреци да скрият този ред и хармония в много клонове на живота - да, дори що се отнася и до игрите, които хората използват за свое забавление в края на деня. В играта на карти, във фигурите на шаха, в смисъла на правилата, по които човек играе, ние намираме намек, макар и много слаб,

на реда и хармонията, която аз описах. Ако вие започнете да играете карти с някого, не ще можете да го сторите, ако не знаете правилата и начина на игра. И това наистина загатва за великите закони на Вселената. Онова, което е известно като Сефирота на Кабала, онова, което знаем като седемте принципа в техните различни форми, това отново е включено в начина, по който картите се нареждат една след друга в течение на играта. Дори в очарованията на играта адептите са знаели как да въведат великите космически закони, че дори в играта хората да имат поне един малък допир до мъдростта. За тези, които поне знаят как да играят карти, тяхното настояващо въплъщение не е съвсем напразно. Това са тайни как великите Адепти се намесват в колелото на съществуването. Ако някой каже на хората да се ръководят от великите космически закони, те не биха го правили. Но ако законите са въведени незабележимо в нещата, понякога е възможно в тях да се влее капка от тази нагласа. Ако вие имате това отношение към нещата, ще получите представа, какво се символизира чрез великата алегория за изгубения храм.

В тайните общества, всред които принадлежи и Свободното масонство, с Легената за храма е създадено нещо, свързано с изгубения храм и неговото бъдещо възстановяване. Тази легенда е много дълбока, ала съвременното Свободно масонство обикновено няма понятие за нея. Един свободен масон днес не се различава особено от болшинството хора; и той не спечелва нещо особено в новия живот. Но ако той остави Легендата за храма да му въздейства това ще бъде голяма помощ. Всеки, който поеме в себе си Легендата за храма, получава нещо, което по специален начин, оформя неговото мислене. И всичко зависи от закономерното мислене. Тази Легенда за храма е както следва:

Някога един от Елохимите се свърза с Ева и от това се роди Каин. Друг Елохим, Адонай или Яхве-Йехова тогава създаде Адам. Последният от своя страна се свърза с Ева и от този брак се роди Авел. Адонай причини неприятности

между принадлежащите на Каиновата фамилия и принадлежащите към Авеловата фамилия; резултатът от това бе, че Каин уби Авел. Но от възобновеното съединяване на Адам и Ева бе основана расата на Сет.

Така ние имаме две различни раси човечество. Едната се състои от първоначалните потомци на Елохим, синовете на Каин, които също се наричат Синове на огъня. Те са онези, които обработват Земята и създават от неодушевената природа и я трансформират чрез изкуството на човека. Енох, един от потомците на Каин, научи човечеството на изкуството да дяла камъни, да изгражда къщи, да организира обществото, да основава цивилизовани общества. Друг от потомците на Каин беше Тубал-Каин, който обработвал металите. От този род произхождаше и архитектът Хирам-Абиф.

Авел беше овчар, той здраво се придържаше към онова, което намираще и приемаше света такъв, какъвто беше. Това е винаги противоположността между хората. Едни се държат за нещата, каквито са, други желаят чрез изкуство да създават нов живот от неодушевеното. Други народи са изобразили прадеда на тези Синове на огъня в мита за Прометей. Синове на огъня са, които от всеобхватните всемирни мисли трябва да внесат в света мъдростта, красотата и добротата, за да преобразят света в един храм.

Цар Соломон беше потомък от линията на Авел. Той не можеше сам да изгради храма, липсваше му изкуството. Затова той назначи архитекта Хирам-Абиф, потомъка на Каин. Соломон е бил божествено красив. Когато Савската царица го срещнала, ѝ се сторило, че вижда образ от злато и слонова кост. Тя дошла, за да се сгоди с него. Йехова също се нарича Богът на формата, който превръща живота в жива сила, в контраст с другия Елохим, който създава живот от безжизненото. На кое от двете принадлежи бъдещето? Това е великият въпрос на Храмовата легенда. Ако човечеството се развиваше според религията на Йехова, целият живот би замръзнал във формата.

В окултната наука това се нарича Преминаване в Осмата сфера. Ала сега вече сме дошли до точката във времето, когато самият човек трябва да събужда мъртвото към живот. Това ще стане чрез Синовете на Каин, чрез онези, които не разчитат на наличните неща около тях, а самите са творци на нови форми. Синовете на Каин самите формират изграждането на света.

Когато Савската царица видяла храма и попитала кой е архитектът, ѝ казали, че това е Хирам. И като го видяла, той веднага ѝ се сторил, че е онзи, който е предназначен за нея. Цар Соломон заревнувал; той се сговорил с трима чираци, които не бяха успели да станат майстори, да подрият великия храм шедьовър, Бронзовото море. Този велик шедьовър трябваше да бъде отлят. Човешки дух трябваше да бъде съединен с метала. От тримата чираци един бил сирийски зидар, вторият финикийски дърводелец, а третият еврейски миньор. Заговорът успял: отливането било развалено чрез изливане вода върху него. То цялото избухва на парчета. В отчаяние архитектът искал да се хвърли в горещината на пламъците. Тогава той чул глас от центъра на Земята. Това било гласът на самия Каин, който му извикал: "Вземи тук чука на световната божествена мъдрост, с който всичко можеш отново да поправиш". И Каин му дал чука. Духът на човека е онова, което човекът вгражда в своето астрално тяло, ако не го остави в състоянието, в което го е получил. Това е работа, която Хирам сега трябва да извърши. Ала се създаде заговор срещу живота му. Ние ще продължим следния път оттук.

Исках да разкажа легендата до тук, за да покажа как в първоначалните окултни братства живееше мисълта, че човекът има да изпълни задачата да реконструира неодушевления свят, да не бъде доволен от това, което вече е създадено там. Мъдростта по този начин става дело, като прониква в неодушевления свят, така че светът да стане отражение на първоначалната и вечна духовност.

Мъдрост, красота, сила са трите основни думи на всяко Свободно масонство. Така да се промени външния свят, че той да стане дреха за духовното - това е задачата.

Днес самите свободни масони вече не разбират това и смятат, че човек би трябвало да работи само върху своето собствено аз. Те се считат за особено умни, когато казват, че работещите зидари-масони на Средните векове не са били свободните масони. Ала работещите зидари са били точно онези, които винаги са били свободни масони, защото външната структура трябваше да стане точно копие на духовното, на храма на света, който трябва да бъде изграден от интуитивната мъдрост. Това е мисълта, която преди е лежала в основата на великите творения на архитектурата и е била изработена във всичките и детайли.

Аз ще илюстрирам с един пример превъзходството на мъдростта над само интелекта. Нека да вземем една древна готическа катедрала и да разгледаме чудната акустика, която не може да бъде достигната днес, тъй като това дълбоко знание е загубено.

Прочутото езеро Моерис /Moeris/ в Египет е точно такава чудесно творение на човешкия дух. То не е било естествено езеро, а е било създадено чрез интуицията на мъдрите хора, така че да може да се складира вода по време на изобилие за разпределение по цялата страна по време на суша. Това е било голямо постижение за напояването.

Когато човекът се научи да твори със същата мъдрост, с която божествените сили са сътворили природата и направили физическите неща, тогава ще бъде съграден храмът на Земята. Това не зависи колко отделни неща можем да сътворим от нашата собствена мъдрост; ние обаче трябва да имаме становището, че само посредством мъдрост може да бъде сътворен храмът на човечеството.

Когато днес вървим из градовете, тук има обушарница, там има аптека, по-нататък сиренар и магазин, продаващ бастуни. Ако точно сега нещо от това не ни трябва, това не ни засяга. Колко малко външния живот на такъв един град отразява онова, което ние чувстваме, мислим и възприемаме. Колко много по-различно бе всичко това през Средните векове. Когато някой се разхождаше по улиците тогава, виждал фасадите на къщите, изградени в стила на манталитета и характера на жителите. Всяка дръжка на вратата изразявала онова, което човекът с обич оформил в унисон със своя дух.

Разходете се например в един град като Нюрнберг: там все още ще откриете основата на онова, което е било някога. И след това, като контраст, помислете за модерната абстракция, която вече няма нищо общо с хората. Това е векът на материализма и неговите хаотични произведения, до които човек стъпка по стъпка е дошъл от по-ранната духовна епоха.

Човекът е роден от една природа, която някога е била така оформена от боговете, че всичко вътре в нея съответствало на великия план за света, на великия храм. Имало е някога време, когато не е имало нищо на тази Земя, към което сте могли да погледнете, без да си кажете: Божествените същества са изградили този храм до степеня, в която човешкото физическо тяло било завършено. Тогава по-висшите принципи /психическите сили/ на човешката природа го обзели и чрез това дошли в света безредие и хаос. Желания, страсти и емоции внесли безредие в храма на света, Само когато от собствената воля на човека закон и ред отново биха заговорили по по-възвишен и по-красив начин, както някога боговете при създаването на природата, само когато човекът позволи да се прояви богът вътре в него, за да може като един бог да догради храма - само тогава изгубеният храм отново ще бъде спечелен.

Не е правилно да мислим, че само онези, които могат да градят, трябва да правят това. Не, това зависи от нагласата, дори ако човек знае твърди много. Ако човекът има правилно направление на своя ум и след това се ангажира в социална, техническа и юридическа реформа, тогава този човек изгражда изгубения храм, който отново трябва да бъде съграден. Ако човек започне реформи - колкото и с добри намерения - като му липсва тази настройка на ума, то тогава той внася още повече хаос. Тъй като индивидуалният камък е безполезен, ако той не е част от цялостния план на сградата. Ако реформирате закона, религията или каквото и да било друго - дотогава, докато имате предвид само едното нещо, без да разбирате цялото, всичко това дава за резултат само разрушение.

Затова теософията (антропософията) е не само теория, а и практика, най-практичното нещо на света.

Погрешно е да се смята, че теософите са отшелници, неангажирани в оформянето на света. Ако бихме могли да накараме хората да се ангажират в социална реформа от теософска основа, то много от тях биха постигнали по-бързо и по-сигурно онова, което искат да стане. Тъй като единичните реформаторски движения водени сами за себе си, - без да искам да кажа нещо против никакво социално движение, - довеждат само до фанатизъм. Всички отделни реформаторски движения - еманципатори, въздържатели, вегетарианци, защитници на животните и т.н. - са полезни само ако работят заедно. Техният идеал може да бъде правилно реализиран само в едно велико всемирно движение, което в единство води към всемирния световен храм.

Това е идеята, която лежи зад алегорията на изгубения храм, който отново трябва да бъде изграден.

БЕЛЕЖКИ ОТ ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИ

Въпрос: Каква е разликата между синовете на Каин и синовете на Авел?

Отговор: Синовете на Каин са неузрелите; синовете на Авел са презрелите. Синовете на Авел се обърнали към висшите сфери, когато те са приключили с тези въплъщения. Синовете на Авел са слънчевите питри /тези, които преминават своя човешки стадий на Старото Слънце/; Синовете на Каин са най-узрелите от лунните питри /онези, които са преминали своя човешки стадий върху Старата Луна/.

Въпрос: Защо са се развили толкова много мистични и масонски общества?

Отговор: Всяка висша работа може да бъде предприета само в едно общество. Рицарите на кръглата маса на Артур обикновено са били дванадесет.

Въпрос: Вие запознат ли сте с работата на Алберт Шефъл? /Albert Schiffler/.

Отговор: Алберт Шефъл написа един труд по социология и това, което той дава е много по-масонско, отколкото онова, което излиза от ложите на свободните масони.

ДВАНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

ОТНОСНО ЗАГУБЕНИЯ ХРАМ И КАК ТОЙ ЩЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ВЪЗОБНОВЕН

/Във връзка с легендата за Истинския кръст или Златната легенда/ /Втора лекция/

Берлин, 22 май 1905 г.

Още малко да поразмислим за изгубения храм. Трябва да считаме Соломоновия храм за най-великия символ. Главното е да се разбере този символ. Вие знаете течението на събитията от Библията, как той възниква. В този случай ние нямаме работа само със символи, а фактически и с външни реалности, в които обаче едновременно един дълбок световно-исторически символизъм намира своя израз. И онези, които съградиха храма осъзнаваха какво той трябваше да изразява.

Нека да разгледаме защо бе изграден храмът. И вие ще видите, че всяка дума в библейския разказ за него е един дълбоко значителен символ. Необходимо е само да размислите в какъв период сградата бе издигната. Нека специално да си припомним библейското обяснение защо храмът трябваше да се изгради. Яхве даде това обяснение на Давид: "Един дом за Моето име" - Това ще рече дом за името Яхве. И сега нека да си изясним какво означава името Яхве.

Древното юдейство в известен период от време много ясно започва да разбира светостта на името Яхве. Какво означава то? Едно дете в даден момент на своя живот се научава да използва думата "Аз". Преди това то счита себе си за нещо. И така както то нарича другите неща, така нарича и себе си с едно обективно име. Едва по-късно то се научава да използва думата "Аз". Моментът в живота на велики личности, когато за първи път осъзнават себе си като един аз, е много изпълнен с голямо значение. Жан Пол разказва следния инцидент: Като малко момче той веднъж стоял в една плевня в двора на една ферма; в онзи момент той за първи път преживял своето собствено "Аз". И толкова спокоен и тържествен бил този момент за него,

че той казва: "Тогава аз погледнах в най-вътрешната част на душата ми като в Светая Светих".

Човечеството се е развивало през много епохи и всеки е схващал себе си по този обективен начин до атлантските времена: едва през атлантската епоха човекът се развива до степен, да каже за себе си "Аз". Древните евреи включили това в техните доктрини.

Човекът е преминал през царствата на природата. Азовото съзнание възникнало в него най-накрая. Астралното, етерното и физическото тяло и азът заедно формират Питагорейския квадрат. И юдейството прибавя към това и божествения Аз, който идва към нас отгоре, в контраст с егото (азът) отдолу. Така от квадрата става един петоъгълник. По този начин юдейството преживява Господ Бог на своя народ и е било нещо свещено да произнесеш "името". Докато други имена, такива като "Елохим" или "Адонай", ставали все по-известни, само помазаният свещеник в Светая Светих имал право да произнесе името "Яхве". През време на Соломон древният юдаизъм идва до светостта на името "Яхве" до това "Аз", което може да живее в човека. Трябва да приемем изискването на Йехова към човека като нещо, което е искало самият човек да стане храм на най-светия Бог. Сега ние спечелихме едно ново понятие за Бог, именно това: Богът, който е скрит в човешките гърди, в най-дълбоката святост на човешкото себе, трябва да бъде превърнат в един морален бог. По този начин човешкото тяло е става един велик символ на най-святото.

И сега трябваше да бъде издигнат един външен символ, тъй като човекът е храм Божи. Храмът трябваше да бъде символ, илюстрирайки собственото човешко тяло. Затова бяха изпратени зидари като Хирам-Абиф, които разбирали практическите изкуства, които биха могли да трансформират самия човек в един бог. Два образа в Библията разказват за това: Единият е Ноевият ковчег, а другия е Соломоновия храм. В едно отношение двата са еднакви и все пак напълно различни.

Ноевият Ковчег бе изграден да запази човечеството за настоящия стадий на човешкото съществуване. Преди Ной човекът живял в атлантската и в лемурийската епоха. През това време Ной не бе изградил корабът, който трябваше да го пренесе през водите на астралния свят в земното съществуване. Човекът е дошъл от водите на астралния свят и Ноевият ковчег го пренася през тях. Ковчегът представлява конструкция, изградена от несъзнавани божествени сили. От дадените измерения, неговите пропорции съответстват на тези на човешкото тяло, също и на пропорциите на Соломоновия храм.

Човекът се е развил от пропорциите на Ноевия ковчег и сега той трябва да огради своето висше себе с една къща, изградена от собствения му дух, от собствената му мъдрост, изучавайки мъдростта на Соломон.

Ние влизаме в храма на Соломон. Самата врата е много характерна. Квадратът беше един стар символ. Човечеството сега е напреднало от степенята на четворност към онези на петорност, като петочленен човек, който е станал съзнателен в своето висше себе. Вътрешният божествен храм е така формиран, че включва петорното човешко същество. Квадратът е свещен. Вратата, покривът и страничните колони заедно образуват пентаграм. /6, 7/ Когато човекът се събуди от своята четворност, т.е., когато той влезе в своето вътрешно същество - вътрешното светилище е най-важната част на храма - той вижда един вид олтар; вижда два херувима, които се носят като пазещи духове над Кивота на завета, Светая Светих; тъй като петият принцип на човешкото същество, който все още не е слязъл на Земята, трябва да бъде пазен от двете по-висши същности - Будхи и Манас. Така човекът навлиза в степенята на развитието Манас.

Цялото вътрешно светилище е със злато, тъй като златото винаги е било символ на мъдростта. Мъдростта влиза в степенята Манас. Виждаме палмови листа като символ на мира. Това представлява специална епоха на човечеството и тук е поставена като нещо, което се изразява по-късно в християнството.

Водачите на храма пазеха това първо в себе си и по този начин изразиха нещо, което е свързано с по-късното развитие.

По-късно в Средните векове, идеята за Соломоновия храм беше възобновена отново от рицарите темплиери, които искаха да въведат храмовото мислене на Запад. Ала рицарите темплиери бяха криво разбрани по онова време /и така беше осъден Жан Моле, техният Велик Майстор/. Ако искаме да разберем темплиерите, трябва дълбоко да погледнем в човешката история. Онова, в което темплиерите са били обвинявани в процеса срещу тях, напълно почива на едно огромно недоразумение. На времето си рицарите темплиери са казвали: "Всичко, което ние преживяхме досега е една подготовка за онова, което СпаСетелят желаше." Те продължаваха: "Християнството има бъдеще, има една нова задача. И ние имаме за задача да подготвим различните секти на Средните векове и изобщо човечеството за онова бъдеще, в което християнството ще възкръсне с нова яснота, каквато СпаСетелят всъщност искаше. Ние видяхме християнството да възниква през 4-та културна епоха; то ще се развие по-нататък през 5-та, ала само през 6-та епоха то ще празнува Славата на своето възкресение. Ние трябва да го приготвим. Трябва да насочваме човешките души по такъв начин, че да бъде проявено едно истинско действително и чисто християнство, в което името на най-възвишеното да намери своето място".

Йерусалим трябваше да бъде центърът и оттам по целия свят да потече тайната за отношението на човека към Христос. Онова, което бе представено символично от храма, би трябвало да стане жива реалност. За темплиерите се казваше и именно това беше обвинението срещу тях, че те са установили някакъв вид звездо-поклонничество, а също и слънце-поклонничество. Обаче зад това лежи една велика тайна. Литургията се разделяше на две части; така наречената малка литургия, в която на всички беше позволено да участвуват; и когато тя беше приключена и по-голямото мнозинство от присъстващите си бе отишло, следваше голямата литургия, която бе само за онези, които желаша да преминат през окултно обучение, да тръгнат по "пътя". В тази голяма литургия най-напред се изказваше Апостоличното верую;

след това бе излагано развитието на християнството по целия свят и как то бе свързано с великия ход на световната еволюция.

Условията на Земята не са били винаги същите както днес. Земята някога е била свързана със Слънцето и Луната. Слънцето отдели себе си и започна да свети върху Земята отвън. По-късно Луната също се отдели. Така в ранни времена Земята беше съвсем по-друг вид обиталище за човека. По онова време човекът беше физически съвсем по-различен. А когато Слънцето и Луната се отделиха от Земята, целият живот на човека се промени. Раждане и смърт се появиха за първи път, човекът за първи път се прероди и за първи път азът на човека, индивидуалността слезе във физическото тяло и започна да се въплътява в непрекъсната последователност. Един ден това отново ще бъде преустановено. Земята отново ще бъде съединена със Слънцето и тогава човекът ще бъде в състояние да премине по-нататъшната си еволюция на Слънцето. Така ние имаме специфична серия от стъпки, според която Слънцето и човекът се движат заедно. Такива неща са свързани с напредването на Слънцето по свода на небето.

Сега всичко, което става в света, е накратко преповтаряне в следващите стадии. Всичко е било повторено, вкл. най-напред еволюцията на глобалните степени, след това втората, третата коренни раси. Тогава човекът се инкарнира. Слънцето се отдели от Земята по времето на преминаването от втората към третата Велика епоха (коренна раса), а Луната през третата епоха /Лемурия/. Сега Земята се развива от 3-та към 6-та епоха, когато Слънцето отново ще се съедини със Земята. Тогава ще започне нова епоха, в която човекът ще е постигнал много по-висока степен и повече няма да се преражда.

Това учение относно насоката на еволюцията е дошло в света чрез религията под формата на разказа за Ноевия ковчег. В това учение е предсказано онова, което ще се случи в бъдеще. Съединяването на Слънцето със Земята е предзнаменувано в появяването на Христос на Земята. Винаги е така с такива учения.

За известно време онова, което става е повторение на миналото, след това започва да се говори за бъдещето. Всяка отделна културна епоха така както тя е свързана с еволюцията на съзнанието за всяка народност, е свързана с прогресията на Слънцето през Зодиака.

Вие знаете, че времето за преминаване от 3-та към 4-та културна епоха бе представено от знака на Овена или Агнето. Вавилоно-асирийската епоха събра в знака на Телеца всичко онова, което беше важно за това време. Предишната ерсийска епоха бе обозначена от знака на Близнаци. И ако отидем все по-назад в миналото, идваме до знака Рак за санскритската култура. Тази епоха, в която Слънцето беше в Рака по времето на пролетното равноденствие, бе една повратна точка за човечеството. Атлантида бе потънала и 1-та подраса /културна епоха/ на 5-тата Велика епоха (коренна раса) беше започнала. Тази повратна точка бе отбелязана от Рака. Следната културна епоха започна с преминаването на Слънцето в знака Близнаци. Една по-нататъшна степен на историята ни довежда в културата на Мала Азия и Египет, когато Слънцето преминава в знака на Телеца. И когато Слънцето продължи своя път през Зодиака, започва 4-та културна епоха, която в гръцките легенди е свързана с Овена или Агнето /легендата за Язон и търсенето на Златното руно/ И самият Христос по-късно в ранните християнски времена бе представен от Агнето. Той наричаше Себе си Агнето.

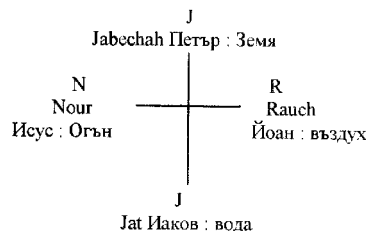
Ние проследихме времето от 1-та до 4-та културни епохи. Слънцето продължава по небесата и влизаме в знака Риби, където самите ние сме в една критична точка. След това, в бъдеще, по времето на 6-та епоха ще дойде време, когато човекът ще стане толкова вътрешно очистен, че самият той ще стане храм на божественото. По това време Слънцето ще навлезе в знака на Водолея. Така Слънцето; което всъщност е външният израз на нашия духовен живот, напредва през небесното пространство. Когато Слънцето влезе в знака на Водолей в пролетното равноденствие,

тогава то за първи път ще бъде напълно ясно разбрано.

Така разказва голямата литургия, от която всички непосветени бяха задължени да излязат. Ясно бе за всички, които оставаха, че християнството, което бе започнало като едно семе, в бъдеще ще донесе нещо съвсем различно като плод и чрез името Водолей се означаваше Йоан Кръстител, който разпръскваше християнството като синапово семе. Водолей означава същото като Йоан, който кръщава с вода, за да подготви човечеството да приеме християнското кръщение с огън. Идването на един "Йоан Водолей", който, първо, ще потвърди стария Йоан и ще прокламира един Христос, който ще възобнови храма, когато ще е дошла великата точка на времето, когато Христос отново ще говори на човечеството - това беше преподавано в дълбините на templeйските мистерии, така че събитието да бъде разбрано.

Освен това templeйерите казаха: "Днес ние живеем в една точка на времето, когато хората все още не са узрели за разбиране на великите учения; ние все още трябва да ги подготвим за Йоан Кръстителя, който кръщава с вода." Кръстът бе издигнат пред кандидата templeйер и му бе казано: "Ти трябва да се отречеш от Кръста сега, така че да го разбереш по-късно; първо стани един Петър, първо се отречи от писанията, като Петър Камъка, който се отрече от Господа." Това бе казано на кандидата templeйер като предварително обучение. Нека сега разгледаме този Петър-стадий.

Обикновено хората толкова малко разбираха от всичко това, дори и буквите върху кръста не бяха правилно тълкувани. Платон казваше за това, че световната душа е разпъната върху кръста на световното тяло. Кръстът символизира четирите елемента. Растителното, животинското и човешкото царство са изградени от тези четири елемента. На кръста е написано: jam = вода = Иаков; Nour = огън, което се отнася до самия Христос; Rauch = въздух, символ за Йоан; и четвъртото Jabeschah = Земя или скала, за Петър.

И така върху Кръста стои онова, което е изразено в имената на тримата апостоли, докато единното име J. N. R. J. означава самия Христос. "Земята" е мястото, където самото християнство най-напред трябваше да бъде донесено, в онзи храм, до който самият човек е довел себе си, така че да бъде обвивка за онова, което е по-висше. Ала този храм...../празнота в текста.

Петелът, който е символ едновременно и за висшето и за низшето човешко себе "пропява два пъти" /Марко, 14:30/. Петелът пропява за първи път, когато човек слезе на Земята и материализира себе си във физическо вещество; той пропява за втори път, когато човек ще се издигне отново, когато ще се научи да разбира Христос, когато се появи Водолеят. Това ще бъде през 6-та културна епоха. Тогава човекът духовно ще разбере какъв би трябвало да стане. Егото, Азът, ще е достигнал известна степен тогава, когато онова, на което Соломоновият храм е символ, ще бъде реалност в най-висшия смисъл, когато самият човек ще стане храм за Яхве.

Преди това обаче, човекът все още има да премине през три степени на просветление. Азът е в троична обвивка: първо в астралното тяло, второ в етерното тяло, трето във физическото тяло.

Когато сме в астралното тяло, ние за първи път отричаме божественото Аз, за втори път го отричаме в етерното тяло и за трети път във физическото тяло. Първото пропяване на петела е троично отричане чрез троичната обвивка на човека. И след като той премине през трите тела, когато азът открие в Христос своята най-велика символична реализация, тогава петелът пропява за втори път.

Никой от темплиерите, които бяха изтезавани, не можеше да изясни на съдиите тази борба, човек да се издигне до едно правилно разбиране за Христос, като първо премине през степената на Петър.

Още от началото темплиерите се поставиха в положението като че ли се отричат от кръста. След като всичко това е било изяснено на темплиера, му беше показвана символичната фигура на божественото Същество във форма на един многоуважаван човек с дълга брада /символизиращ Отец/. Когато хората са се развивали и са стигнали дотам да приемат собствен водач от Учителите, тогава, като Слово на ръководещия Отец, пред хората ще застане Учителят, който ще поведе хората към разбирането на Христос.

А след това на темплиерите бе казано: "Когато разберете всичко това, вие ще бъдете узрели да се присъедините към изграждането на великия храм на Земята; вие трябва така да сътрудничите, така да подреждате всичко, че тази велика сграда да стане място за живеене на нашите истински дълбоки себета, на нашия вътрешен Кивот на завета. "

Ако разгледаме всичко това, откриваме, че имаме образи от огромно значение. И онзи, в чиято душа тези образи могат да оживеят, все повече и повече ще става способен да стане ученик на онези велики Учители, които подготвят изграждането на храма на човечеството. Такива велики представи работят като сили в нашите души, така че чрез това да преминем през очищение, което ще ни доведе до изобилстващ живот в духа.

Ние откриваме същата средновековна склонност, както се е проявявала в рицарите темплиери, в двете кръгли маси на цар Артур и на Светия Граал. В Кръглата маса на цар Артур

може да бъде намерена древната всемирност, докато истинската духовност на християнското рицарство трябваше да бъде подготвена в онези, които охраняваха мистерията на Светия Граал. Забележително е колко спокойно и обективно средновековните хора размишляваха и разглеждаха развиващата се сила /плода/ и външната форма на християнството.

Когато проследявате учението на темплиерите, в неговата сърцевина има един вид благоговение към нещо от женско естество. Това женско естество бе известно като Божествената София, Небесната Мъдрост. Манас е петият принцип, Духовното себе на човека, което трябва да бъде развито, за което трябва да бъде изграден един храм. И така както петогълникът /пентаграмът/ при входа на Соломоновия храм характеризира петчленното човешко същество, този женски принцип по същия начин изобразява мъдростта на Средните векове. Тази мъдрост е точно онова, което Данте искаше да изобрази в своята "Беатриче". Само от тази гледна точка може да бъде разбрана Дантевата "Божествена комедия". И ето как вие откривате Данте да използва същите символи като онези, които намират израз в темплиерите, христовите рицари, рицарите на Граала и пр.. Всичко, което ще стане в бъдеще е подготвяно дълго преди това от великите посветени, които предсказват бъдещите събития по същия начин, както са в "Апокалипсиса" или "Откровението", така че душите да бъдат подготвени за тези събития.

Според легендата ние имаме две различни течения, когато човечеството е дошло на Земята: децата на Каин, които един от Елохимите придоби чрез Ева, децата на Земята, в които откриваме великите изкуства и външните науки. Това е едно от теченията; то беше презряно, но ще бъде осветено чрез християнството, когато петият принцип дойде в света. Другото течение е онова на децата Божии, които са водили човека към разбирането на петия принцип. Те са онези, създадени от Адам. По-късно синовете на Каин бяха призовани да създадат външната обвивка, която да съдържа онова, което синовете Божии, децата на Авел-Сет създадоха.

В Кивота на завета е скрито свещеното име на Яхве. Обаче онова, което е необходимо, за да се трансформира света, за да се създаде обвивка на Светая Светих,

трябва отново да бъде извършено чрез синовете на Каин. Бог създаде физическото човешко тяло, в което работи човешкото его като първоначално разрушава този храм. Човекът може да спаси себе си, само ако първо построи къща да го пренесе през водите на страстите, ако построи за себе си Ноевия ковчег. Тази къща трябва отново да постави човека на краката му. И тъй онези, които дойдоха в света като деца на Каин изграждат външната част, а онова, което са дали децата Божии, изграждаха вътрешната част.

Тези два потока вече течаха, когато нашата раса започна...../пропуск/.

И тъй ние ще можем да разберем теософията (антропософията), само когато погледнем на нея като завет, който подготвя онова, което означава храмът на Соломон, и което бъдещето ще ни донесе. Ние трябва да се подготвим за Новия съюз на мястото на Стария съюз. Стариият е заветът на творящия Бог, който Бог работи върху храма на човечеството. Новият завет е онзи, при който самият човек обгражда божественото с храма на мъдростта, когато той го възобнови, така че това "Аз" да намери убежище на тази Земя, когато възкръсне от материята и бъде свободно.

Толкова дълбоки са символите, а и такова беше възпитанието, която templeиерите искаха да дадат на човечеството. Розенкройцерите не са нищо друго, освен наследници на Ордена на templeиерите, те не искат друго, освен това, което искаха templeиерите и което също желае теософията: те всички работят върху Великия храм на човечеството.

ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

ОТНОСНО ИЗГУБЕНИЯ ХРАМ И КАК ТОЙ ЩЕ БЪДЕ ВЪЗОБНОВЕН

/Във връзка с Легендата за истинския кръст, или Златната легенда/ /Трета лекция/

Берлин, 29 май 1905 г.

Тъй като ние говорихме няколко пъти за християнството, и неговото настоящо и бъдещо развитие, ние сме достигнали до точката, където днес трябва да разгледаме значението на символа на кръста - не толкова исторически, колкото фактически.

Вие, разбира се, знаете колко всеобхватно и символично значение е имала емблемата на кръста за християнството; и днес бих искал да осветля връзката между кръстния символ и значението на Соломоновия храм за световната история.

Наистина съществува една т.нар. свята легенда за цялото развитие на кръста: в нея по-малко се бори с кръстния знак или неговото всемирно символично значение, отколкото с този много специален и особен кръст, за който говори Христос, самият кръст, на който Христос Исус беше разпнат. Понастоящем вие също знаете, че кръстът е символ за всички хора и че той се намира не само в християнството, а в религиозните вярвания и символизма на всички народи, така че той трябва да има същото общо значение за цялото човечество. Обаче онова, което специално ни интересува днес е как кръстният символ придоби своето основно значение за християнството.

Християнската легенда за Кръста е, както следва: ние ще започнем с нея.

Дървото или дървеният материал, от който е бил направен кръстът, не е обикновено дърво, а - така разказва легендата - в началото е било издънка от Дървото на живота,

която е била отрязана за Адам, първия човек. Тази издънка била посадена в Земята от Адамовия син Сет и младото дърво развило три дънера, които растели заедно. Прочутият жезъл на Мойсей по-късно е бил отрязан от това дърво. След това в легендата същото дърво играе роля във връзка с цар Соломоновия храм в Йерусалим. То е трябвало да бъде използвано като главен стълб при изграждането на храма. Но после нещо странно се случило. Оказало се, че то по никакъв начин не е подходящо за това място. То по никакъв начин не е могло да бъде внедрено в храма и го поставили над един поток като мост. Тук то никак не било ценено до идването на Савската царица; и като минавала по него, тя видяла какво е същественото в това парче дърво. Тук наистина тя за първи път отново се срещнала със значението на дървото, използвано за този мост, което лежало там между двете сфери, между двата бряга на едната страна и на другата страна, за преминаване през потока. И тъй кръстът, върху който СпаСетелят висял е бил направен от същото това дърво, след което то започнало своите различни по-нататъшни пътувания.

Както виждате същността на тази легенда е за произхода и еволюцията на човешката раса. Предполага се, че Сет, синът на Адам, е взел тази издънка от Дървото на живота и от него израснали три дънера. Тези три дънера символизират трите принципа, трите основни сили на природата, Аتما, Будхи, Манас, които са израснали заедно и образуват троицата, която е основа на всеки растеж и всяко развитие. Възможно е, Сет - синът на Адам -, който е заел мястото на убития от Каин Авел, - да е посадил издънката в Земята.

Вие знаете, че, от една страна, ние говорим за Каиновото течение на еволюцията, а от друга страна, за потомците на Авел и Сет. Синовете на Каин, които работят върху външния свят, култивират по-специално науките и изкуствата. Те са онези, които донасят камъните от външния свят за изграждането на храма. Чрез тяхното изкуство ще се изгради храмът. Потомците от линията Авел-Сет са т.нар. Синове Божии, които култивират истинската духовна част на човешката природа. Тези две течения винаги донякъде са били в противодействие, в антитеза. От една страна, ние имаме светската дейност на човека, развитието на онези науки, които обслужват човешкото удобство и външния живот изобщо; от друга страна, ние имаме Синовете Божии, заети с развитието на човешките по-висши способности.

Трябва това нещо да ни бъде ясно: гледната точка, от която произхожда свещената Легенда за кръста, строго различава между само външното изграждане на Световния храм чрез наука и технология и онова, което като религиозна основа и импулс работи за освещаването на целия Храм на човечеството. Само поради това че на този Храм на човечеството е зададена една по-висока задача - защото външната сграда, така да се каже, обслужваща само нашето удобство, се превръща в израз на Дом Божии – тя може да стане обвивка за духовната вътрешна същност, в която се подхранват по-висшите задачи на човечеството. Само защото силата се трансформира в усилие за небесна добродетел, външното се формира в красота, думите на обикновения човешки разговор в думи, обслужващи божествената мъдрост, само защото светското се моделира в божествено, то може да постигне своето съвършенство. Когато трите добродетели мъдрост, красота и сила станат обвивката на божественото, тогава Храмът на човечеството ще бъде съвършен. Това е как гледната точка в основата на тази легенда гледа на нещата.

Следователно в смисъла на тази легенда трябва да си представим, че до появяването на Христос Исус на Земята е имало две течения: едното, което изграждало земния храм, което е повлияло върху делата на човека така, че в едно по-късно време Божественото Слово, което бе дошло на Земята чрез Христос Исус да може да бъде прието. Трябвало е да се подготви жилище за появяването на Божественото Слово на Земята. Освен това самото Божествено за известно време ще се развива в течение на времето като вид подчинено течение на второто течение. Ето защо се прави разлика между синовете човешки, потомците на Каин,

които е трябвало да подготвят светската страна и синовете на Авел-Сет, които са култивирали божествената страна, докато двата потока могат да бъдат съединени един с друг. Христос Исус съедини тези два потока. Храмът следователно трябваше първо да бъде изграден външно, докато като Христос Исус пристигнеше Онзи, който бе в състояние да го въздигне отново в три дни. От една страна, ние имаме потока на синовете на Каин, а от друга потомците от линията Авел-Сет, като и двата подготвят развитието на човечеството, така че Синът Божии да може да обедини двете страни и да съедини двата потока. Това по дълбокомислен начин е намерило израз в свещената легенда.

Самият Сет е онзи, който е взел за Адам издънката от Дървото на живота, и я е посадил в Земята като е отгледал тристеблено дърво. Какво е значението на това тройно разклонено дърво? Нищо друго освен Троицата Атма, Будхи, Манас, троичната висша природа на човека, която ще бъде внедрена в неговите по-нисши принципи. Но вътре у човека тя отначало е завоалирана. Чрез своите три тела - физическо, етерно и астрално - човек първоначално е като една външна обвивка за истинската божествена троица Атма, Будхи и Манас. Вие трябва следователно да си представите, че троицата от физическо, етерно и астрално тяло са като външно представителство на по-висшите сили на Атма, Будхи и Манас. И както художникът изгражда външни форми или изразява някаква идея в цветове, така и тези три обвивки също изразяват едно произвешение на изкуството. Ако вие схванете тези по-висши принципи като идеята за произвешението на изкуството, вие горе долу ще си изградите представа какво е животът на тези три тела.

Човек наистина живее в своята физическа, етерна и астрална обвивка, заедно със своето "Аз", чрез което той така ще трансформира своето троично естество, че трите по-висши принципа ще намерят своето подходящо място за живеене и ще се чувствуват у дома си тук на Земята. Това трябваше да бъде изпълнено от Стария завет. Чрез изкуствата на Каиновата раса, трябваше да се доведат Синовете човешки в света

и чрез тези Синове човешки трябваше да се произведат всички външни неща, които бяха служили на физическото, етерното и астралното тяло. Какви бяха тези външни неща?

Нещата, които служат на физическото тяло, са най-напред всичко, което е изработено от технологията за задоволяване на физическото тяло и за неговото удобство. След това онова, което имаме като социални и политически институции, които регулират задружния живот на хората, което се отнася до изхранването и възпроизвеждането на расата, всичко това служи за развитие на етерното тяло. А за астралното тяло ние имаме сферата на моралните кодекси и етиката, които подчиняват инстинктите и страстите на контрол, който пък регулира и издига астралната природа до по-висока степен.

Така, през времето на Стария авет Синовете на Каин строяха троичния храм. Всичко това, е направено от нашите външни институции, в които можем да включим нашите жилища и инструменти, социални и политически органи, моралната система - всичко това е изградено от Синовете на Каин и обслужва по-нисшите членове на човешката природа.

Другото течение работеше успоредно и се ръководеше от Синовете Божии, техните ученици и последователи. От този поток идват служителите на божествения световен ред, грижешите се за Кивота на завета. В тях ние откриваме нещо, което като отделно течение, върви паралелно с онези, които обслужват външния свят. Те заемат специално положение. Едва след като Соломоновият храм е бил издигнат, Кивотът на завета щеше да бъде поставен вътре в него; това ще рече, че всичко друго трябваше да бъде свършено, спомагащо за Кивота на завета, за да бъде подредено около него. Всичко, което преди е било от светско естество щеше да стане външен израз, едно външно покритие за онова, което означаваше Кивота на завета за човечеството. Значението на Храма на Соломон най-добре ще бъде разбрано от онзи, който може да си го представи като нещо, което външно като физиономия изразява каквото би трябвало да бъде Кивотът на завета като душа.

Онова, което е дало живот на човешките три външни тела, бе взето от Синовете Божии от Дървото на живота.

Това символично е изразено в онова дърво, по-късно използвано за Христовия кръст. То е било първо дадено на Синовете Божии. Какво направиха те с него? Какво е по-дълбокото значение на Дървото на кръста? В тази свята легенда за Дървото на кръста се крие едно много дълбоко значение.

И тъй, каква изобщо е задачата на човешкото същество в неговата земна еволюция?

То трябва да издигне настоящите три тела, с които е надарено, до една по-висока степен, То трябва да издигне своето физическо тяло до по-висока област, а също така своето етерно и астрално тяло. Това развитие е божествената служба, възложена на човечеството. Ето нейният истински смисъл: Да трансформираме нашите три тела в три по-висши устройства от целия божествен план на сътворението.

Има едно друго царство над онова, което човекът има непосредствено и физически около себе си. На кое царство в своята физическа природа принадлежи човекът? Според настоящата степен на своята еволюция той принадлежи със своята физическа природа на минералното царство. Физически, химически и минерални закони властват над човешкото физическо тяло. Даже що се отнася до неговата духовна природа, той принадлежи на минералното царство, тъй като чрез своя интелект той разбира само онова, което е минерално. Животът като такъв, той едва постепенно се учи да го разбира. Точно по тази причина официалната наука отрича живота, тъй като тя все още е на онази степен на развитие, при която може да схване само мъртвото, минералното. Науката е в процес на научаване да го разбира в най-тънки подробности. Оттам тя разбира човешкото тяло дотолкова, доколкото то е едно мъртво минерално нещо. Науката се отнася към човешкото тяло главно като към мъртъв продукт, с който се работи, като вещество в една химическа лаборатория. Други вещества се въвеждат в тялото по същия начин, по който вещества се изливат в една реторта. Даже когато докторът, който понастоящем е възпитан напълно в смисъла на минералната наука, започне да работи върху едно човешко тяло, то това става като че ли тялото е само един изкуствен продукт.

Оттук следва, че ние боравим с човешкото тяло на степента на минералното царство по два начина: човекът е придобил реалност в минералното царство, поради това че има едно физическо тяло,

а със своя интелект е в състояние да схване само фактите, отнасящи се до минералното царство. Това е една необходима преходна степен за човека. Обаче, когато човекът вече не ще разчита само на интелекта, а също и на интуицията и духовните сили, тогава ще осъзнае, че се движи към едно бъдеще, в което нашето мъртво тяло ще започне да работи за да стане живо. И нашата наука трябва да води, трябва да подготви пътя за онова, което трябва да се случи с телесната същност в бъдеще. В близкото бъдеще самата наука трябва да се развие в нещо, което има живот в себе си, за да осъзнае като нещо живо това, което живее на самата Земя. Тъй като в дълбок смисъл е вярно, че мислите на човека подготвят бъдещето. С право един древен индийски афоризъм казва: "Каквото мислиш днес, това ще бъде утре."

Самото съществуване на света произтича от живи мисли; не от мъртвата материя. Каквото е външно вещество, то е следствие от жива мисъл, както ледът е следствие от водата; така да се каже материалният свят е замразени мисли.

Ние трябва отново да разтопим живота до неговите по-висши елементи, като ние схванем живота в мисълта. Ако бъдем в състояние да поведем минерала нагоре към живота, ако трансформираме мислите на цялата човешка природа, тогава ще успеем, нашата наука да стане наука на живота, а не на мъртвата материя. Чрез това ние ще издигнем най-нисшия принцип на човека - първоначално в нашето разбиране, а по-късно и реално - в следващата сфера. И по този начин ние ще издигаме всеки член от човешката природа - вкл. етерния и астралния - една степен по-високо.

Онова, което беше преди човекът, в теософска терминология наричаме елементарни царства. Тези царства предшестват минералното царство, до което нашата наука се самоограничава и в което живеят нашите физически тела. Трите елементарни царства са изминали степени на еволюция. Трите висши царства - растително, животинско и човешко царство - които ще се развият на основата на минералното царство, засега са само в начален стадий.

Най-низкият принцип в човека, /физическото тяло/ все още ще трябва да премине през тези три царства, както понастоящем то преминава през минералното царство. Със своята физическа природа в бъдеще той ще живее в растителното царство, а след това ще се издигне до още по-високи царства. Днес с нашата физическа природа ние сме в преходен стадий между минералното и растителното царство, с нашата етерна природа в прехода от растителното царство към животинското царство, а с нашата астрална природа сме в преход от животинското към човешкото царство. И накрая ще отидем отвъд трите царства в Божественото царство, с онази част, която имаме като зародиш в Сферата на Мъдростта, където със собствената ни природа ние се разпростираме отвъд астралната природа.

И така, човекът е ангажиран в едно изкачване. Но това не става чрез някакво външно приспособление или конструкция, а чрез живото себе, което се събужда в нас; което не използва само външни строителни камъни, а работи по един творчески и растящ начин. Тази сила на живота трябва да влезе в еволюцията и трябва най-напред да обхване човешкото най-вътрешно същество; неговият религиозен живот трябва да бъде обхванат от живи сили. Следователно онова, което синовете на Каин направиха за низшите членове на човешката природа по време на Стария завет беше един вид подготовка, а онова, което пророците, пази телите на Кивота на завета направиха беше като някакво пророческо плануване за бъдещето. Божественото сега би трябвало да слезе в Кивота на завета, в душата, така че самото то да може да живее в храма като Светая Светих.

Адам, първият човек, вече беше надарен от Дървото на живота с тези живи сили на метаморфозата и преобразуването, творчески работещите сили, които преоформят природата. Ала тези сили бяха дадени на онези, които не бяха заети в работа с външното изграждане, на синовете Божии, синовете на Авел Сет. Чрез християнството тези сили трябва вече да станат общо притежание: Двата потока би трябвало да се обединят. И днес християнско е това, което се опира на възгледите, че нищо външно, никакъв храм, никаква къща, никакъв социален институт не би трябвало да бъдат създавани,

без да са изпълнени с вътрешен живот, с животодаваща сила, а не само с обединяваща нещата минерална сила.

Първият опит, който бе направен да се насочи нисшата природа на човека към по-висш стадий беше Соломоновия храм, както вече видяхме това. Петоъгълникът се вижда във входа му като велик символ, тъй като човекът трябваше да се стреми към петия принцип на своята природа; това ще рече човешката природа трябваше да издигне себе си от най-нисшите принципи към по-висши, всеки член на човешкото същество трябваше да бъде облагороден.

И тук идваме до истинското значение на кръста, което го е довело до придобиване на такова основно и реално значение като символ в християнството. Какво е кръстът? Има, три царства, към които човечеството се стреми - растително, животинско и човешкото царство. Днес човекът открива своята реалност в минералното царство, към което принадлежат растения, животни и човек. Би трябвало да виждате, както се казва във всяко верую на мъдростта, че човекът като същество от душа и дух е част на всемирната душа, от световната душа, както Джордано Бруно я нарече. Може би индивидуалната душа е като капка в световната душа, която бихме могли да си представим като един огромен океан. Платон каза за това, че световната душа е била разпъната на кръста на световното тяло.

Световната душа, така както тя изразява себе си в човека, е разстлана над минералното царство. Тя трябва да се издигне над него и да еволюира нагоре към трите по-висши царства. Ето защо тя трябва да бъде внедрена в растителното, в животинското и в човешкото царство през следващите три кръга. Четвъртият кръг не е нищо друго освен внедряване на човешката душа в минералното царство, петият кръг в растителното царство, шестият в животинското царство и накрая седмият кръг е въплъщението на човека в истинското човешко царство, в което човекът напълно ще стане образ Божии. Дотогава човекът три пъти трябва да приеме световното тяло като своя обвивка.

Ако погледнем човешкото бъдеще, то ни се представя като троична материалност - растителна, животинска и човешка.

Тази човешка субстанция не е същата обаче, каквато е веществеността, която имаме днес, тъй като последната е минерална, поради това че човек досега е стигнал само до минералния цикъл на своята еволюция. Само когато най-низшето царство ще е станало човешкото царство, когато вече не ще има по-нисши същества, когато всички същества ще са спасени от човека чрез силата на неговия собствен живот, тогава той ще е достигнал в седмия кръг, където Бог почива, защото самият човек създава. Тогава ще е дошъл седмият ден на Сътворението, в който човекът ще е станал богуподобен. Това са степените в историята на Сътворението.

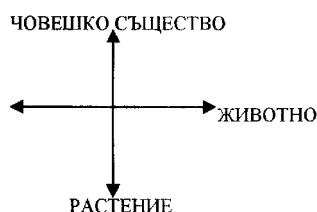
Сега растението, животното и човекът, такива каквито те стоят пред нас днес, са само зародиш на онова, което те ще станат. Съвременното растение е само едно символично указание на нещо, което ще се появи в следния човешки еволюционен цикъл в по-голяма слава и яснота. И когато човекът ще е победил и ще се е освободил от животинското, той ще стане нещо, за което днес той е само намек. Така растителното, животинското и човешкото царство са трите материални царства, през които човекът трябва да премине; те ще бъдат световното тяло, а душата ще бъде разпъната на това световно тяло.

Да ви бъде ясно отсега нататък съответното положение на растение, животно и човек. Растението е точен прототип на човека. Много дълбоко и важно е значението в нашето схващане на растението като точен прототип на човека, а човекът като обратната растителна природа. Външната наука не се занимава с такива въпроси: тя приема нещата такива, каквито те се представят на външните сетива. Науката обаче, свързана с теософията разглежда значението на нещата в тяхната връзка с цялата останала еволюция. Тъй както Гьоте казва, "всяко нещо трябва да бъде видяно само като едно съответствие".

Растението има своите корени в Земята и разгъва своите листа и цветове към Слънцето. Понастоящем Слънцето има в себе си силата, която някога беше съединена с Земята. Слънцето, разбира се, се е отделило от Земята. Така всичките слънчеви сили са нещо, с което нашата Земя някога е била проникната; тогава слънчевите сили са живеели на Земята.

Днес растението все още търси онези времена, когато слънчевите сили бяха още съединени със Земята, като излага своята цъфтяща система на тези сили. Слънчевите сили са същите като онези, които работят като етерни сили в растението. Като представят своите възпроизвеждащи органи на Слънцето, растенията показват своя дълбок афинитет към него; техният възпроизвеждащ принцип е окултно свързан със слънчевите сили. Главата на растението /коренът/, която е втикната в тъмнината на Земята, от друга страна е сходна със Земята. Земята и Слънцето са две полярни противоположности в еволюцията.

Човекът е обратното растение; растението има своите възпроизводителни органи, обърнати към Слънцето и главата си, сочеща надолу. При човека е точно обратното; той носи главата си високо, ориентира на към висшите светове, за да може да получава дух - неговите възпроизводителни органи са насочени надолу. Животното стои наполовина между растение и човек. То е направило половин обръщане, образувайки, така да се каже, напречната греда на линията на направлението, както на растението, така и на човека. Гръбначният стълб на животното е хоризонтален, така прерязва през линията, образувана от растение и човек и прави кръст. Представете си растителното царство растящо надолу, човешкото царство нагоре, а животинското царство - хоризонтално; тогава сте си формирали кръста от растителното, животинското и човешкото царство.

Това е символът на Кръста.

Той представлява трите царства в живота, в който човекът трябва да влезе. Растително, животинско и човешкото царство са следващите три материални царства, в които ще влезе човекът. Всичкото е развито от минералното царство; това е днес основата.

Животинското царство образува един вид бент между растителното и човешкото царство, а растението е един вид огледален образ на човека. С това е свързано, че човешкият живот – онова в човека, което живее физически е сродно най-вече с това, което живее в растението. Необходими ни са много лекции, за да обоснова това напълно; днес аз мога само да го загатна. Когато човекът иска да поддържа дейността на своя физически живот, той най-добре може да направи това чрез растителна диета, тъй като тогава той ще консумира онова, което първоначално е имало афинитет към физическата жизнена активност на Земята. Слънцето е носител на жизнените сили, а растението е онова, което расте насреща на слънчевите сили. И човекът трябва да обедини онова, което живее в растението със своите собствени жизнени сили, така окултно неговите храни са същите като на растението. Животинското царство действа като бент, като връщане назад, във формата на кръста то прекъсва процеса на развитието, за да започне ново начало.

Човекът и растението са противоположни едно на друго, но са сродни. Докато животинското - а всичко, което се изразява в астралното тяло е животинско - пресича двата принципа на живота. Човешкото етерно тяло на една по-висока степен ще дава основата на безсмъртния човек, който повече няма да подлежи на смъртта. Етерното тяло понастоящем все още се разпада при смъртта на човешкото същество. Но колкото повече човек усъвършенства и пречиства себе си отвътре, толкова по-близо ще бъде до дълготрайност, толкова по-малко ще загива. Всяка грижа за етерното тяло допринася за безсмъртието на човека. В този смисъл е вярно, колкото по-естествено е развитието и колкото повече то е насочено към силите на живота – с това не се има предвид ...(неразбираем текст) и животинските страсти, - толкова повече човекът спечелва безсмъртието.

Животинското е един поток, който пресича човешкия живот; това беше едно забавяне, необходимо за една повратна точка в потока на живота. Човекът е трябвало да бъде съединен с животинското, ала само за известно време, защото трябваше да стане тази повратна точка.

Ала той трябва да освободи себе си от животинското и да се върне отново към потока на живота.

В началото на нашите човешки въплъщения на Земята ние бяхме надарени със силата на живота. Това символично е изразено в легендата, когато Адамовият син Сет взе издънка от Дървото на живота; тя бе по-нататък култивирана от Синовете Божии, които изразиха онази трикратна човешка природа, която трябваше да бъде облагородена. След това Мойсей отрязва своя жезъл от това дърво на живота. Този жезъл на Мойсей не е нищо друго освен външния закон. Ала какво е външен закон?

Външният закон присъства, когато някой, който трябва да въздигне една външна сграда има план - ще рече законните взаимовръзки на хартия – и тогава камъните на външната сграда се издялват и свързват един с друг според плана. Също и стоящият в основата на плана на една държава закон е външен закон. Човечеството е под жезъла на Мойсей. И всеки, който следва морален кодекс от страх или с оглед на награда, следва само външния закон. А освен това всеки, който гледа на науката само по външен път, следва само външния закон; а какво друго може да има освен външен закон! Всички закони, с които сме запознати в науката са такива външни закони; чрез тях обаче ние никога не ще намерим прехода към по-висшата човешка природа, а ще продължаваме да следваме само закона на Стария завет, който е Жезълът на Мойсей. Обаче този външен закон би трябвало да бъде модел за вътрешния закон. Човек трябва да се научи вътрешно да следва закона. Този вътрешен закон трябва да стане за човека импулс за живота; от вътрешния закон той трябва да се научи да следва външния закон. Не този живее с вътрешния закон, който изгражда един план, а този, който храма от най-вътрешния си импулс, така че душата да потече в работата за съединяване на строителните камъни. Не онзи, който следва само закона на държавата, живее във вътрешен закон, този, за който те са импулси за неговия живот, защото те са сраснали с неговата душа. И не този е морален човек, който следва някакъв морален кодекс от страх или заради награда, а само онзи, който следва закона, защото го обича.

Дотогава, докато човечеството не е узряло да приеме вътрешно законите, дотогава, докато в закона присъства Жезълът на Мойсей, който поставя човека под робство, дотогава законът ще лежи в Кивота на завета; дотогава, докато принципът на Павел, принципът на милостта, не дойде в човека и той не получи възможност да стане свободен от закона. Дълбочината на Павловата доктрина лежи в това, че прави разлика между закон и милост. Когато законът бъде проникнат с любов, когато любовта се съедини със закона, тогава той става милост. По този начин трябва да се разбира павликянското различаване на закона от милостта.

Сега можем да проследим Легендата на кръста по-нататък. Дървото беше използвано за мост между два бряга, защото не бе подходящо за колона в Соломоновия храм. Това беше подготовка. Кивотът на завета беше и храма, но Словото, станало плът все още не беше там. Дървото за кръста беше поставено като мост над един поток; само Савската царица видя достойнството на дървото за храма, което би трябвало да живее в съзнанието на душата на цялото човечество. Същото дърво бе използвано за направа на кръста, на който СпаСетелят провисна. Онзи, който обедини двете по-ранни течения на еволюцията, който остави светското и духовното да потекат едно в друго, Христос, Самият Той е съединен с живия кръст. Поради това Той може да носи Дървото на Кръста като нещо външно, което Той носи на Своя гръб. Самият Той е свързан с дървото на моста. Затова може да постави мъртвото дърво върху Себе си.

Днес човечеството навлиза в по-висшето естество. Преди човекът е живял в нисшата природа. В християнския смисъл сега той живее в по-висшата природа, а кръстът - нисшата природа - той носи като нещо чуждо през неговите вътрешни жизнени сили. Религията вече става жива сила за света, вече животът във външната природа престава, кръстът става напълно дърво. Външното тяло на човека вече става ноСетел за вътрешната жива сила. Там се проявява великата мистерия: Кръстът се поема върху гърба на човека.

Нашият велик поет Гьоте представи идеята за моста по много красив и значителен начин в неговата "Приказка за зелената змия и красивата лилия",

където той кара да се издигне един мост, като змията се препречва върху реката като жив мост. Всички по-напреднали посветени са използвали същия символ за едно и също нещо.

Така ние се запознаваме с дълбокото вътрешно значение на святата легенда за кръста. Виждаме как е била подготвена революцията, донесена от християнството и която все повече и повече трябва да се изпълни с напредване на времето чрез християнизирание на света. Видяхме как кръстът, доголкова, доколкото той е образ на трите външни тела, умира; как той е само способен да оформи външен съюз между трите по-нисши и трите по-висши царства, между двата бряга, разделени от потока - дървото на кръста не е могло да стане колона в Соломоновия храм - докато човек не го признае за свой собствен специален символ. Само тогава, когато човек пожертва себе си, когато направи своето собствено тяло храм и стане способен да носи кръста, само тогава ще стане възможно сливането на двата потока.

Това е причината, поради която християнските църкви имат за символ кръста. В техните основи; чрез което се изразява, че живият кръст е скрит във външната сграда на храма. Обаче тези два потока, живият Божествен поток от една страна, и светският минерален поток от друга, са се съединили в СпаСетеля, висящ на кръста, където по-висши принципи са в Самия СпаСетел, а по-нисшите в кръста. И от сега нататък това съединяване трябва да стане органично и живо, както Апостол Павел го изрази особено дълбоко. Без знание за онова, което разисквахме тук днес, писанията на Апостол Павел не могат да бъдат разбрани. На него бе ясно, че Старият завет, който създава една антитеза между човек и закон, трябва да свърши. Само когато човек съедини себе си със закона, когато го поеме на своя гръб, когато го понесе, само тогава вече не ще има противоречие между човешката вътрешна природа и външния закон. Тогава онова, което християнството иска да постигне, е постигнато.

"Със закона дойде греха в света". Това е едно дълбоко изказване на Павел. Кога има грях в света? Само когато има закон, който може да бъде нарушен. Ала когато законът бъде така съединен с човешката природа, че човек да прави само добро, тогава не може вече да има грях. Човекът противоречи на закона на кръста само дотогава, докато той не заживее вътре в него, а е нещо външно. Следователно Павел вижда Христос на кръста като победа над закона и победа над греха. Да висиш на кръста означава да си подчинен на закона - и това е проклетие. Грях и закон принадлежат един на друг в Стария завет, законът и любовта са обединени в Новия завет. В Стария завет е включен един отрицателен закон; ала законът на Новия завет е жив, положителен закон. Този е преодолел закона на Стария завет който го е обединил със своя собствен живот. Той същевременно го е и осветил.

Това е, което искат да кажат думите на Павел, които се намират в Посланието към Галатяните, гл. 3: 11-13: "А че чрез закона никой не се оправдава пред Бога, това е явно; защото праведният ще живее чрез своята вяра. Законът не се гради върху вярата; а човекът, който изпълнява тези неща, ще бъде жив чрез тях. Христос ни изкупи от проклятието на закона, който то беше проклетие за нас защото е писано: Проклет е всеки, който виси на дървото".

С думата "дърво" Павел свързва понятията с които днес боравихме. Така ние непрекъснато трябва да проникваме все по-дълбоко в онова, което посветените са казали. Ние не се приближаваме към християнството, като го приспособяваме към нашите собствени изисквания, като го приспособяваме към съвременните материалистични възгледи, които отричат всяко по-висше нещо, - а като непрекъснато издигаме себе си по-нагоре в духовните висини. Тъй като християнството бе родено от посвещение и ние можем да го разберем и да бъдем в състояние да вярваме, че то съдържа безкрайни дълбини само ако се откажем от възгледа, че трябва да доведем християнството по-близо до съвременните идеи. Вместо това нека да издигнем нашето противодуховно материалистично мислене обратно към християнството. Съвременният светоглед трябва да издигне себе си от онова, което е минерално и мъртво към онова, което е живо и духовно, за да може да разбере християнството.

Представих ви тези възгледи, така че да може да достигнем до понятието за Новия Йерусалим.

ОТГОВОР НА ЕДИН ВЪПРОС

Въпрос: Легендата много стара ли е?

Отговор: /1/Тази легенда е съществувала по времето на мистериите, ала не е била записана. Мистериите на Антиохия са били мистерии на Адонис. В тях е било празнувано Разпятието, Погребението и Възкресението като външен образ на посвещение. Скръбта на жените при кръста се явява още там; тя отново ни се явява в лицата на Мария и Мария Магдалена. Това се свързва с едно изложение, подобно на онова в тази легенда, която също може да се намери в мистериите на Апис и Митра и отново в мистериите на Озирис. Онова, което бе все още апокалиптично там, е изпълнено в християнството. Старият апокалипсис се промени в нови легенди, по същия начин както Йоан обрисова бъдещето в своето Откровение.

Отговор: /2/Легендата е средновековно-историческа, но преди това е била записана изцяло от гностиците. По-нататъшният път на кръста е даден също там. Но и средновековното изложение също съдържа указания за това; средновековните легенди показват пътя на мистериите по-малко ясно; ала ние можем да ги проследим назад. Тази легенда е свързана с мистериите на Адонис, с Антиохийската легенда, в която Разпятието,

Погребението и Възкресението стават външен образ на вътрешно посвещение. Скърбящите жени също се явяват там и има едно, свързано с това, изложение, което е много подобно на Озирисовата легенда. Всичко, което е апокалиптично в тези легенди е изпълнено в християнството. Савската царица вижда по-дълбоко и е обучена в истинската мъдрост.

Първият текст на отговора е взет от бележки на Щайнер, вторият текст - от бележки на Ребщайн /Reebstein/.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

ОТНОСНО ЗАГУБЕНИЯ ХРАМ И КАК ТОЙ ЩЕ БЪДЕ ВЪЗСТАНОВЕН

*/Във връзка с Легендата на Истинския Кръст, или Златната Легенда/ /Четвърта лекция/
Берлин, Петдесятница, 5 юни 1905 г.*

Алегория за изгубеното Слово и неговото търсене. Във връзка с празника Петдесятница.

Сред алегиите и символите, които желаем да разгледаме в тези лекции, се намира също символа за т.нар. изгубено Слово, което трябва да бъде отново намерено. Ние вече говорихме за храма, който беше изгубен и трябва да бъде възстановен; и можем още по-подходящо да прибавим към това един малък разказ за изгубеното слово и неговото търсене, тъй като тази тема има известна връзка със символичното значение на Петдесятница, Св. Дух. Аз говорих за някои неща, които ще споменем днес, преди една година. Ала има някои сред нас, които може да не са чули лекцията миналата година; така че може би не е излишно да загатнем тези неща отново. Освен това ние сме в състояние да разглеждаме такива въпроси ежегодно и да ги разискваме основно и изчерпателно; някои неща, които не можеха да бъдат споменати миналата година, сега, може би, могат да бъдат разисквани, понеже ние сме прибавили нещо към нашето знание.

Петдесятницата е свързана с онзи символ, който е известен и в църквата и в Свободното масонство като символ на изгубеното Слово, което отново ще бъде намерено. С това ние се докосваме до християнски мистерии с истинска и изключителна дълбочина. С това миналата седмица - целта и мисията на Соломон Мъдрия и цялото бъдещо значение на християнските истини.

Петдесятницата е свързана с онова възприятие на човешкото най-вътрешно същество, което присъществуваше в ранното християнство, ала което постепенно е било загубено в християнството, така както е оцеляло в различни западни църкви. Петдесятница е празникът, който би трябвало отново да напомня на човека ежегодно за неговото освобождение, - за онова, което ние наричаме свобода на човешката душа.

Как човекът всъщност е дошъл до онова, което ние наричаме негова свобода - ще рече до неговата способност да различава добро и зло, и в свобода да върши или доброто или злото? Вие знаете, че човекът е минал през дълга еволюция, преди да дойде до степенята, където той стои днес и че ние сме минали средната точка на тази еволюция. Средата на цялата човешка еволюция, грубо казано, лежи в средата на атлантската епоха, която предшества нашата собствена епоха. Сега вече сме отминали тази средна точка. Поради това ние сме първите мисионери на втората половина на еволюцията, първите апостоли на една възкачваща се дъга; докато човекът беше в слизащата дъга до времето на Атлантида, беше включен в един вид слизаща еволюция, докато се потопи в най-големите дълбини на материалния живот. И сега той отново се изкачва към духовното развитие.

Онова, което ние човешките същества не притежавахме преди средната точка на нашата земна еволюция беше свобода на избора между добро и зло. Не можем да говорим за добро и зло в подчинените царства на природата. Би било невъзможно да разискваме дали един минерал иска да кристализира или не; той кристализира, ако се появят подходящите условия. Също така ще бъде смешно да питаме дали лилията иска да цъфти или не; или да помолим лъва доброволно да се въздържа от убиване и изяждане на други животни. Само при човека, само в нашата фаза на еволюцията говорим за онова, което се нарича свобода на избор. Само на човешките същества приписваме възможността да различават между добро и зло. Как човекът е получил тази способност е описано в Библията в големия символ на Грехопадението, в сцената на изкушението,

където Дяволът или Луцифер се явява на Ева и я придумва да яде от Дървото на познанието. Чрез това човекът получи свободна воля; с него той започна втората част на своята еволюционна пътека. Ние не можем да вникнем в свободата, в добро и зло за човека преди тази еволюционна средна точка, така както сега не можем да направим това за минерали, растения и животни. Нещо друго е свързано с това. Във всяко езотерично учение нашият съвременен свят и всичко свързано с него се означава като Космос на любовта. А Космосът или Вселената на мъдростта предшестваше тази Вселена на любовта. Сега да погледнем това в един по-дълбок смисъл.

Вие знаете, че нашата земна еволюция беше предшествувана космологично от Лунната еволюция. Един още по-далечен предшественик на нашата Земя беше Слънцето. Още по-рано беше Сатурн. Човекът е изминал тези три еволюционни стадии: Сатурн, Слънце и Луна. Нашата Земя вече е преминала през три цикли, в които сатурновото развитие бе повторено в първия кръг, слънчевото развитие във втория кръг и лунното развитие през третия кръг. Всеки от тези кръгове започва така: Планетата формира себе си като една изключително фина субстанция, като умствена субстанция. Земята е присъствала като такава субстанция, когато започва своя четвърти кръг, това е съвременният цикъл. След това тя започва да повтаря трите предишни кръга: сатурновия цикъл в арупа, слънчевия цикъл в рупа и лунния цикъл или кръг на астрала.

Така нашата Земя преминава още веднъж през по-ранните материални състояния, преди да пристигне до настоящата си физическа гъстота. Преди нашето настоящо състояние, тя е била астрална. Ние отбелязваме астралния глобус /кълбо/ като един вид Космос на мъдростта. Всеки Космос или кълбо отново се разделя на седем епохи. Така ние имаме 7 расови цикли /или Велики епохи/ в нашето настоящо кълбо: полярната раса, хиперборейската, лемурийската, атлантската и сега арийската раса /или епоха/, в която ние живеем. Шестата и седмата раса ще дойдат по-късно.

След това Земята ще се върне отново в астрално състояние. Тези расови цикли съставляват седем последователни периода на нашата физическа еволюция на Земята. Астралният прадед ни се представя по същия начин в 7 последователни периода, съответстващи на 7 раси. Обаче не е съвсем правилно да се говори тук за раси; формите, които тогава са живели, не могат правилно да бъдат наречени раси. Да говорим аналогично и тук за раси, не е правилно. Имало е други форми, които са се проявявали. В най-езотеричния език тези предишни астрални периоди се наричат царството на мъдростта и техните форми се наричат 7-те периода на мъдростта, в които са управлявали 7-те на мъдростта, или 7-те царе от династията на Соломон. Тъй като във всеки от тези периоди е живяло по едно същество с душа, подобна на Соломоновата душа, на душата, която се е въплътила в Соломон. Този Космос на мъдростта бе заместен от действителния земен Космос, Космоса на любовта.

Сега нека да ни стане ясно какво става по време на формирането на Земята от наша гледна точка. Когато Земята започва да се формира, тя все още е била свързана със Слънцето и с онова, което ние сега наричаме Луната. Заедно с тези две тела Земята е образувала едно общо цяло. Най-напред Слънцето се отделя от Земята. Целият земен живот чрез това става различен. В тази точка смъртта навлиза донякъде под формата, в която ние я знаем в многоклетъчните растения; докато преди не е могло да става въпрос за смърт, защото е имало непрекъснат материален живот. Дотогава, докато растението се състои от една единствена клетка, не настава разпадане, когато следната клетка се ражда. Друго е, когато се изгради цял организъм от много клетки: този организъм загива в своите части, а индивидуалната част вече не е целият жив процес. Този вид смърт настава, когато Слънцето се отделя от Земята. Като резултат от отделянето на Луната се появява разделянето на половете в средата на лемурийската раса. Отделянето на Луната внася разделяне на едновременно мъжко-женското същество, в същества, които са или само мъжки или само женски. Така хората приеха формата, която имат и сега в света.

Какво тогава се е случило през тези важни космически събития, когато първо Слънцето, а след това Луната се отделят от Земята? Ако искаме това да ни стане ясно, би било добре да посочим, че по онова време Земята се е променяла от една много тънка, но вече физическа материя в нещо, което непрекъснато е ставало по-плътнo, по-дебело. Първата физическа субстанция е била етерна субстанция, която е присъствала във всички човешки същества на Земята и която има много фина субстанция, по-фина от нашия газ.

Понастоящем ние различаваме три форми материя на нашата Земя - твърда, течна и газообразна, последната някога наречена въздух. Освен това езотерически ние различаваме четири форми етер: първата - огнен или топлинен етер, който прави всички тела способни да бъдат проникнати от топлина; втората - светлинен етер; третата - химичен етер, в който атомите се смесват според известни числени закони "афинитет по избор"; и четвъртата - физическият или жизнен етер; всичко четири вида етери, носещи живот на Земята. Първоначално Земята се развива в тези четири вида етер. След това тя се сгъстява и втвърдява. Това втвърдяване за първи път става през лемурийската епоха. Преди това трябва да си мислим за една етерна Земя, която бе достъпна за твърде по-различни сили, отколкото е нашата настояща физическа Земя. Аз искам да ви разясня това.

Когато казвам, че тази етерна Земя е била достъпна за доста по-различни сили, тогава трябва да ни е ясно, че всички живи същества, растения, животни или човек са били наистина достъпни за тези сили в техните най-вътрешни същества. Етерът е достъпен за онова, което езотерически език се казва "Словото", "Космическото Слово". Аз мога също да ви изясня при един процес на посвещение, как етерът се отнася към онова, което ние наричаме "Словото",. Както вие знаете, човекът се състои от физическо, етерно и астрално тяло и от неговия "Аз". Етерното тяло става видимо, ако човек може да излезе от физическото тяло. Ала човекът, такъв какъвто е днес, по никакъв начин не може да въздейства върху своето физическо тяло; той не е в състояние да задвижи и най-малките кръвни телца. Физическото тяло се контролира от висши космически сили;

висши същества са тези, които упражняват власт тук днес - по-късно тази способност ще я има човекът. Когато той бъде в състояние да контролира силите на своето собствено физическо тяло - които материалистите наричат природни сили, - тогава човекът ще е станал Бог. Да се приписват тези сили на него днес, би било идолопоклонство, тъй като всъщност сега ние имаме работа с висши същества, които могат да влияят върху физическото тяло.

Когато човекът би бил в състояние да контролира субстанцията на огнения етер, той ще е в състояние да контролира всичко, което е физическо. Когато той ще е в състояние да контролира физическото в човека, тогава той ще е всъщност в състояние да контролира и всичко останало физическо. Тази сила се определя като Силата на Отец или просто "Отец" - всичко, чрез което едно същество се обединява с нашата Земя, всичко чрез което това същество може да контролира физическата материя. Когато едно лице може да проникне във физическото тяло с такава Сила на Отца, това се нарича Атма; това е как Атма може да бъде предадена на физическото.

Вторият член на човешкото същество е етерното тяло, което съответства на слънчевия принцип или Логоса, "Словото". Етерното тяло може да бъде задвижено и вътрешно оформено от Будхи, поставен във вибрация от принципа на Сина, така както физическото тяло може да бъде от Атма.

Третият член е астралното тяло. Ние не можем изпърво да го контролираме; само много малко хора понастоящем имат някакъв значителен контрол над своите астрални тела. Ние казваме, че един човек е надарен с Манас до степента, до която човекът може да контролира своето астрално тяло отвътре.

Човекът започва да работи върху своето астрално тяло през средата на лемурийския период. Ако вие бихте могли да наблюдавате един човек на степента, която той бе придобил при започване на лемурийската раса, това ще рече, когато той е бил двуполово същество, бихте открили, че неговото тяло е било изградено отвън, ала в средата на лемурийските времена човекът сам започва да работи върху своето астрално тяло. Всичко, което човек вътъкава в себе си от своя аз, което той извършва поради дълг или заповед, за да надделее недобрите си желания и страсти, помага за пречистване на астралното тяло. Когато то бъде напълно проникнато от работата на човешкото собствено его, аза, ние не бихме могли повече да го наричаме астралното тяло,

то вече е станало Манас. Когато цялото астрално тяло стане Манас, тогава човекът може да започне да работи върху своето етерно тяло, да го трансформира в Будхи. Онова, което той втъква там, не е нищо друго освен индивидуализираното Слово; Християнският езотерицизъм нарича това "Син" или "Логос", астралното тяло, когато то е станало Манас, нарича "Свети Дух", а физическото тяло, което е станало Атма, "Отец".

Онова, което става в малък размер вътре у човека, е станало в голям размер в света. Тези световни тайни се извършваха в мистериите при посвещението; извършваше се онова, което за повечето човешки същества щеше да се случи само в едно далечно бъдеще. Още в египетските мистерии човек можеше да бъде посветен, само ако бе преобразил цялото си астрално тяло, така че астралното тяло да може да бъде напълно управляемо от аза. Такова лице заставаше пред посветителя-жрец, то нямаше никакво влияние върху своето физическо тяло нито все още върху своето етерно тяло; ала неговото астрално тяло бе от негово собствено създание. И тогава му се показваше, как той би могъл да въздейства върху своето етерно тяло и върху своето физическо тяло. Физическото тяло бе довеждано до летаргично състояние - и то трябваше да остане в това състояние за три дни и нощи, - а през това време етерното тяло беше извадено от него. И тъй като посветеният бе силен по отношение на астралното си тяло, той можеше вече да придобие сила да действа и върху етерното си тяло. Той можеше да се научи да накара онова, което имаше в астралното да въздейства върху етерното му тяло. Това бяха трите дни на погребението и на възкресението в етерното тяло, което бе напълно проникнато от онова, което човек нарича Свети Дух. Такъв един посветен се наричаше човек, надарен с Логоса, със "Словото". Това "Слово" не е нищо друго освен мъдростта, Манас, която е била вработена в астралното тяло. Тази мъдрост никога не би могла да влезе в астралното тяло, ако, първо астралното тяло не е било проникнато от нея.

Същото нещо е било и за Земята. Докато цялата Земя не е била доведена в астрала, не би могло да стане такава събитие.

Състоянието, в което кандидатът е трябвало да бъде при египетските мистерии, съответства на времето на астралното кълбо, за което аз говорих като за непосредствен предшественик на нашата Земя; това е Кълбото на мъдростта. Цялата мъдрост е била вработена в него чрез космични сили. И това прехвърляне на мъдрост в Земното кълбо е дало възможност, след отделянето на Слънцето и Луната от Земята, да може отново да бъде внедрено нещо отгоре, от висши сфери в Земята така, както това се случва в малък размер при посвещение.

Седем пъти астралното кълбо на Земята /виж диаграмата в края на бележките на лекция 10/ е бивало поставяно под управлението на мъдрите, по начина на Соломон. След това Земята се облече в едно етерно тяло и земната материя кристализира или се оформи. "Словото бе положено в нея; това Слово по този начин е, така да се каже, погребано в земната материя, но то трябва да бъде възкресено. Това също е и красивото значение в мита за бога Дионисий. Светата мъдрост на предшественика на нашата Земя е поставена във всички земни същества на нашия земен свят. Разберете това толкова дълбоко, колкото ви е възможно.

Да вземем човешкото етерно тяло, каквото има всеки човек. Ако го погледнете ясновидски, то има почти същата форма като физическото тяло. При смърт човешкото физическо тяло се разпада и етерното тяло също; физическото тяло се разпада във физическия свят, а етерното тяло в общия космически етер. Ала това етерно тяло е било много изкусно изградено за човека от мъдростта, която най-напред го е внедрила от астралното кълбо. Това етерно тяло след смъртта се разпръсква. Само *онова* етерно тяло, което е било изработено отвътре е жизнено тяло, което остава вечно. Това е етерното тяло на кандидата за посвещение - то не се разпада след смъртта. Ако видите да умира един съвременен цивилизован човек, за известно време вие може да виждате етерното му тяло, ала после то се разпада. При кандидата то остава. Когато кандидатът стои в астралното поле, там той използва своето етерно тяло. При обикновени човешки същества новото етерно тяло трябва да бъде формирано при всяко прераждане; способността да се създава такова ново тяло се придобива в Девакан.

Етерното тяло, което си е създал кандидатът за посвещение отвътре, никога вече не ще бъде загубено; докато онова, което е създадено от космическата мъдрост отвън, наистина се разпада отново. Същото става с етерните тела на растенията и животните. Това, което сега все още е етерно тяло, е било изградено от космическите сили, които са протичали в него от астралното кълбо /състояниe/ на нашата Земя. Тази мъдрост, която ние откривате в астралната Земя, е изразена в легендата на Дионисий.

И тъй през лемурийската епоха трябваше да се сформира твърдото състояние. Тогава трябваше да се вработи принципът на Отец. Това е последният принцип, който влиза в притежание на нашата земна материя. Онова, което по този начин е вработено във физическия свят, е дълбоко скрито във физическия свят. Най-напред Светият Дух вработва себе си в астралната материя. След това Духът свързан с астралната материя - това е Синът - вработва себе си в етерното вещество; и след това вече идва Отец, който овладява физическата гъстота. По този начин е бил изграден макрокосмосът в една троична прогресия - Дух, Син и Отец; и човекът, когато все повече напредва нагоре, върви през Духа, през Сина към Отец. Всичко това става под ръководството в еволюцията на Земята.

До лемурийските времена еволюцията е била външна. След това тази Троица е била притеглена в нашата физическа еволюция. През арийската епоха онова, което е станало през по-ранна епоха като се повтаря степен по степен, е било въведено в човешкото мислене като религия.

Ние сме в 5-та подраса на арийската коренна раса /5-та следатлантска културна епоха/. Преди това са отминали четири други подраси.

Първата подраса е тази на Древна Индия. Тази дълбоко почитана древна раса бе водена от древните Риши. Ние можем само да си съставим една мъглява концепция за тях. С тяхната религия сме запознати от разказите, които са дошли до нас във Ведите. Учението на Ришите е било много по-силно, отколкото е нашата настояща традиция за него. Едва през 3-та подраса са били направени записванията, които са запазени за нас във Ведите. Първоначалната религия на Ришите е имала велики традиции от божествените предшественици

на човечите, астралните посветени от Династията на Соломон. Великите интуиции, които не донасят само известие и познание за законите на Земята, но също и за праобразите, прототипните същности, които сами са създали тези мъдрости, са живели в духа на древните индийски Риши. Това е било първата религия, тази на Светия Дух.

Втората религия беше отхранена в Близкия Изток; в нея вторият принцип на Троицата бе уважаван като повторение когато за първи път Синът бе направил да се почувствува Неговото влияние на Земята. Същевременно с идването на принципа на Сина настъпва свалянето долу на някои същества. Няма по-висше развитие без да се отблъсне надолу нещо друго. Минералното, растителното и животинското царство бяха така отблъснати надолу по този начин. Всеки, който се развива нагоре, поема върху себе си огромна отговорност, това е великата трагедия. За всеки светец са отблъснати надолу голямо число същества. Не би имало никакво развитие, ако не ставаше такова отблъсване надолу. Човек непрекъснато трябва да отблъсва други надолу, докато развива себе си нагоре. Това е причината, поради която всяко развитие, което става от себичност, е зло и осъдително; то е оправдано, само ако се върши за развитието на други същества. Само онзи, който иска да повдигне отново онези, които са били отблъснати надолу, е подходящ за развитие. Такава беше онази еволюция, която се изявява на Земята и която беше подготвена на други космически тела; онази еволюция, даряваща етерното тяло с Логоса, със Словото, е била придружена с отблъсване надолу на други същества, свързани със земното развитие. Тези същества са били възприети като противници, като Луцифиричен принцип. Така в персийската религия ние имаме точно тази двойственост - принципът на злото, придружаващ принципа на доброто. Добро е, ако един човек или всъщност ако всяко същество вработва Манас в себе си; ала то винаги застава пред злото. Ормузд и Ариман са имената на доброто и злото в персийската религия.

Третият стадий ние срещаме при халдейците, вавилонците, асирийците и египтяните; при които имаме едно повторение на третата степен на Божественото.

Така от онова време нататък във всички народи ние срещаме Троицата, тринитарността на Божествеността. Втората подраса нямаше още троична Божественост, още по-малко първата. Ала вече до тази троичност постепенно се подготвя възкачването на цялото човечество. Посветените вървят по пътя предварително...../пропуск/.

В първите три подраси имаше религиозни отражения на онова, което е действало в макрокосмическите процеси. Сега се оформя вече нова структура: първо мъдрост, след това Син, след това Отец. Първият лъч на мъдрост дойде през четвъртата подраса в семитския народ, който израства от 3-та подраса в 4-та и от него израства тогава християнството. При посветените на еврейския народ ние откриваме целия поток от минали събития на Земята - всички събития, които бяха станали в небесната сфера, се повториха в елемента на интелекта. Там се развива това, което наричаме нисшия дух, Кама-Манас, който трябва да бъде дарен с други сили. Това даряване, този *импулс*, е Самият Христос, станалото плът Слово, това сочи към бъдещето Слово, чрез което всички човешки същества ще бъдат в състояние да своите владят своите етерни тела от техните астрални тела, ако те така вработят Словото в етерните тела, че то да събуди живот в тях. Възможността за такова развитие в бъдеще е посочено от появяването на Словото, станало плът през 4-та подраса. За да може Логосът да се въплъти в етерното тяло, цялото човечество трябва да е придобило контрол върху етерния свят. Това, като един пра импулс е произлязло от въплътението в плът Христос. Когато чрез силата на Сина човекът премине през това, тогава той ще дойде до Отец.

Сега възходът като действие на Степените отново трябва да бъдат повторени, през които постепенно от цялото човечество ще се достигне онова, което е постигнато чрез Христовото появяване в плът. В духа, който се развиваше в юдаизма, трябваше да бъде запален висшият Манас. Новата епоха започва със сливането на Светия Дух, който ще води човечеството до точката в 6-та епоха, когато Христовият принцип, който е само загатнат в християнството днес,

ще бъде реализиран. "Никой не идва до Отец освен чрез Мене", казва Синът. Той изпрати на човечеството Духа, който да го подготви за времето през 6-тата епоха, когато доброто и злото ще бъдат разделени. Човекът никога не би развил този импулс без онзи друг импулс, който ние сме нарекли принцип на злото. Човекът трябваше да получи свободна воля, тогава неговият разум можеше да бъде призван да отсъди между доброто и злото. Този импулс на слизането на Духа се проявява на Петдесетница.

Дух, Син и Отец са като че ли погребани в Земята; Отец във физическото тяло, Синът в етерното тяло и Духът в астралното тяло. Обаче човекът е развил своето аз и е станал себесъзнателен. И той вече трябва да се научи да работи долу във физическото. Това ще бъде в бъдеще. Понастоящем човек работи в своето астрално тяло. Символът за това е слизането на Светия Дух в онези, които трябва да станат водачи на човечеството. Нещо в човека, което го е поело е сродно с този Дух.

Преди Синът да започне да действа - което беше през Хиперборейско време, - част от всемирния принцип на Духа трябваше да бъде разделен, да бъде отблъснат надолу и да тръгне по други пътища. Това е изразено в змията, символът на знанието, луциферичният принцип. Тази искра от Духа е, която направи човека свободно същество и му даде възможност да желае доброто по собствен импулс. Този Дух, който е слязъл долу при човека на великия празник Света Троица е сроден с онзи Дух, който бе отблъснат надолу и който също е vyplътен в Прометей, който е раздухал искрата в пламък, така че нашият аз да може да се реши да следва Духа, така както по-късно щеше да следва Сина и още по-късно Отец. Човекът беше в състояние да стане зъл, ала от друга страна, тази потенциалност към зло беше цената, за да бъде отново преведен обратно до света на боговете, откъдето той е произлязъл. Това е връзката между Петдесетница и Луциферовия принцип.

Затова празникът Света Троица е също празник на Прометей и на свободата.

Сега вие ще разберете връзката между Синове на Каин и 7-те Соломонови царе от пред земните времена - на които е потомък цар Соломон от Библията. Мъдростта бе най-напред предадена на човека отвън. По-късно тя трябваше да излезе отвътре навън. Соломон изгради храма, ала само с помощта на Хирам-Абиф; в съюз с този Син на Каин той придоби изкуствата, необходими да издигне храма. Така отново текат заедно теченията, които бяха текли отделени едно от друго в света.

Когато Слънцето се отдели от Земята, когато Земята напредне до 6-та коренна раса, човекът ще издигне това Слово от мъртвите, от Земята; Ала най-напред Духът трябва да заживее в него, за да даде възможност на Словото да извлече един акорд от него. Това беше постигнато от апостолите на Петдесетницата. В "Светлина на пътя" ние намираме думите: "Придобий знание и ти ще имаш словото". Говорът идва чрез истинското познание, което слиза като огнени езици върху апостолите на Светата Петдесетница. Когато дойде вътрешното Слово, което е сродно със свящото божествено Слово и то потъне във всичко етерно, така че да го оживи, тогава човекът вече не ще говори от себе си, а от божествения Дух. Тогава той става вестител на Божествеността и прокламира вътрешното Слово на Бога по собствена свободна воля.

Така вътрешното Слово оживява в апостолите; така то разстла своето влияние навън от тях. Те обявиха огненото Слово и осъзнаваха своята роля като вестители на Божествеността. Ето защо Светият Дух трептеше над тях във формата на огнени езици. Те подготвят човечеството да приеме Логоса. Великият посветен Христос Исус предвождаше, Светият Дух следваше, оплодявайки астралните тела, така че те да узреят, за да направят своите етерни тела безсмъртни. След като веднъж това стане, тогава Христовият принцип ще бъде привлечен към човечеството. Това е, което посветените също така са имали предвид, когато те са казвали, нещо подобно както Хераклит казва: Когато избягаш от земното, ще се възкачиш до свободния етер

- с вяра в безсмъртието, - ти ще станеш безсмъртен дух, освободен от смърт и от физическото.

Всеки човек ще постигне тази точка в средата на 6-та коренна раса. Сега човекът все още е подвластен на смъртта, понеже неговото етерно тяло все още не е достигнало безсмъртие. Християнството съдържа тайната, как човек постепенно може да развие себе си до възкресение на етерното тяло. Това е, където третият велик празник е свързан с другите два християнски празници.

Аз исках веднъж да разгледам безкрайните дълбини на празника Света Троица и да покажа как човек постепенно развива живо осъзнаване за света около себе си и затова че той е сроден с всички неща около него и с всичко, което се случва около него. В имената на дните на седмицата вие ще откриете записано онова, което е станало около нас.

Човек най-добре празнува Петдесетница, когато си изясни, какви дълбоки истини са вложени в този празник от мъдрите. А наистина да се отпразнува един празник, означава да се съедини човек в духа си с Космичния Дух.

*ПЕТНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ
АТОМИТЕ И ЛОГОСЪТ В СВЕТЛИНАТА НА ОКУЛТИЗМА /БЕЛЕЖКИ/
Берлин, 21 октомври 1905 г.*

Ако искаме да оценим теософията, необходимо е да бъдем проникнати от основното възприятие, че в теософския поток ние получаваме разширение на душата, чувстваме сърцето си разширено и въздигнато към по-високи задачи, за участие в нещата на Вселената. Никой не може да има никаква представа за това, който не знае нищо за окултизма.

Често се разисква голямата цел, човечеството да се доведе чрез теософското движение до онзи момент на развитие, когато в бъдеще ще възникне нова раса човешки същества, когато нашата интелектуалност, такава, каквато е сега няма повече да играе централна роля в света, а ще бъде оплодена чрез Будхи. Ние трябва да работим с този велик световен поток и имаме голяма отговорност към теософското движение. Задачата на теософите се разширява в посока към далечното бъдеще. Чрез това ние не навлизаме в една фантастична област на измислици; защото онова, което научаваме за далечното бъдеще събужда сили в нас, създава в нас това от което се нуждаем и за ежедневните неща. Всеки, който позволи тези велики световни перспективи да ангажират неговия ум дори само за 10 минути дневно, ще се държи по-различно от онзи, който е потънал само в ежедневието. Такъв човек може да внесе нещо ново, творческо и оригинално в съвременния живот. Целият прогрес зависи от внасяне оригиналност в човечеството.

Нека да започнем с нещо, което принадлежи към влиянието на Девите . Девите са същества, които са достигнали по-високи степени на развитие от човека и са в състояние да работят на по-високи нива на съществуването. И така, ние откриваме Деви, когато навлезем ясновидски в повисшите полета. Ние откриваме Деви върху астралното поле, върху полето Рупа, върху полето Арупа и още по-високо. Какво означава влиянието на Девите за света, в който сме ние?

Ние ще отговорим на този въпрос, като зададем друг: Каква е целта на нашето човешко съществуване, на това непрекъснато прераждане? Човек би живял в света съвсем безцелно, ако не научаваше специален урок, ако не изпълняваше специална задача при всяко идване. Всеки път, когато човек се въплъщава, Земята трябва да се е променила така, че той да намери там обстоятелства, които не е срещал преди в по-раншните си въплъщения.

Едно мъжко и женско въплъщение се счита като едно въплъщение. Между две такива свързани въплъщения има 2,600 до 3,000 години. Опитностите, през които човек минава през настоящата степен на земната еволюция са толкова различни при мъжа и жената, че просто е необходимо да бъде така.

Промените, които се внасят в света между две въплъщения на един човек са наистина неразбираеми за хората извън теософския свят. В действителност обаче хората намират съвсем различни обстоятелства не само морално, а и физически. За всеки, който поглежда назад окултно, физическите обстоятелства основно са се променили също така и през последните 3,000 години. Общо взето, ние бихме срещнали нашите предишни въплъщения по времето на древните гърци, гърците на Омир, 800 години преди Христа. По онова време е имало твърде различни географски климатични условия, много по-различен растителен живот и дори различен животински свят. В тези царства става непрекъсната промяна. Външният израз на тези промени е напредването на Слънцето по свода на небето. Имаме 12 знака на Зодиака, и Слънцето непрекъснато се движи от един към друг при пролетното равноденствие. Преди 8,000 години Слънцето за първи път влезе в съзвездието на Рака. Времето, през което Слънцето преминава пред едно съзвездие, времето което то изминава, трае около 2,600 години . Това също е времето между две човешки въплъщения. По време на преминаването от 18-то към 19-то столетие Слънцето напусна съзвездието на Овена и навлезе в това на Рибите,

така че сега при пролетното равноденствие то се намира в съзвездието на Рибите.

Онези, които все още имаха стремеж към окултизма, разбираха нещо за връзката в човешкия живот с тези промени по небето. По-рано, преди Слънцето да бе влязло в съзвездието на Овена, в Азия преобладаваше култът към Телеца /Митра, Апис/. Тогава започна обожанието на Овена, отразено в легендата за Язон и Златното руно. Христос се нарича "Агнецът Божий". Още по-рано откриваме персийския символ на Близнаци. Това е свързано с персийската култура от онова време и нейния възглед за доброто и злото.

Ако Слънцето свети върху Земята от друг аспект, тогава обстоятелствата там също се променят. Ето защо навлизането на Слънцето в едно ново съзвездие също всеки път води до ново възплъщение. Горее в небесата е прогресията на Слънцето, долу на Земята една промяна в климатичните условия, в растителността и пр..

Кой причинява това? Теософът трябва да си задава този въпрос, защото за него не може да има чудеса. Има факти на по-високо равнище, но не чудеса. Застанал пред въпроса за връзката на човешкото същество с проявленията на Земята, човек трябва да заеме по-висока гледна точка. След смъртта си човекът прониква в Камалока. Ние не си задаваме въпроса: Имат ли животните и растенията някакво съзнание? Вместо това питаме: *Къде* се намира тяхното съзнание? Ние знаем, че животните имат своето съзнание в Камалока, на астралното поле, растенията на полето Рупа, а минералите на полето Арупа. Човекът има своето съзнание на физическото поле. Нека предположим, че човек идва в Камалока. Той тогава ще бъде на същото място, където е съзнанието на животните. След това човекът се изкачва до Девакана, където растенията имат своето съзнание. На настоящата степен на еволюцията човекът не е в състояние да упражнява никакво влияние върху животинското или растителното царство.

Той обаче има влияние в нисшите области на Девакана. Негови другари са там всички, които имат деваканско съзнание; това са сили, същества, които работят от Девакана, за да подтикват растежа и доброто на растителния свят. Целият живот на растенията се контролира от деваканското поле. Там човек помага да се създават и трансформират растенията. В него там се развиват сили, така че той да може наистина да упражни влияние върху вегетацията. Обаче все още продължават да са там и Девите, за да направляват тази дейтелност. Човекът се направлява от тях, така че той може да помага при трансформирането на растителния свят. В Девакана той използва силите, които е събрал при възплъщението си, за да преоформи растителния свят. И тъй като жизнените сили се променят през времето, когато човек е в Девакана, чрез това той помага да се промени вегетацията на Земята. От Девакана човекът фактически променя онова, което расте около него.

Като остава дълго време в Девакана, човекът помага да се преобразят също и физическите енергии. Ако се погледне един милион години назад в Германия, там все още се виждат вулканични планини, Алпите са ниски нагънати могили. Последвалите промени са били внесени от човека, който е работил върху полето Арупа, така че по-късно в Европа той да има подходяща физическа среда. Дейността на човека във Вселената е вътрешният аспект на онова, което ние виждаме външно в заобикалящия ни свят.

И сега идваме до онова, което в друга форма ще влияе върху трансформирането на света от едно още по-високо поле.

Човек често чете за това, как Логосът слиза отгоре надолу, и се запитва как може да се схване това, как човек може да си изясни понятието за Логоса, едно понятие, което е нещо повече от една дума, от едно слово. Сега ще разгледаме връзката между Логоса и най-малките частички. Ще ви дам едно описание - не само хипотези - на резултатите от едно много древно окултно изследване; така, както са били съобщени и както се е работило с тях специално в окултните школи на Германия, особено от 14-то столетие насам.

Ако ние медитираме върху атома, онова, което ни учудва е,

че той е едно много мъничко нещо. Всеки знае, че това малко нещо, наречено атом, никога не е било видяно през никакъв микроскоп, колкото и да е усъвършенстван той. И все пак окултните книги дават описание и картини на атома. От къде са получени тези картини? Как може един човек като окултист сега да знае нещо за атома?

Нека да си представим, че е възможно да накараме един атом непрекъснато да става по-голям и по-голям, докато той стане голям, колкото Земята, тогава човекът би открил един много сложен свят. Би видял множество движения, различни видове явления вътре в малкото нещо. Моля задръжте в ума си тази аналогия за атома, уголемен до величината на Земята. Ако фактически би било възможно дотолкова да се уголеми атома, ние бихме били в състояние да наблюдаваме всеки процес в него. Само окултистът е в състояние да уголеми атома толкова много и да съзерцава неговата вътрешност.

Нека сега да погледнем обсега на човешките действия на Земята, като започнем с най-низшето човешко ниво на развитие - с инстинктите и страстите, - и се издигнем до моралните идеали, религиозните общества и т.н.; тогава ще видим, че човешките същества същевременно предят нишки едни между други, които втъкават от едно лице към друго, образувайки непрекъснато по-висши сдружения: семейството, племето, по-нататъшните етнически и политически групи, и накрая религиозните общества. В тях се изразява дейността на по-висшите индивидуалности. Такива сдружения са произлезли чрез един религиозен основател от изворите на чиста всемирна мъдрост. Всички религии в дълбокия си смисъл се съгласуват, защото те имат за основатели онези, които принадлежат към великата ложа на Учителите. Има една специална Бяла ложа, която има 12 членове, от които 7 имат специално влияние и тези 7 основат религиозните общности. Такива са били Буда, Хермес, Питагор и др. Великият план за човешката еволюция е бил фактически духовно изработен в Бялата ложа, която е толкова стара, колкото е и самото човечество. Тук пред нас застава един координиран план

за направлението на целия човешки прогрес. Всички други сдружения са само подчинени клонове; дори семейните групировки и пр. всички са свързани във великия план, който ни води нагоре до ложата на Учителите. Там се твори и тъче планът, според който цялото човечество се развива.

Нека проследим всичко, което в последствие става. Сега най-напред трябва да се запознаем със специалния план, именно плана за нашата Земя. Нека да разгледаме 4-ят кръг на Земята, в който сме сега. Той е планиран, за да се хуманизира минералното царство. Помислете само как човешкото разбиране вече е трансформирало минералния свят, например Кьолнската катедрала и модерната технология. Нашето човечество има задачата да преобрази целия минерален свят чрез художествената дейност, чрез изкуството. Електричеството вече ни насочва към окултните дълбини на материята.

Когато от своето вътрешно същество човекът е преобразил минералния свят, тогава ще настъпи края на нашата Земя; тогава Земята ще се намира в края на своята физическа еволюция. Специфичният план, чрез който минералният свят ще бъде преоформен, съществува в ложата на Учителите. Този план е вече завършен; така че ако човек го проучи, може да види, как ще се появят още чудни сгради, чудесни машини и т.н.. Когато се достигне края на физическото кълбо /състояние/, цялата Земя ще има една вътрешна структура, едно вътрешно съотношение, дадени от самия човек, така че тя ще е станала творба на изкуството, такава, каквата е планирана от Учителите на Бялата лежа. Когато това бъде постигнато, тогава цялата Земя ще премине в своето астрално състояние.

Това е нещо, както когато едно растение започва да увяхва; физическото изчезва, всичко преминава в астрално. При преминаване в астралния свят физическото постепенно се свива, става една свиваща се ядка, обиколена от астралност, преминаваща нагоре в състоянието Рупа и след това в състоянието Арупа, докато изчезне в едно съноподобно състояние.

Какво остава тогава от физическото? Когато Земята ще е преминала в състоянието Арупа, тогава все още ще има силно кондензиран мъничък отпечатък от цялата физическа еволюция на онова, което е било определено в плана на Учителите; като един мъничък миниатюрен вариант на онова, което някога е била минералната Земя. Това е, което остава от физическото; физическото ще съществува само като този мъничък миниатюрен вариант на предишната еволюция, но Арупа състоянието е голямо. Когато всичко това премине от Деваканското състояние навън, се умножава в безброй подобни неща навън. И когато Земята отново премине във физическо състояние, тогава тя се състои от безброй мънички сферички, всяка от които е отпечатък на онова, което Земята е била преди това. Всички тези сферички обаче са различно подредени, макар че споделят един общ произход. Така новата физическа Земя в 5-я кръг ще се състои от безбройно мънички части, всяка от които съдържа целта на минералния свят, която Учителите имат в плана в тяхната лока. Всеки атом от 5-я кръг на земната еволюция ще съдържа целия план на Учителите. Днес Учителите работят върху атома на 5-я кръг. Всичко, което се случва в човечеството, се сбива в един резултат, това е атомът на 5-я кръг.

Следователно ако изследваме атома в настоящата му форма и след това се върнем към Акашовия запис, ще видим, че днешният атом претърпява един процес на растеж. Той все повече и повече расте, той все повече и повече се разраства, разширява... /празнота в текста/.....и съдържа размесените сили на човечеството от 3-я кръг на еволюцията. В това можем да разгледаме плана на Учителите за 3-я земен кръг. Онова, което първоначално е напълно външно, става съвсем вътрешно и в най-малките атоми ние виждаме отразени плановете на Учителите. Тези мънички специфични плановете не са нищо друго освен къс от целия план за човечеството. Ако човек размисли, че планът на един кръг е атомът на следващия кръг, тогава човек би могъл да види модела на великия всемирнен план. Великият всемирнен план се развива непрекъснато в по-високи степени към същества, които непрекъснато имат все по-високи плановете за човешкото развитие.

Когато ние разглеждаме този план, достигаем до третия Логос. Логосът по този начин непрекъснато се вмъква в атома; отначало той е отвън и става хелиографно копие на атома, а след това атомът става образ на този план. Окултистът просто отбелязва плана от Акашовия запис за по-раншните кръгове и по този начин проучва атома.

Откъде висшите същества получават този план? Ние намираме отговор на това, ако разгледаме, че има все по-висши степени на еволюция, където плановете се създават. Там е, където се изработва световната еволюция. Тези по-висши степени са ни показани от Древните, например от Дионисий, ученика на апостол Павел и също от Николаус Кузанус /Nicolaus Cusanus/. Неговото възприятие е било: По-висше от всяко знание и разбиране е неразбирането. Ала това незнание е едно по-висше знание и това неразбиране е едно по-висше разбиране.

Когато престанем да гледаме на онова, което имаме като мисли и понятия за света и се обърнем към онова, което извира, към нашите вътрешни сили, тогава ние откриваме нещо още по-висше. Учителите могат да втъкат /третия/ Логос, защото те са се възкачили още по-високо, отколкото се намира естеството на мисленето. Когато бъдат развити по-висшите сили, тогава, в такива същества, мисълта изглежда като нещо по-различно. Тогава тя ни става като изгорена дума. Мисълта, която съставлява най-вътрешното същество за Учителите, самата тя може да бъде израз на едно по-висше същество, така както думата е израз на мисъл при нас. Ако ние възприемем самата мисъл като думата на едно по-висше същество, то тогава се приближаваме до понятието за Логоса. Знание, освободено от мисълта стои на още по-високо ниво.

Когато възприемаме света, ние откриваме на единия край атома. Той е образ на плана, който произтече от дълбините на духа на Учителите, който е Логосът.

Ако сега погледнем трансформацията на самия човек в течение на великите световни епохи, тогава отново се връщаме в света.

Така както човекът е слязъл, както се е потопил долу във физическото поле, така е станало и със света като цяло. Онова, което развива човешкото себе, лежи около него в света.

Ала ние с това сме въведени долу до по-нисшите полета, които обаче съдържат в себе си повисшите полета..... ложата на Учителите.

Духът на Земята днес живее с Учителите и този Дух на Земята ще бъде физическото облекло на следната планета, бъдещият Юпитер. Най-малкото нещо, което правим, ще въздейства на най-малкия атом на следната планета. Едва това усещане ни дава една пълна връзка с ложата на Учителите. Това трябва да даде една централна точка за Теософското общество, тъй като ние знаем онова, което мъдрите знаят.

Когато Гьоте говори за Духа на Земята той изразява една истина. Духът на Земята тъче облеклото на следващата планета. "В жизнените потоци, в бурята на действие" тъче Духът на Земята облеклото за следното планетно Божество.

Допълнение: Две години по-късно, на 21 октомври 1907 г., отново по време на Общото събрание, Рудолф Щайнер още веднъж говори - в една още непубликувана лекция - за атома как духовното влияние преминава от една планета в друга, как следователно това ще бъде "между Старата Луна и Земята и отново между Земята и нейния наследник, бъдещият Юпитер". Тази лекция ще бъде издадена на немски в Том 101 от Пълните събрани съчинения на Рудолф Щайнер.

Извлечението от тези лекции по горния въпрос е следното:

Вие всички знаете, че Земята се направлява по специален начин от т. нар. Бяла ложа, в която много високо развити човешки индивидуалности, а и интелектуалност от още по-висш вид участвуват. Какво правят те там? Те работят; те водят еволюцията на Земята; докато водят тази еволюция, те измислят твърде специфичен план. Всъщност в течение на еволюцията на всяка планета, специфичен план се изработва от направляващите сили. Докато се развива Земята планове на атома за еволюцията на Юпитер - който ще наследи Земята се правят в т.нар. Бяла ложа на Земята. Планът се изработва в най-големи детайли. В това се крие благословието и спасението на прогреса - че прогресът се насочва в хармония с този план.

И тъй, когато една планетна еволюция завърши, когато нашата Земя завърши настоящия си планетарен цикъл, тогава Учителите на мъдростта, които хармонизират възприятията ще са готови с плана, който те ще трябва да изработят за Юпитеровия цикъл. И тъй в края на такава еволюция на планети става нещо много специално.

Този план, чрез една процедура, ще бъде до безкрайност намален по големина. И безкрайно умножен по численост; така че безброй копия на целия план за Юпитер ще бъдат под ръка, макар много умален. Така е било на Старата Луна също; планът на Земната еволюция е съществувал там, безкрайно умножен и умален. И знаете ли какво са тези умалени планове, които са били духовно развити там? Те фактически са атоми, които лежат в основата на земната структура. А атомите, които ще са в основата на планетата Юпитер, ще бъдат също планът, който сега се изработва в направляващата Бяла ложа. Само онзи, който осъзнава този план, може наистина да знае какво всъщност е едни атом.

Ако искате да развиете вашето познание за този атом, който обосновава Земята, за да изследвате атома, срещате съвсем точно онези мистерии, които идват от великите Маги на света.

Естествено, сега ние можем да говорим само указващо за тези неща, но поне можем да дадем нещо, което ще даде едно общо понятие за това какво е включено.

Земята се състои от тези свои атоми по специфичен начин. Всичко, което съществува, също и вие включително се състои от тези атоми. Следователно вие съществувате в хармония с цялата земна еволюция, тъй като вие носете в себе си безкрайно число умалени копия на плана за Земята, който е изработен в миналото. Този план за Земята можеше да бъде развит само в предишно планетарно състояние на нашата Земя - Старата Луна; изработили са го водещите същества в хармония с цялото планетарно развитие през Стария Сатурн, Старото Слънце и Старата Луна. И тъй главното беше да се въведе нещо в това безкрайно число атоми, което ще ги доведе в правилното съотношение един с друг, което да ги подреди по правилен начин. За да се въведе това, то е било възможно само за направляващите духове на Луната, ако, както често вече съм казвал, те управляват еволюцията на Земята според много специфичен план.

Начинът, по който Земята отново се появи след лунната еволюция, тя всъщност в началото не беше истинската "Земя", а "Земя плюс Слънце, плюс Луна"; едно тяло, което бихте получили, ако смеете Земята, Слънцето и Луната заедно, за да създадете едно небесно тяло. Такава беше Земята първоначално. След това Слънцето отдели себе си, като взе с него всички онези сили, които бяха твърде фини, твърде духовни за човека, под чиито влияние той щеше да одухотвори себе си твърде бързо. Ако човекът би стоял под влиянието на силите, които се съдържат в общността Слънце-Луна-Земя, той нямаше да се развие надолу към физическата материалност и не би могъл да е в състояние да достигне това съзнание за себе си, за аза, който той трябваше да постигне.

КРАЙ НА ПЪРВА ЧАСТ